

Kanawailua

KA BUKE ALIMA A MOSE, I KAPAIA

- ¹ EIA na olelo a Mose i olelo aku ai i ka Iseraela a pau ma keia aoao o Ioredane, ma ka waonahele, ma ka papu e ku pono ana i Zupa, mawaena o Parana a me Topela, a me Labana, a me Hazerota, a me Dizahaba.
- ² (He umikumamakahi la hele mai Horeba, ma ke ala o Mauna Seira, a hiki i Kadesabanea.)
- ³ A i ka makahiki kanaha, i ka malama umikumamakahi, i ka la mua o ka malama, olelo aku la o Mose i na mamoa a Iseraela, e like me na mea a pau a Iehova i kauoha mai ai ia ia no lakou;
- ⁴ Mahope iho o kana pepehi ana ia Sihona ke alii o ka Amora, ka mea i noho ma Hesebona, a ia Oga ke alii o Basana, ka mea i noho ma Asetarota i Ederei:
- ⁵ Ma keia aoao o Ioredane, ma ka aina o Moaba, i hoomaka'i o Mose e hai aku i keia kanawai, i aku la,
- ⁶ Olelo mai la o Iehova ko kakou Akua ia kakou ma Horeba, i mai la, Ua loihi ko oukou noho ana ma keia mauna:
- ⁷ E huli ae oukou, a i ka hele ana, e hele oukou i ka mauna o ka Amora, a i kona poe e noho ana a pau, ma na papu, ma na puu, a ma ke awawa, a ma ke kukuluhema, a ma kahakai, i ka aina o ko Kanaana, a i Lebanona, a i ka muliwai nui, ka muliwai o Euperate.

- 8 Aia hoi, ua haawi aku au i ka aina no oukou, e komo oukou, a e la we i ka aina a Iehova i hoohiki ai i ko oukou mau kupuna, ia Aberahama, ia Isaaka, a ia Iakoba, e haawi ia lakou, a me ka lakou poe mamo mahope o lakou.
- 9 Olelo aku la au ia oukou i kela manawa, i aku la, Aole e hiki ia'u, owau wale, ke halihali ia oukou:
- 10 Ua hoonui mai o Iehova ko oukou Akua ia oukou, aia hoi, ua like oukou i keia la me na hoku o ka lani, he nui loa.
- 11 (A na Iehova ke Akua o ko oukou poe kupuna, e hoonui patausani aku ia oukou, a e hoomaikai mai ia oukou e like me kana i olelo mai ai ia oukou!)
- 12 Pehea la e hiki ai ia'u, owau wale no ke halihali i ko oukou kaumaha, a me ko oukou luhi, a me ko oukou hoopaapaa ana?
- 13 E wae oukou no oukou i na kanaka akamai, naauao, a ikeia e na hanauna kanaka o oukou, a e hoolilo au ia lakou i poe luna no oukou.
- 14 Olelo mai la oukou ia'u, i mai la, He mea pono ke hana i ka mea au i olelo mai nei.
- 15 A lawe aku la au i na luna o ko oukou mau ohana, i na kanaka naauao, a ikeia, a hoolilo iho la ia lakou i poo maluna o oukou, i luna no na tausani, i luna no na haneri, i luna no na kanalima, a i luna no na umi. i alii no ko oukou mau ohana.
- 16 A kauoha aku la au i na lunakanawai o oukou i kela manawa, i ka i ana'e, E hoolohe oukou i na mea iwaena o na hoahanau o oukou, a e

hoopono ma ka pololei iwaena o ke kanaka a me kona hoahanau, iwaena o ka malihini me ia.

- 17 Mai nana oukou i na maka i ka hooponopono ana; e lohe oukou i ka ka mea uuku e like me ka ka mea nui; mai makau oukou i ka maka o ke kanaka; no ka mea, na ke Akua ka hooponopono ana; a o ka mea pohihihi ia oukou, e lawe mai ia mea ia'u, a na'u ia e lohe aku.
- 18 A kauoha aku la au ia oukou i kela manawa i na mea a pau a oukou e hana aku ai.
- 19 A ia kakou i haalele ai ia Horeba, hele kakou maloko o kela waonahale nui weliweli a pau, a oukou i ike ai ma ke ala o ka mauna o ka Amora, e like me ka Iehova i kauoha mai ai ia kakou; a hiki kakou ma Kadesabanea.
- 20 A aku la au ia oukou, Ua hiki mai oukou ma ka mauna o ka Amora, ka mea a Iehova ko kakou Akua i haawi mai ai no kakou.
- 21 Aia hoi, ke waiho mai nei o Iehova kou Akua i ka aina imua ou: e pii ae, e komo, e like me ka Iehova ke Akua o kou mau kupuna i olelo mai ai ia oe; mai makau, mai hoopauaho.
- 22 A hele mai la oukou a pau io'u nei, i mai la, E hoouna aku kakou i na kanaka imua o kakou, a e makaikai lakou i ka aina no kakou, a e hai mai ia kakou i ke ala a kakou e pii aku ai, a me na kulanakauhale a kakou e hele aku ai.
- 23 Oluolu iho la au ia olelo: a lawe ae la au i na kanaka o oukou, he umikumamalua,

- pakahi ke kanaka no kela ohana, keia ohana.
- 24 Huli ae la lakou, a pii aku la ma ka mauna, a hiki ma ke kahawai o Esekola, a makaikai aku la i ka aina
- 25 Lawe lakou i ka hua o ka aina ma ko lakou mau lima, a iho mai io kakou nei, a hai mai ia kakou, i mai la, He maikai ka aina a Iehova ko kakou Akua e haawi mai nei ia kakou.
- 26 Aole nae oukou i pii aku, aka, kipi aku oukou i ke kauoha a Iehova ko oukou Akua.
- 27 A ohumu ae la oukou iloko o ko oukou mau halelewa, i iho la, No ka inaina o Iehova ia kakou, i lawe mai ai oia ia kakou mailoko mai o ka aina o Aigupita, e haawi ia kakou iloko o ka lima o ka Amora, e luku mai ia kakou.
- 28 Mahea la uanei kakou e pii aku ai? Ua hooweliweli mai ko kakou mau hoahanau i ko kakou naau, ua i mai, Ua nui e aku na kanaka, na loihi hoi lakou ia kakou; a o na kulanakauhale nui, ua paa i ka pa pohaku a hala i ka lani; a ua ike hoi makou i na keiki a Anaka malaila.
- 29 I aku la au ia oukou, Mai hopohopo oukou, mai makau hoi ia lakou.
- 30 O Iehova ko oukou Akua, ka mea hele imua o oukou, nana no e kua aku no oukou, e like me na mea a pau ana i hana'i no oukou ma Aigupita imua o ko oukou maka:
- 31 A ma ka waonahale, kahi au i ike ai ia Iehova kou Akua, e like me ka ke kanaka hali ana i kana keiki, pela ia i hali ai ia oe ma ke ala a pau a oukou i hele ai, a hiki mai oukou ma keia wahi.

- 32 Aka, ma keia mea, aole no oukou i hooiaio aku i ka Iehova ko oukou Akua;
- 33 Oia ka i hele ae ma ke ala imua o oukou, ma ke ahi i ka po, a ma ke ao i ke ao, e imi ana i wahi no oukou e kukulu ai i ko oukou mau halelewa, e kuhikui ana ia oukou i ke ala e hele ai.
- 34 A lohe mai la o Iehova i ka leo o ka oukou olelo, a huhu mai la ia oukou, a hooiki iho la, i ka i ana mai,
- 35 He oiaio, aole loa kekahi o keia poe kanaka o keia hanauna ino e ike aku i ka aina maikai a'u i hooiki ai e haawi aku no ko oukou poe kupuna;
- 36 O Kaleba wale no ke keiki a Iepune; oia ke ike aku ia, a e haawi aku au i ka aina ana i hehi iho ai nona, a no kana mau keiki; no ka mea, ua hahai kupaa aku la ia ia Iehova.
- 37 Huhu mai no hoi o Iehova ia'u no oukou, i mai la, Aole hoi oe e hele ilaila.
- 38 O Iosua, ke keiki a Nuna, e ku ana imua on, oia ke hele ilaila: e hooikaika oe ia ia, no ka mea, nana no ia e hooili aku no ka Iseraela.
- 39 O ka oukou poe keiki uuku a oukou i i mai ai e lilo auanei i poe pio, a me na keiki a oukou, ka poe ike ole ai i ka pono a i hewa ia la, o lakou ke hele ilaila, a na'u ia e haawi aku no lakou, a e komo no lakou ia wahi.
- 40 Aka, o oukou, e haliu ae oukou, a e hele ma ka waonahele ma ke ala o ke Kaiula.
- 41 Alaila, olelo mai la oukou, i mai la ia'u, Ua hana hewa makou ia Iehova, e pii no makou, a e kaula aku, e like me na mea a pau a Iehova

ko kakou Akua i kauoha mai ai ia kakou. A i ka wa a oukou, a kela kanaka, keia kanaka i hawele ai i kana mea kaula, ua makaukau oukou e pii maluna o ka puu.

⁴² I mai la o Iehova ia'u, E i aku oe ia lakou, Mai pii oukou, aole hoi e kaula aku: no ka mea, aole owau me oukou; o lukuia mai oukou e ko oukou poe enemi.

⁴³ A olelo aku la au ia oukou, aole oukou i hoolohe mai; hoolohe oukou i ke kauoha a Iehova, aa aku la oukou, a pii ae la maluna o ka puu.

⁴⁴ A o ka Amora e noho ana ma ua puu la, hele mai lakou e ku e ia oukou, a hahai mai lakou ia oukou, e like me ka ka nalomeli hana ana, a pepehi mai ia oukou ma Seira a hiki mai i Horema.

⁴⁵ A hoi hou mai oukou, a uwe iho la imua o Iehova: aka, aole o Iehova i hoolohe mai i ko oukou leo, aole hoi ia i haliu mai i ka pepeiao ia oukou.

⁴⁶ A noho iho la oukou ma Kadesa i na la he nui, e like me na la a oukou i noho ai.

2

¹ A LAILA huli ae la kakou, a hele aku la i ka waonahele ma ke ala o ke Kaiula, e like me ka Iehova i kauoha mai ai ia'u; a hoopuni ae la kakou i ka mauna o Seira i na la he nui.

² Olelo mai la o Iehova ia'u, i mai la,

³ Ua loihi ko oukou hoopuni ana i keia mauna: e huli ae oukou ma ke kukuluakau.

⁴ A e kauoha aku oe i na kanaka, penei, E hele ana oukou ma ka mokuna o ko oukou poe hoahanau, o na mamoa a Esau e noho ana ma

- Seira; a e makau mai auanei lakou ia oukou:
nolaila e malama nui oukou ia oukou iho:
- 5 Mai hakaka oukou me lakou; no ka mea, aole au e haawi aku i kekahi o ko lakou aina no oukou, aole i kekahi kapuwai; no ka mea, ua haawi aku au i ka mauna o Seira i wahi e noho ai no Esau.
- 6 E kuai oukou i ka lakou ai i ke kala, i ai ai oukou; a e kuai hoi oukou i ko lakou wai i ke kala, i inu ai oukou.
- 7 No ka mea, ua hoopomaikai mai o Iehova kou Akua ia oe ma na hana a pau a kou lima; ua ike no ia i kou hele ana ma keia waonahale nui; me oe no o Iehova kou Akua i neia mau makahiki he kanaha; aole oe i nele i kekahi mea.
- 8 A ia kakou i maalo ae mai ko kakou poe hoahanau aku, na mamoa a Esau, e noho ana ma Seira, ma ke ala o ka papu mai Elata aku, a mai Ezionagabera, huli ae kakou a hele i ke ala ma ka waonahale o Moaba.
- 9 Olelo mai la o Iehova ia'u, Mai hana ino aku i ko Moaba, aole e ku e ia lakou i ke kaula ana; aole au e haawi i ko lakou aina i wahi e noho ai no oukou; no ka mea, ua haawi aku au ia Ara i wahi e noho ai no na mamoa a Lota.
- 10 I ka manawa mamua i noho ai ka poe Emima malaila, he poe nunui a lehulehu, he poe loihi e like me ka poe Anakima;
- 11 Ua manaoia lakou, he poe kanaka nunui e like me ka poe Anakima; aka, ua kapaia lakou e ko Moaba, he poe Emima.
- 12 I ka manawa mamua i noho ai ka poe Horima ma Seira: aka, na na mamoa a Esau i

- hookuke aku lakou, a luku i ua poe la imua o lakou, a noho iho la ma ko lakou la wahi; e like me ka Iseraela i hana aku ai i ka aina o ko lakou wahi i noho ai a Iehova i haawi mai ai no lakou.
- 13 Ano hoi, e ku iluna, a e hele aku ma kela aoao o ke kahawai o Zareda: a hele aku kakou ma kela aoao o ke kahawai o Zareda.
- 14 A o na makahiki o ko kakou hele ana mai Kadesabanea mai, a hiki kakou ma ke kahawai o Zareda, he kanakolu ia a me kumamawalu; a pau ka hanauna a pau o na kanaka koa i ka nalowale iwaena o ka poe kaua, e like me ka Iehova i hoohiki ai ia lakou.
- 15 No ka mea, ku e mai la ka lima o Iehova ia lakou e luku ia lakou mailoko aku o ka poe kaua, a pau lakou i ka make.
- 16 A i ka manawa i pau ai na kanaka koa i ka lukuia, a i ka make iwaena o na kanaka,
- 17 Olelo mai la o Iehova ia'u, i mai la,
- 18 E hele ana oe i ka mokuna o Moaba i Ara i keia la:
- 19 A hiki aku oe a kokoke i na mamoa Amona, mai hana ino aku ia lakou, aole hoi e hakaka aku me lakou: aole au e haawi i wahi e noho ai nou ma ka aina o na mamoa Amona; no ka mea, ua haawi aku au ia i wahi e noho ai no na mamoa Lota.
- 20 (Ua manaoia hoi ia he aina kanaka nunui: o na kanaka nunui i noho ai malaila i ka manawa kahiko, a ua kapaia lakou e ka Amona, he Zamezumima;
- 21 He poe kanaka nunui, a lehulehu, a loihi, e like me na Anakima; aka, na Iehova lakou i luku

aku imua o lakou, a hookuke aku lakou ia
poe, a noho iho la ma ko lakou wahi:

- 22 E like me kana i hana aku ai no na mamō a Esau
e noho ana ma Seira, ia ia i luku ai i ka poe
Horima imua o lakou; hookuke aku la lakou
ia poe, a noho iho la ma ko lakou wahi, a
hiki i keia la:
- 23 A o ko Ava e noho ana ma Hazerima a hiki i
Aza, na ko Kapetora, mai Kapetora mai, i
luku aku lakou, a noho iho la ma ko lakou
la wahi.)
- 24 E ku oukou iluna, e hele aku, a hiki ma keia
kapa o ke kahawai o Arenona: aia hoi, ua
haawi aku au ia Sihona no ka Amora, ke
alii o Hesebona, a me kona aina iloko o kou
lima; e hoomaka oe e komo, a e ku e aku ia
ia i ke kaua.
- 25 I keia la e hoomaka ai au e kau i ka makau ia
oe, a me ka weliweli ia oe, maluna o na
lahuikanaka malalo ae o ka lani a pau, ka
poe i lohe i kou kaulana ana, a e haalulu
lakou, a e pilihua auanei nou.
- 26 A hoouna aku la au i na elele mai ka waonahēle
o Kedemota aku io Sihona la, ke alii o Hese-
bona, me ka olelo aloha, i aku la,
- 27 E ae mai oe ia'u e hele au ma kou aina: e hele au
ma ke ala loa, aole au e kapae ma ka akau,
aole hoi ma ka hema.
- 28 E kuai mai oe i ai na'u no ke kala, i ai iho ai au;
a e haawi mai i wai no'u no ke kala, i inu ai
hoi au; e hele wawae wale no au;
- 29 (E like me na mamō a Esau, e noho ana ma Seira,
a me ko Moaba e noho ana ma Ara i hana
mai ai ia'u;) a hiki aku au ma keia kapa o

- Ioredane, ma ka aina a Iehova ko makou Akua i haawi mai ai ia makou.
- 30 Aka, aole i ae mai o Sihona, ke alii o Hesebona, e hele kakou ma o na la; no ka mea, hoopaakiki mai la o Iehova kou Akua i kona naau, a hooku e oia i kona manao, i hoolilo ai oia ia ia iloko o kou lima, e like me ia i keia la.
- 31 A olelo mai o Iehova ia'u, aia hoi, ua hoomaka iho nei au e hoolilo ia Sihona, a me kona aina ia oe: e komo oe, i lilo ai kona aina ia oe.
- 32 Alaila hele ku e mai la o Sihona ia kakou, oia a me kona poe kanaka a pau, i ke kana ma Iahaza.
- 33 A hoolilo mai o Iehova ko kakou Akua ia ia imua o kakou, a luku aku la kakou ia ia, a me kana mau keiki, a me kona poe kanaka a pau.
- 34 A hoopio aku la kakou i kona mau kulauakauhale a pau, a luku aku i na kanaka o na kulanakauhale a pau, a me na wahine a me na kamalii, aole kakou i hookoe i kekahi.
- 35 O na holoholona wale no ka kakou i la wepio ai na kakou, a me ka waiwai o na kulanakauhale, oia ka kakou i lawe.
- 36 Mai Aroera ma kapa o ke kahawai o Arenona, a me ke kulanakauhale ma ke kahawai a hiki i Gileada, aole kekahi kulanakauhale i lanakila maluna o kakou; na Iehova ko kakou Akua i hoolilo mai na mea a pau ia kakou.
- 37 Aole nae oe i hele ma ka aina o na mamo a Amona, aole hoi ma na wahi o ke kahawai o Iaboka, aole hoi ma na kulanakauhale o na

mauna, aole hoi ma kekahi wahi a Iehova ko kakou Akua i papa mai ai ia kakou.

3

- ¹ A LAILA haliu ae la kakou, a pii aku la ma ke alanui o Basana; a hele mai la o Oga ke alii o Basana e ku e ia kakou, oia a me kona poe kanaka a pau i ke kaua ma Ederei.
- ² Olelo mai o Iehova ia'u, Mai makau ia ia: no ka mea, e hoolilo ana au ia ia, a me kona poe kanaka a pau, a me kona aina, iloko o kou lima; a e hana aku oe ia ia e like me kau i hana aku ai ia Sihona i ke alii o ka Anion, ka mea i noho ma Hesebona.
- ³ A hoolilo mai hoi o Iehova ko kakou Akua ia Oga ke alii o Basana, a me kona poe kanaka a pau iloko o ko kakou lima: a luku aku la kakou ia ia, aole i hookoeia kekahi mea nona.
- ⁴ A lawe iho la kakou i kona mau kulanakauhale a pau i kela manawa; aole i koe ko kulanakauhale i lawe ole ia e kakou, he kanaono kulanakauhale, na wahi a pau o Aregoba, ke aupuni o Oga ma Basana,
- ⁵ A ua paa neia mau kulanakauhale a pau i na pa pohaku kiekie, a me na ipuka a me na kaola; a he nui loa na kulanakauhale e ae, aole i paa i ka pa pohaku.
- ⁶ A luku loa aku la kakou ia lakou, e like me kakou i luku aku ai ia Sihona ke alii o Hesebona, luku aku la i na kanaka, i na wahine me na kamalii o na kulanakauhale a pau.

- ⁷ Aka, o na holoholona a pau a me ka waiwai pio o na kulanakauhale, lawe mai la kakou ia mea no kakou.
- ⁸ A lawe aku la kakou i kela manawa, mailoko mai o na lima o ua mau alii elua la o ka Amora, i ka aina ma keia aoao o Ioredane, mai ke kahawai o Arenona a hiki i ka mauna o Heremona;
- ⁹ (Kapa aku la ko Sidona i Heremona, o Siriona; a kapa aku la ka Amora ia, o Senira;)
- ¹⁰ O na kulanakauhale a pau o ka papu, a me Gileada a pau, a me Basana a pau, a hiki i Saleka a me Ederei, na kulanakauhale o ke aupuni o Oga i Basana.
- ¹¹ No ka mea, o Oga ke alii o Basana wale no i koe o na kanaka nunui; aia hoi, o kona wahi moe, he wahi moe hao: aole anei ia ma Rabata no na mamō a Amona? Eiwa no kubita o kona loihi, a eha kubita o kona laula, ma ka ke kanaka kubita.
- ¹² A o keia aina i lilo mai ai ia kakou i kela manawa, mai Aroera ma ke kahawai o Arenona, a me ka hapalua o ka mauna o Gileada, a me ko laila mau kulanakauhale, o ka'u ia i haawi aku ai no ka Reubena a me ka Gada.
- ¹³ A o ke koena o Gileada a me Basana a pau, ke aupuni o Oga, o ka'u ia i haawi aku ai no ka ohana hapa a Manase: o ka aina a pau o Aregoba a me Basana a pau, oia ka i kapaia, he aina o na kanaka nunui.
- ¹⁴ Lawe aku la o Iaira ke keiki a Manase i ka aina a pau o Aregoba a hiki i ka mokuna o Gesuri, a me Maakati; a kapa aku la ia lakou ma kona

inoa iho, o Basanahavotaiaira, a hiki i keia la.

15 A haawi aku la au ia Gileada no Makira.

16 A haawi aku au no ka Reubena a me ka Gada, mai Gileada a hiki i ke kahawai o Arenona, iwaena o ke awawa, ka mokuna a hiki i ke kahawai o laboka, oia hoi ka mokuna o na mamo a Amoua.

17 O ka papu hoi a me Ioredane, a o ka mokuna, mai Kinereta a hiki i ke kai o ka papu, oia ka moanakai ma ke kumu o Pisega ma ka hikina.

18 Kauoha aku la au ia oukou i kela manawa, i aku la, Ua haawi mai o Iehova ko oukou Akua i keia aina ia oukou e lilo no oukou: o oukou ka poe koa ke hele me ke kahiko i ke kaua imua o ko oukou poe hoahanau, o na mamo a Iseraela.

19 Aka, o ka oukou wahine a me ka oukou kamalii, a me na holoholona a oukou, (ua ike au, he nui na holoholona a oukou,) e noho lakou ma na kulanakauhale a'u i haawi aku ai no oukou:

20 A i ka manawa a Iehova e hoomaha mai ai i ko oukou poe hoahanau, e like me ia oukou. a lilo no lakou ka aina a Iehova ko oukou Akua i haawi mai ai ia lakou ma kela aoao o Ioredane; alaila e hoi hou mai oukou, o kela kanaka keia kanaka i kona aina a'u i haawi aku ai no oukou.

21 Kauoha aku la hoi au ia Iosua i kela manawa, i aku la, Ua ike kou maka i na mea a pau a Iehova ko oukou Akua i hana mai ai i keia

mau alii elua: pela o Iehova e hana aku ai i na aupuni a pau au e hele ai.

22 Mai makau oukou ia lakou; no ka mea, o Iehova ko oukou Akua, oia ke kaula mai no oukou.

23 A noi aku la au ia Iehova i kela manawa, i aku la,

24 E Iehova ke Akua, ua hoomaka ae nei oe e hoike i kau kauwa i kou mana, a me kou lima ikaika: no ka mea, owai ke Akua iloko o ka lani, a me ka honua, e hiki ia ia ke hana e like me kau mau hana, a me kou ikaika?

25 Ke noi aku nei au, e ae mai oe ia'u e hele aku au e ike i ka aina maikai ma kela aoao o Ioredane, i kela kuahiwi maikai o Lebanona.

26 Aka, ua huhu mai o Iehova ia'u no oukou, aole i hoolohe mai ia'u: a i mai la o Iehova ia'u, Ua oki; mai olelo hou mai oe ia'u i keia mea.

27 E pii aku oe maluna pono o Pisega, a e nana aku kou maka ma ke komohana, a ma ke kukuluakau, a ma ke kukuluhema, a ma ka hikina, a e ike me kou mau maka; no ka mea, aole oe e hele ma kela kapa o Ioredane nei.

28 Aka, e kauoha oe ia Iosua, e hoeueu aku, a e hooikaika aku ia ia; no ka mea, oia ke hele aku imua o keia poe kanaka, a nana no lakou e hoono ho ma ka aina au i ike ai.

29 A noho iho la kakou ma ke awawa e ku pono ana i Bete-peora.

4

1 A NO hoi, e hoolohe, e ka Iseraela, i na kanawai a me na olelo kupaa a'u e ao aku nei ia oukou,

- e malama, i ola oukou, i komo hoi oukou, a noho ma ka aina a Iehova ke Akua o ko oukou poe kupuna e haawi mai ai no oukou.
- ² Mai hoopili mai oukou i kekahi olelo me ka mea a'u e kauoha aku nei ia oukou, aole hoi oukou e hooemi iho ia, i malama ai oukou i na kauoha a Iehova ko oukou Akua a'u e kauoha aku nei ia oukou.
- ³ Ua ike ko oukou maka i ka mea a Iehova i hana mai ai no Baala-peora; no ka mea, o na kanaka a pau i hahai mamuli o Baala-peora, na Iehova kou Akua lakou i luku aku mai o oukou aku.
- ⁴ Aka, o oukou, ka poe i pili aku ia Iehova ko oukou Akua, ke ola nei no oukou a pau i keia la.
- ⁵ Aia hoi, ua ao aku au ia oukou i na kanawai a me na olelo kupaa, e like me ka Iehova ko'u Akua i kauoha mai ai ia'u, e malama oukou pela ma ka aina a oukou e hele aku ai e noho.
- ⁶ E malama hoi oukou, a e hana aku; no ka mea, o ko oukou naauao keia, a me ko oukou ike imua o na lahuikanaka, ka poe e lohe i keia mau kanawai a pau, a e i ae lakou, He oiaio, o keia lahuikanaka nui, he poe kanaka naauao a me ka ike.
- ⁷ No ka mea, owai la ka lahuikanaka nui, ia lakou ke Akua e hookokoke ana ia lakou, e like me Iehova ko kakou Akua, ma na mea a pau a kakou i kahea aku ai ia ia?
- ⁸ A owai hoi ka lahuikanaka nui, ia ia na kanawai, a me na olelo kupaa ma ka pono e like me keia kanawai a pau a'u e waiho nei imua o oukou i keia la.

- 9 E makaala ia oe iho, a e malama nui hoi i kou naau, o hoopoina auanei oe i na mea a kou maka i ike ai, a o nalowale auanei ia mea i kou naau i na la a pau o kou ola ana; aka, e ao aku ia mau mea i kau mau keiki, a me kau mau moopuna;
- 10 I ka la au i ku ai imua o Iehova kou Akua ma Horeba, i ka Iehova olelo ana mai ia'u, E houluulu oe i na kanaka imua o'u, a e ao aku au ia lakou e hoolohe i ka'u mau olelo, i aoia'i lakou e makau ia'u i na la a pau o ko lakou noho ana ma ka honua, a i ao aku ai lakou i ka lakou poe keiki.
- 11 Hele kokoke mai oukou, a ku ae la malalo o ka mauna; a ua wela ka mauna i ke alii, a iwaena o ka lani me ka poeleele, me ke ao, a me ka pouli nui.
- 12 A olelo mai o Iehova ia oukou maiwaena mai o ke ahi: a lohe oukou i ka leo o na olelo, aole nae oukou i ike aku i ke ano, o ka leo wale no.
- 13 Hai mai la no oia ia oukou i ka berita ana i kauoha mai ai ia oukou e malama, oia na kanawai he umi; a kakau iho la no oia ia mau mea ma na papapohaku elua,
- 14 A kauoha mai o Iehova ia'u i kela manawa e ao aku ia oukou i na kanawai a me na olelo kupaa, e malama oukou ia mau mea ma ka aina a oukou e hele ai a noho.
- 15 E malama nui oukou ia oukou iho; no ka mea, aole oukou i ike i kekahi ano kii i ka la a Iehova i olelo mai ai ia oukou ma Horeba mailoko mai o ke ahi;

- 16 O hana hewa auanei, a hana aku oukou i kii kalaiia no oukou, ma ka like ana me kekahi mea, o ke kane, a o ka wahine paha,
- 17 Ma ka like ana me kekahi holoholona ma ka honua, ma ka like ana me kekahi manu e lele ana i ke ao;
- 18 Ma ka like ana me kekahi mea e kolo ana ma ka honua, ma ka like ana me kekahi ia maloko o ka wai malalo ae o ka honua:
- 19 A o leha ae auanei kou maka ma ka lani, a ike aku oe i ka la, a me ka mahina, a me na hoku, i na mea a pau o ka lani, a e koiia oe e hoomana aku ia mau mea, a e malama ia lakou, i na mea a Iehova kou Akua i hana'i no na lahuikanaka a pau malalo ae o ka lani.
- 20 Aka, ua lawe mai o Iehova ia oukou, a ua alakai hoi ia oukou mailoko mai o ke kapuahihao, mai Aigupita mai, e lilo oukou i poe kanaka hooilina nona, e like me oukou i keia la.
- 21 A huhu mai o Iehova ia'u no oukou, a hoohiki iho, aole au e hele ma kela kapa o Ioredane, aole hoi au e komo iloko o kela aina maikai a Iehova kou Akua i hooili mai ai no oukou:
- 22 No ka mea, e make no wau ma keia aina, aole au e hele ma kela kapa o Ioredane: aka, e hele no oukou ma kela aoao, a e lilo kela aina maikai no oukou.
- 23 E malama pono ia oukou iho, o poina ia oukou ka berita a Iehova i hana mai ai me oukou, a hana oukou i kii kalaiia no oukou, ma ka like ana me kekahi mea a Iehova kou Akua i papa mai ai ia oe.

- 24 No ka mea, o Iehova kou Akua, he ahi ia e hoopau ana, he Akua lili.
- 25 A loa ia oukou na keiki a me na mamō, a loihi ko oukou noho ana ma ka aina, a e hana hewa oukou, a e hana oukou i kii kalaiia, ma ke ano o kekahi mea, a hana ino hoi imua o na maka o Iehova, e hoonaukiuki ia ia;
- 26 Ke hai aku nei au i keia la, he ike maka ka lani a me ka honua ia oukou, e make koke ana oukou, mai ka aina aku a oukou e hele aku ma kela kapa o Ioredane e noho ai; aole e noho loihi oukou malaila, aka, e luku loa ia aku oukou.
- 27 A na Iehova oukou e hoopuehu aku iwaena o na lahuikanaka, a e waihoia oukou, he poe uuku iwaena o ko na aina e, kahi a Iehova e kai aku ai ia oukou.
- 28 A malaila oukou e malama ai i na akua i hanaiia e na lima o kanaka, he laau, he pohaku, ka mea ike ole aole hoi e lohe, aole hoi e ai, aole hoi e honi.
- 29 Aka, ina ma ia wahi oe e imi ai ia Iehova kou Akua, e loa ia oe, ke imi oe ia ia me kou naau a pau, a me kou uhane a pau.
- 30 A loa ia oe ka popilikia, a hiki mai keia mau mea a pau maluna ou i na la mahope, a i huli mai oe ia Iehova kou Akua, a hoolohe i kona leo,
- 31 (No ka mea, o Iehova kou Akua, he Akua aloha,) aole ia e haalele mai ia oe, aole e luku mai ia oe, aole hoi ia e hoopoina i ka berita o kou mau kupuna ana i hoohiki ai ia lakou.

- 32 Ano e ninau aku oe i na la i hala mahope, i ka wa mamua ou, a mai ka manawa mai a ke Akua i hana'i ke kanaka ma ka honua, a mai kela aoao o ka lani a hiki i keia aoao o ka lani, auhea ae nei ka mea like me keia mea nui, auhea ka mea i loheia e like ai me ia?
- 33 Owai la ka poe kanaka i lohe i ka leo o ke Akua e olelo ana, mailoko mai o ke ahi, e like me kou lohe ana, a ola?
- 34 Ua hoao anei ke Akua e hele a e lawe i lahuikanaka nona maiwaena mai o kekahi lahuikanaka, ma na hoao ana, a ma na hoailona, a ma na mea kupanaha, a ma ke kua, a ma ka lima ikaika, a ma ka lima kakauha, a ma na mea weliweli nui, e like me na mea a pau a Iehova ko oukou Akua i hana mai ai no oukou ma Aigupita imua o kou maka?
- 35 Ua hoikeia ia mea ia oe, i ike ai oe, o Iehova, oia ke Akua, aohe mea e ae, oia wale no.
- 36 Oia no ka mea i lohe ai oe i kona leo mai ka lani mai, i ao ai oia ia oe; a ma ka honua, i hoike mai ia ia oe i kona ahi nui; a ua lohe oe i kana mau huaolelo mailoko mai o ke ahi.
- 37 A no kona aloha i na kupuna ou, oia ka mea i wae mai ai ia i ka lakou poe mamo mahope o lakou, a lawe mai oia ia oe imua ona me kona mana nui mai Aigupita mai;
- 38 E hookuke aku i na lahuikanaka mai kou alo aku, i ka poe ua oi aku ko lakou nui, a me ko lakou ikaika i kou, e hookomo ia oe, a e hoolilo i ko lakou aina nou, e like me ia i keia la.

- 39 E ike hoi oe i keia la, a e noonoo maloko o kou naau, o Iehova, oia ke Akua ma ka lani iluna, a ma ka honua ilalo, aole e ae.
- 40 E malama hoi oe i kona mau kanawai a me kana mau kauoha a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, i pomaikai ai oe, a me kau mau keiki mahope ou, a i hooloihi ai oe i na la ma ka aina a Iehova kou Akua i haawi mai ai nou i na la a pau loa.
- 41 Alaila hookaawale ae la o Mose i na kulanakauhale ekolu ma keia aoao o Ioredane ma ka hiki ana o ka la;
- 42 I holo ai ka pepehi kanaka malaila, ka mea i pepehi i kona hoalauna me ka ike ole, aole i inaina aku ia ia mamua; a i kona holo ana i kekahi o keia mau kulanakauhale, e ola ia:
- 43 O Bezera ma ka waonahale i ka aina papu o ka Reubena; a o Ramota ma Gileada o ka Gada; a o Golana ma Basana o ka Manase.
- 44 A o keia ke kanawai a Mose i waiho ai imua o na mamoa a Iseraela:
- 45 Oia na kauoha a me na kanawai, a me na olelo kupaa a Mose i olelo mai ai i na mamoa a Iseraela, mahope o ka lakou hele ana mai Aigupita mai;
- 46 Ma keia aoao o Ioredane, ma ke awawa e ku pono ana i Betepeora, i ka aina o Sihona, ke alii o ka Amora ka mea i noho ma Hesebona, ka mea a Mose a me na mamoa a Iseraela i pepehi ai, mahope o ka puka ana, mai Aigupita mai:

- 47 A lilo kona aina ia lakou, a me ka aina o Oga, ke alii o Basana, na'lii elua o ka Amora, ma keia aoao o Ioredane ma ka hiki ana o ka la:
- 48 Mai Aroera, ma ke kae o ke kahawai o Arenona, a i ka mauna o Ziona, oia hoi o Heremona,
- 49 A o ka papu a pau ma keia aoao o Ioredane ma ka hikina, a hiki i ke kai o ka papu, o kahi haahaa ma ke kumu o Pisega,

5

- 1 KAHEA aku la o Mose i ka Iseraela a pau, i aku la ia lakou, E hoolohe, e ka Iseraela, i na kanawai, a me na olelo kupaa a'u e olelo aku nei iloko o ko oukou pepeiao i keia la, i ao ai oukou ia mea, a e malama pono oukou e hana.
- 2 O Iehova ko kakou Akua i hana mai i berita me kakou ma Horeba.
- 3 Aole i hana mai o Iehova i keia berita me ko kakou mau makua, aka, me kakou no; me kakou, ka poe a pau e ola ana maanei i keia la.
- 4 Kamailio o Iehova me oukou ma ka mauna, he maka no he maka, mailoko mai o ke ahi,
- 5 (Ku ae la au mawaena o Iehova a o oukou i kela manawa, e hoi ke aku ia oukou i ka olelo a Iehova; no ka mea, ua makau oukou i ke ahi, aole i pii oukou i ka mauna;) i mai la,
- 6 Owau no Iehova, o kou Akua, ka mea nana oe i lawe mai nei mai ka aina o Aigupita mai, mailoko mai hoi o ka hale hooluhi.
- 7 Aole ou akua e ae imua o ko'u alo.

- 8 Mai hana oe i kiikalaiia nou, i kekahi like ana me ko ka lani iluna, a me ko ka honua ilalo, a me koloko o ka wai malalo i ka honua;
- 9 Mai kulou oe ilalo ia lakou, aole hoi e malama ia lakou; no ka mea, owau no Iehova o kou Akua, he Akua lili, e hoopai ana i ka hala o na makua i na keiki a i ke kuakahi, a i ke kualua o ka poe inaina mai ia'u,
- 10 E aloha ana hoi i na tausani o ka poe aloha mai ia'u, a malama mai hoi i ka'u mau kauoha.
- 11 Mai hoohiki ino oe i ka inoa o Iehova o kou Akua: no ka mea, aole e apono o Iehova i ka mea e hoohiki mo i kona inoa.
- 12 E hoomanao i ka la Sabati e hoano ia, e like me ka Iehova kou Akua i kauoha mai ai ia oe.
- 13 I na la eono e hana'i oe i kau hana a pau;
- 14 Aka, o ka hiku o ka la, he Sabati ia no Iehova no kou Akua, aole loa oe e hana, aole oe, aole hoi kou kaikamahine, aole hoi kau kauwakane, aole hoi kau kauwawahine, aole kou bipikane, aole hoi kou hokikane, aole hoi kekahi holoholona ou, aole hoi kou kanaka e maloko o kou mau ipuka; i hoomaha'i kau kauwakane, a me kau kauwawahine e like me oe.
- 15 E hoomanao hoi oe, he kauwa no oe ma ka aina o Aigupita, a na Iehova na kou Akua oe i lawe mai nei mailaila mai, me ka lima ikaika, a me ka lima kakauha; no ia mea, i kauoha mai ai o Iehova kou Akua ia oe e malama i ka la Sabati.
- 16 E hoomaikai oe i kou makuakane a me kou makuwahine, e like me ka Iehova kou Akua

i kauoha mai ai ia oe; i loihi ai kou mau la,
a i pomaikai ai hoi oe ma ka aina a Iehova
kou Akua i haawi mai ai ia oe.

17 Mai pepehi kanaka oe.

18 Mai moe kolohe oe.

19 Mai aihue oe.

20 Mai hoike wahahee oe e hewa'i kou hoalauna.

21 Mai kuko wale i ka wahine a kou hoalauna,
aole hoi oe e kuko i ka hale o kou hoalauna,
i kana mahinaai, aole i kana kauwakane,
aole hoi i kana bipikane, aole hoi i kona
hokikane, aole hoi i kekahi mea a kou
hoalauna.

22 Oia na olelo a Iehova i olelo mai ai i ko oukou
ahakanaka a pau, ma ka mauna, mailoko
mai o ke ahi, a me ke ao, a me ka pouli
paapu, me ka leo nui, a hooki ae la: a kakau
iho la ia mau mea ma na papapohaku
elua, a haawi mai ia'u.

23 A ia oukou i lohe ai i ka leo mailoko mai o ka
pouli, (no ka mea, na wela ka mauna i ke
ahi,) hookokoke mai oukou ia'u, o na luna
a pau o ko oukou mau ohana, a me ka poe
lunakahiko;

24 I mai la oukou, Aia hoi, ua hoike mai o Iehova
ia makou i kona nani a me kona mana, a
ua lohe makou i kona leo mailoko mai o ke
ahi; a ua ike hoi makou i keia la i ka ke Akua
olelo pu ana me kanaka, a ola ia.

- 25 Ano hoi, no ke aha la makou e make ai? no ka mea, e pau auanei makou i keia ahi nui. Ina paha makou e lohe hou i ka leo o Iehova ko makou Akua, alaila e make makou.
- 26 Owai la o na io a pau i lohe i ka leo o ke Akua ola e olelo mai ana mailoko mai o ke ahi, e like me makou, a ola ia?
- 27 E hookokoke aku oe, a hoolohe i na mea a pau a Iehova ko makou Akua e olelo mai ai; a e hai mai oe ia makou i na mea a pau a Iehova ko makou Akua e olelo mai ai ia oe; a e hoolohe makou, a e hana aku hoi.
- 28 A lohe no Iehova i ka leo o ka oukou olelo a oukou i olelo mai ai ia'u; a i mai la o Iehova ia'u, Ua lohe au i ka leo o ka olelo a keia poe kanaka i olelo mai ai ia oe; a ua pono na mea a pau a lakou i olelo mai ai.
- 29 Ina paha i loa ia lakou keia naau, e makau mai ia'u, a e malama mau hoi i ka'u mau kauoha a pau, i pomaikai mau ai lakou, a me ka lakou poe keiki!
- 30 E hele oe, e olelo aku ia lakou, E hoi hou aku oukou i ko oukou mau halelewa.
- 31 Aka, o oe, e ku oe maanei me a'u, a e olelo aku au ia oe i na kauoha a pau, a me na kanawai, a me na olelo kupaa, na mea au e ao aku ai ia lakou, e malama lakou ma ka aina a'u i haawi aku ai no lakou.
- 32 E malama pono hoi oukou, e hana e like me ka Iehova ko oukou Akua i kauoha mai ai ia oukou; aole oukou e huli ae ma ka akau, aole hoi ma ka hema.
- 33 E hele oukou ma na aoao a pau a Iehova ko oukou Akua i kauoha mai ai ia oukou i ola'i

oukou, a i pomaikai ai oukou, i loihi ai hoi ko oukou mau la ma ka aina e ili mai ana no oukou.

6

- ¹ EIA na kauoha, na kanawai, a me na olelo kupaa, a Iehova ko oukou Akua i kauoha mai ai e ao aku ia oukou, i malama aku ai oukou ma ka aina e hele aku nei oukou e noho:
- ² I mea e makau aku ai oe ia Iehova i kou Akua, e malama i kona mau kanawai a pau, a me kana mau kauoha a'u e kauoha aku nei ia oe; o oe, a me kau keiki, a me kau moopuna, i na la a pau o kou ola'na, i hooloihiia'i kou mau la.
- ³ E hoolohe hoi oe, e ka Iseraela, a hoomanao e malama hoi, i pomaikai ai oe, i mahuahua loa ai noi oukou, ma ka aina e kahe ana o ka waiu a me ka meli, e like me ka Iehova ke Akua o kou poe kupuna i olelo mai ai ia oe.
- ⁴ E hoolohe mai, e ka Iseraela; O Iehova ko kakou Akua, hookahi no Iehova.
- ⁵ E aloha aku oe ia Iehova i kou Akua me kou naau a pau, me kou uhane a pau, a me kou ikaika a pau.
- ⁶ O keia mau olelo a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, e waiho no ia maloko o kou naau;
- ⁷ A e ao pono aku oe ia mau mea i au mau keiki, a e kamilio aku ia mau mea i kou noho ana ma kou hale, a i kou hele ana ma ke ala, i kou moe ana ilalo, a me kou ala ana iluna.

- 8 A e nakii oe ia mau mea i hoailona ma kou lima, a e lilo ia i mea e hoomanao ai mawaena o kou mau maka.
- 9 A e kakau oe ia mau mea ma na lapauila o kou puka hale, a me na puka pa ou.
- 10 A i ka manawa a Iehova kou Akua i kai aku ai ia oe i ka aina ana i hoohiki mai ai i kou mau kupuna, ia Aberahama, ia Isaaka, a me Iakoba, e haawi mai ia oe i na kulanakauhale nui a maikai, aole nau i kukulu,
- 11 A me na hale piha i ka waiwai, aole nau i hoolako, a me na luawai i eliia, aole nau i eil, i na pawaina a me na laau oliva, aole nau i kanu; aia ai iho oe a maona;
- 12 Alaila e malama ia oe iho, o hoopoina oe ia Iehova, nana oe i lawe mai ka aina o Aigupita mai, mailoko mai hoi o ka hale hooluhi.
- 13 E makau oe ia Iehova i kou Akua, e malama ia ia, a e hoohiki oe ma kona inoa.
- 14 Mai hele aku oukou mamuli o na akua e, o na akua o na kanaka e noho ana a puni o oukou;
- 15 O hoaaia mai auanei ka inaina o Iehova kou Akua ia oe, a lukuia mai oe mai ke alo aku o ka honua: (no ka mea, o Iehova kou Akua, he Akua lili ia iwaena o oukou.)
- 16 Mai aa aku oukou ia Iehova i ko oukou Akua, e like me ko oukou aa ana ma Masa.
- 17 E malama pono oukou i na kauoha a Iehova ko oukou Akua, me kana mau oihana, a me kona mau kanawai, ana i kauoha mai ai ia oe.

- 18 E hana oe i ka pono a me ka maikai imua i ke alo o Iehova; i pomaikai ai oe, i komo ai hoi oe a noho ma ka aina maikai a Iehova i hoohiki mai ai i ou mau kupuna;
- 19 I hookuke aku ai i kou poe enemi a pau mai kou alo aku, e like me ka Iehova i olelo mai ai.
- 20 Aia ninau mai kau keiki ia oe ma ia hope aku, i ka i ana mai, Heaha na oihana, na kanawai, a me na olelo kupaa a Iehova ko kakou Akua i kauoha mai ai ia oukou?
- 21 Alaila oe e olelo aku ai i kau keiki, He poe kauwa hooluhi makou a Parao i Aigupita, na Iehova makou i kai ae mai Aigupita mai me ka lima ikaika.
- 22 Ua hoike mai o Iehova i na hoailona, a me na mea kupanaha, he nui a he ino maluna o Aigupita, maluna o Parao, a maluna hoi o kona mau ohua a pau, imua o ko makou maka;
- 23 A kai mai la oia ia makou mai ia wahi mai, i hookomo mai ai ia ia makou iloko, e haawi ia makou i ka aina ana i hoohiki ai i ko makou poe kupuna.
- 24 Kauoha mai la o Iehova ia makou e malama i keia mau kanawai a pau, e makau ia Iehova ko makou Akua, i pomaikai mau ai makou, i malama mai ai hoi oia ia makou e ola ana, e like me ia i keia la.
- 25 A e lilo ia i pono no kakou, ke hoomanao kakou e malama i neia mau kauoha imua o Iehova ko kakou Akua, e like me ia i kauoha mai ai ia kakou.

7

- 1 A IA kai aku o Iehova kou Akua ia oe i ka aina au e hele aku nei e noho ilaila, a hookuke aku ia i na lahuikanaka, he nui mamua ou, i ka Heta, i ka Giregasa, me ka Amora, me ka Kanaana, me ka Periza, me ka Heva, a me ka Iebusa, i ehiku lahuikanaka, ua oi aku ko lakou nui a me ko lakou ikaika i kou;
- 2 A hoolilo mai o Iehova kou Akua ia lakou imua ou; alaila e pepehi aku oe ia lakou, a pau lakou i ka make; mai hookuikahi oe me lakou; a mai aloha aku ia lakou:
- 3 Mai hoopalau hoi me lakou; mai haawi i kau kaikamahine na kana keikikane; mai lawe oe i kana kaikamahine na kau keikikane.
- 4 No ka mea, e hoohuli ae lakou i kau keiki, i ole ia e hahai mai ia'u, i malama aku lakou i na akua e: pela e hoaaia mai ai ka inaina o Iehova ia oukou, a e luku koke mai ia oe.
- 5 Penei oukou hana aku ai ia lakou; e hoohiolo oukou i ko lakou mau kuahu, e wawahi iho i ko lakou poe kii, e kua ilalo i ko lakou mau kii o Asetarota, a e puhi aku i ko lakou mau kiikalaiia i ke ahi.
- 6 No ka mea, he poe kanaka laa oukou no Iehova kou Akua: na Iehova na kou Akua i wae mai ia oukou, i poe kanaka pono nona, mamua o na kanaka a pau maluna o ka honua.
- 7 Aole o Iehova i aloha mai ia oukou, a i wae mai ia oukou, no ka oi o ko oukou nui i ko na kanaka e ae a pau; no ka mea, he poe uuku oukou i na kanaka a pau:
- 8 Aka, no ke aloha o Iehova ia oukou, a no kona malama i ka hoohiki ana i hoohiki ai i ko

oukou poe kupuna; nolaila i kai mai nei o Iehova ia oukou me ka lima ikaika, a e hoopakele ia oukou mai ka hale hooluhi mai, mailoko mai o ka lima o Parao, ke alii o Aigupita.

- ⁹ E ike hoi oe, o Iehova kou Akua, oia no ke Akua, he Akua oiaio, e malama ana i ka berita, a i ke aloha no ka poe i aloha aku ia ia, a malama hoi i kana mau kauoha, a hiki i ke tausani o na hanauna:
- ¹⁰ A e hoopai koke ana hoi i ka poe inaina ia ia, e luku ia lakou, aole ia e lohi i ka mea inaina ia ia, e hoopai koke ana no ia ia.
- ¹¹ Nolaila, e malama oe i na kauoha a me na kanawai, a me na olelo kupaa a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, a e hana hoi ia mea.
- ¹² No ia hoi, ina e hoolohe oukou i keia mau olelo kupaa, a e malama, a e hana hoi ia mau mea, alaila e malama mai o Iehova kou Akua i ka berita a me ke aloha nou, ana i hoohiki ai i kou poe kupuna.
- ¹³ A e aloha mai ia ia oe a e hoopomaikai mai ia oe, a e hoomahuahua mai ia oe: e hoopomaikai mai hoi ia i ka hua o kou opu, a me ka hua o kou aina, i kau palaoa a me kou waina, a me kou aila, a me ka hanau ana o kou poe bipi, a me kau poe hipa, ma ka aina ana i hoohiki ai i kou mau kupuna e haawi mai ia oe.
- ¹⁴ E oi aku kou hoopomaikaiia mamua o ko ua kanaka a pau: aole he kane keiki ole, aole he wahine pa iwaena o oukou, aole hoi iwaena o na holoholona a oukou.

- 15 A e lawe aku o Iehova i na mai a pau mai ou aku nei, aole hoi ia e kau i kekahi mai ahulau o Aigupita maluna iho ou, au i ike ai; aka, e kau aku kela ia mea maluna iho o ka poe a pau e inaina mai ia oe.
- 16 A e hoopau aku oe i na kanaka a pau a Iehova kou Akua e hoolilo mai nou; mai minamina aku kou maka ia lakou, mai malama hoi oe i ko lakou mau akua; no ka mea, e lilo ia i mea hihia nou.
- 17 Ina paha e i iho oe maloko o kou naau, Ua oi aku ka nui o keia mau lahuikanaka i ko'u; pehea la e hiki ia'u ke kipaku aku ia lakou?
- 18 Mai makau oe ia lakou; e hoomanao pono oe i ka mea a Iehova kou Akua i hana'i ia Parao, a me ko Aigupita a pau:
- 19 I na hoao nui a kou maka i ike ai, a me na hoailona, a me na mea kupanaha, a me ka lima ikaika, a me ka lima kakauha a Iehova kou Akua i lawe mai nei ia oe; pela no o Iehova kou Akua e hana aku ai i na kanaka a pau au e makau nei.
- 20 A e hoouna aku hoi o Iehova kou Akua i ka nalohopeeha iwaena o lakou, a pau lakou i ka lukuia, ka poe i waihoia, a me ka poe i pee mai ou aku la.
- 21 Mai makau oe ia lakou; no ka mea, iwaena ou o Iehova kou Akua, he Akua nui, hooweliweli.
- 22 A e kipaku liilii aku o Iehova kou Akua i kela mau luhuikanaka mamua ou: mai luku koke aku ia lakou a pau, o nui mai auanei na holoholona e alo mai ia oe.

- ²³ A o Iehova kou Akua e hoolilo mai ia lakou imua ou, a e luku aku ia lakou me ka luku nui, a pau lakou i ka make.
- ²⁴ A e hoolilo mai ia i ko lakou mau alii iloko o kou lima, a e hokai oe i ko lakou inoa malalo iho o ka lani; aole e hiki i kekahi kanaka ke ku imua ou, a pau lakou i ka lukuia e oe.
- ²⁵ O na kii o ko lakou mau akua e puhi oukou i ke ahi; mai kuko aku oe i ke kala a i ke gula maluna o ia mea, aole hoi e lawe ia mea nau, o hihia auanei oe ilaila; no ka mea, he mea hoowahawahaia e Iehova kou Akua.
- ²⁶ Aole hoi e lawe oe maloko o kou hale i ka mea hoowahawahaia, o lilo auanei oe i mea laa e like me ia; e hoowahawaha loa aku oe ia mea, a e hoopailua loa aku oe ia mea; no ka mea, he mea laa ia.

8

- ¹ O NA kauoha a pau a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, o ka oukou ia e hoomanao ai e hana, i ola oukou, i mahuahua ae, i komo aku oukou, a noho ma ka aina a Iehova i hoohiki ai i ko oukou mau kupuna.
- ² E hoomanao hoi oe i ke ala a pau a Iehova kou Akua i kai mai ai ia oe ma ka waonahale i keia mau makahiki he kanaha, e hoohaahaa iho ia oe, e hoao hoi ia oe, e ike hoi ia i ka mea maloko o kou naau, i malama paha oe, i malama ole paha i kana mau kauoha.
- ³ Ua hoohaahaa ia ia oe, ua haawi mai oia ia oe i ka pololi, a ua hanai mai ia oe i ka mane au i ike ole ai, aole hoi i ike kou mau kupuna; i hoike mai ia ia oe, aole e ola ke kanaka

- ma ka berena wale no; aka, ke ola nei ke kanaka i na huaolelo a pau mailoko mai o ka waha o Iehova.
- ⁴ Aole i weluwelu kou aahu maluna ou, aole hoi i pehu kou wawae i neia mau makahiki he kanaha.
- ⁵ E hoomanao hoi oe iloko o kou naau, e like me ke kanaka e hooehaeha ana i kana keiki, pela hoi o Iehova e hooehaeha mai ai ia oe.
- ⁶ No ia hoi, e malama oe i na kauoha a Iehova a kou Akua, e hele oe ma kona mau aoao, a e makau ia ia.
- ⁷ No ka mea, ke alakai aku nei o Iehova kou Akua ia oe i ka aina maikai he aina wai e kahe ana ma kahawai, o na punawai, o na waipuna e piipii mai ana, mailoko mai o na awawa a me na puu:
- ⁸ He aina mea palaoa, a me ka bale, a me na kumu waina, a me na laau fiku, a me na pomegerane, he aina laau oliva mea aila, a me ka meli:
- ⁹ He aina kahi au e ai ai i ka berena me ka wi ole, aole oe e nele i kekahi mea malaila; he aina mea pohaku hao, a ma na puu ona e eli iho ai oe i ke keleawe.
- ¹⁰ Aia ai iho oe a maona, alaila e hoomaikai aku oe ia Iehova kou Akua, no ka aina maikai ana i haawi mai ai ia oe.
- ¹¹ E ao, o hoopoina oe ia Iehova kou Akua, ma ka malama ole i kana mau kauoha, i kana mau olelo kupaa, a me kona mau kanawai, a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la.
- ¹² Malia paha, a ai iho oe a maona, a kukulu oe i na hale maikai a noho iho iloko;

- 13 A hoomahuahuaia'e kou poe bipi a me kau poe hipa, a mahuahua hoi kau kala a me kau gula, a ua nui hoi kau mau mea a pau;
- 14 Alaila e hookiekieia'e kou naau iluna, a hoopoina oe ia Iehova kou Akua, nana oe i lawe mai nei mai ka aina o Aigupita mai, mailoko mai hoi o ka liale hooluhi;
- 15 Nana oe i alakai mai mawaena o kela waonahеле nui weliweli; kahi o na nahesa wela, a me na moohueloawa, he maloo, he wahi wai ole, nana i hookahe mai ka wai nou mailoko mai o ka pohaku paa;
- 16 Nana no hoi oe i hanai me ka mane ma ka waonahеле, ka mea a ko oukou mau kupuna i ike ole ai, i hoohaahaa mai ai ia ia oe, a i hoao mai ai hoi ia ia oe, i mea e pomaikai ai oe i kou wa mahope;
- 17 O i iho oe ma kou naau, Na ko'u mana, a me ka ikaika o kuu lima, i loaa'i ia'u keia waiwai.
- 18 E hoomanao oe ia Iehova i kou Akua: no ka mea, oia ke haawi mai ia oe i ka pono e loaa'i ka waiwai, i hookupaa oia i kana berita ana i hoohiki ai i ou mau kupuna, e like me ia i keia la.
- 19 A ina oe e hoopoina iki ia Iehova i kou Akua, a e hele mamuli o na akua e, e malama, a e hoomana aku ia lakou, ke hoike aku nei au ia oukou i keia la, he oiaio, e make oukou.
- 20 E like me na lahuikanaka a Iehova e luku aku ana imua o ko oukou maka, pela oukou e make ai; no ka mea, aole oukou i hoolohe i ka leo o Iehova ko oukou Akua.

9

- ¹ E HOOLOHE, e ka Iseraela; e hele ana oe i keia la ma kela kapa o Ioredane, e komo a hoolilo nou i na lahuikanaka, he oi aku ka nui a me ka ikaika o lakou i kou, a i na kulanakauhale nui, ua paa i ka pa pohaku, a hala i ka lani.
- ² He poe kanaka nunui a loihi, na keiki a ka poe Anakima, a oukou i ike ai, a ua lohe hoi oe, Owai la auanei e hiki ke ku imua o na keiki a Anaka?
- ³ E ike pono oe i keia la, o Iehova kou Akua, ka mea e hele ana imua ou, he ahi ia e hoopau ana, nana lakou e luku aku, a nana lakou e hooahaaha iho imua o kou maka: a e hookuke aku oe ia lakou, a e luku koke aku ia lakou, e like me ka Iehova i olelo mai ai ia oe.
- ⁴ Mai i iho oe iloko o kou naau mahope o ka Iehova kou Akua kipaku ana aku ia lakou mai kou alo aku, i ka i ana ae, No ko'u pono i lawe mai nei o Iehova ia'u e hoonoho ma keia aina; aka, no ka hewa o keia mau lahuikanaka i kipaku aku ai o Iehova ia lakou mai kou alo aku.
- ⁵ Aole no kou pono, a me ka pololei o kou naau, kou hele ana e noho ma ko lakou aina; aka, no ka hewa o kela mau luhuikanaka, e kipaku aku ai o Iehova kou Akua ia lakou mai kou alo aku, a e hooko hoi ia i ka olelo a Iehova i hoohiki ai i kou mau kupuna, ia Aberahama, ia Isaaka, a me Iakoba.
- ⁶ E ike hoi oe, aole o Iehova kou Akua e haawi mai i keia aina maikai i lilo ia nou, no kou pono; no ka mea, he poe kanaka a-i oolea oukou,

- ⁷ E hoomanao oe, mai hoopoina i kou hoonaukiuki ana ia Iehova kou Akua ma ka waonahela: ma ka la i puka mai ai oukou mai ka aina o Aigupita mai, a hiki oukou ma keia wahi, ua kipi oukou ia Iehova.
- ⁸ Ma Horeba hoi i hoonaukiuki aku ai oukou ia Iehova, a huhu mai la o Iehova ia oukou e luku aku ia oukou.
- ⁹ Ia'u i pii ae i ka mauna e loa na papapohaku, na papa o ke kanawai a Iehova i hana'i no oukou, hookahi kanaha ao, a hookahi kanaha po, a'u i noho ai ma ka mauna; aole au i ai i ka ai, aole hoi i inu i ka wai:
- ¹⁰ A haawi mai o Iehova ia'u i na papapohaku elua, i kakauia e ka lima o ke Akua; a maluna o ia mau mea na huaolelo a pau a Iehova i olelo mai ai ia oukou ma ka mauna, mailoko mai o ke ahi i ka la o ka houluulu ana.
- ¹¹ A pau na la he kanaha, a me na po he kanaha, haawi mai la o Iehova ia'u i na papapohaku elua, oia na papa o ke kanawai.
- ¹² A olelo mai o Iehova ia'u, E ku ae oe, e iho koke oe mai keia wahi aku; no ka mea, ua hana hewa kou poe kanaka au i lawe mai nei mai ka aina o Aigupita mai: ua kapae koke ae lakou mai ke ala aku a'u i kauoha aku ai ia lakou; ua hana lakou i kii i hooheeheeia no lakou.
- ¹³ Olelo mai hoi o Iehova ia'u, i mai la, Ua ike au i keia poe kanaka, aia hoi, he poe kanaka a-i oolea keia.
- ¹⁴ E waiho mai oe ia'u, i luku aku ai au ia lakou, a i hokai aku ai i ko lakou inoa malalo ae o ka lani: a e hoolilo aku au ia oe i lahuikanaka ikaika loa, a nui loa hoi i ko lakou.

- 15 A huli ae au, a iho ilalo mai ka mauna mai, ua wela ka mauna i ke ahi; a ma kuu mau lima elua na papa elua o ke kanawai.
- 16 A nana iho la au, aia hoi, ua hana hewa oukou ia Iehova i ko oukou Akua, ua hana oukou i bipikeiki i hooheeheeia no oukou; ua kapae koke oukou mai ke ala aku a Iehova i kauoha mai ai ia oukou.
- 17 A lawe ae la au i na papa elua a hoolei aku la mai ko'u mau lima aku, a nahaha iho la imua o ko oukou maka.
- 18 A haule iho la au imua o Iehova, e like mamua, hookahi kanaha ao, hookahi kanaha po; aole au i ai i ka berena, aole hoi i inu i ka wai, no ko oukou hewa a pau a oukou i hana hewa ai imua o Iehova, e hoonaukiuki aku ai ia ia.
- 19 No ka mea, makau iho la au i ka huhu a me ka inaina nui a Iehova i huhu mai ai ia oukou e luku ia oukou: aka, hoolohe mai no o Iehova ia'u i kela manawa.
- 20 A huhu nui mai no hoi o Iehova ia Aarona e pepehi ia ia: a pule aku au no Aarona hoi i kela manawa.
- 21 Lawe aku la au i ko oukou hala, i ka bipikeiki a oukou i hana'i, a puhi aku la i ke ahi, a kui iho la, a pepe lili'i a aiai e like me ka lepo; a hoolei aku i kona lepo iloko o ke kahawai, e kahe ana mai ka mauna mai.
- 22 A ma Tabera, a ma Masa, a ma Kiberohataava, hoonaukiuki aku la oukou ia Iehova.
- 23 A ia Iehova hoi i hoouna aku ai ia oukou mai Kadesabanea aku, i ka i ana aku, E pii oukou a noho ma ka aina a'u i haawi ai no oukou; alaila kipi mai la oukou i ke kauoha

a Iehova ko oukou Akua, aole oukou i hooia aku ia ia, aole hoi oukou i hoolohe i kona leo.

24 He poe kipi oukou ia Iehova mai ka manawa mai o kuu ike ana ia oukou.

25 A haule iho la au imua o Iehova, hookahi kanaha ao, hookahi kanaha po, e like me kuu haule ana mamua; no ka mea, ua i mai o Iehova e luku aku ia oukou.

26 No ia mea, pule aku la au ia Iehova, i aku la, E Iehova, e ka Haku e, mai luku mai oe i kou poe kanaka, a me kou hooilina au i hoola'i ma kou mana, i ka mea hoi au i lawe mai nei mai Aigupita mai me ka lima ikaika.

27 E hoomanao oe i kau mau kauwa, ia Aberahama, ia Isaaka, a me Iakoba: mai manao oe i ka paakiki o keia poe kanaka, aole hoi i ko lakou hewa a me ko lakou hala;

28 O olelo mai auanei ko ka aina nolaila i lawe mai ai oe ia makou, No ka hiki ole ia Iehova ke lawe aku ia lakou ma ka aina ana i olelo mai ai ia lakou, a no kona inaina ia lakou, i lawe mai oia ia lakou e luku ia lakou ma ka waonahale.

29 O kou poe kanaka no nae lakou, a me kou hooilina au i lawe mai nei me kou mana ikaika, a me kou lima kakauha.

10

1 I KELA manawa, olelo mai o Iehova ia'u, E kalai oe nou i elua papapohaku e like me na mea mamua, a e pii mai io'u nei ma ka mauna, a e hana oe nou i pahu laau.

- ² A e kahakaha iho au maluna o na papa i na huaolelo i kakauia'i ma na papa mamua i naha ia oe, a e waiho oe ia mau mea iloko o ka pahu.
- ³ A hana aku la au i pahu laau sitima, a kalai iho la au i na papapohaku elua, e like me na mea mamua, a pii aku la i ka mauna me na papa elua ma kuu lima.
- ⁴ A kahakaha iho la ia maluna o na papa, e like me ke kahakaha ana mamua, i na kauoha he umi, a Iehova i olelo mai ai ia oukou ma ka mauna mailoko mai o ke ahi, i ka la o ka houluulu ana: a haawi mai o Iehova ia mau mea ia'u.
- ⁵ A huli ae la au, a iho iho la ilalo mai ka mauna mai, a waiho iho la au i na papa maloko o ka pahu a'u i hana i, aia no ilaila oia mau mea, e like me ka Iehova i kauoha mai ai ia'u.
- ⁶ A hele aku la na mamo a Iseraela mai Beerota o Bene-iaakana a Mosera: malaila i make ai o Aarona, a malaila i kanuia'i oia; a lilo iho la o Eleazara kana keiki i kahuna, i mea pani i kona hakahaka.
- ⁷ Hele aku la lakou mailaila aku a Gudegoda: a mai Gudegoda a Iotebata, he aina o na kahawai.
- ⁸ I kela manawa hookaawale ae la o Iehova i ka ohana a Levi, e halihali i ka pahuberita o Iehova, e ku imua o Iehova o lawelawe nana, a e hoomaikai aku ma kona inoa, a hiki i keia la.
- ⁹ No ia mea, aole ho kuleana o ka Levi, aohe aina hooili pu me kona poe hoahanau; o Iehova,

oia kona mea hoouli e like me ka Iehova kou Akua i olelo mai ai ia ia.

- 10 A noho iho la au ma ka mauna o like me ka manawa mamua, hookahi kanaha ao, a hookahi kanaha po; a hoolohe mai o Iehova ia'u i kela manawa, aole i luku mai o Iehova ia oe.
- 11 Olelo mai la o Iehova ia'u, E ku ae oe, a hele aku imua o na kanaka, i komo ai lakou, a lilo ia lakou ka aina a'u i hoohiki ai i ko lakou mau kupuna e haawi ia lakou.
- 12 Ano hoi, e ka Iseraela, heaha la ka mea a Iehova kou Akua i kauoha mai ai ia oe, aole anei o ka makau ia Iehova kou Akua, o ka hele ma kona mau aoao, a o ke aloha ia ia, a o ka hookauwa na Iehova na kou Akua me kou naau a pau, a me kou uhane a pau,
- 13 O ka malama i na kauoha a Iehova, a me kona mau kanawai a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la no kou pono?
- 14 Aia hoi, no Iehova kou Akua ka lani, a me ka lani o na lani, a me ka honua, a me ka mea a pau iloko.
- 15 No ka makemake wale o Iehova i kou mau kupuna e aloha aku ia lakou, i wae mai ai ia i ka lakou poe mamo mahope o lakou, oia hoi ia oukou, mamua o na kanaka a pau, e like me ia i keia la.
- 16 No ia hoi, e okipoepoe oukou i ka omaka o ko oukou naau, mai hoopaakiki hou aku i ko oukou a-i.
- 17 No ka mea, o Iehova ko oukou Akua, he Akua ia o na akua, a he Haku o na haku, he Akua nui, mana, weliweli, aole ia i manao i na maka, aole hoi i lawe i ke kipe:

- 18 E hoopono aku ana ia no ka poe makua ole, a me na wahinekanemake, a ua aloha hoi ia i ka malihini, a ua haawi ia ia i ka ai a me ka aahu.
- 19 E aloha hoi oukou i ka malihini: no ka mea, he poe malihini oukou ma ka aina o Aigupita.
- 20 E makau aku oe in Iehova i kou Akua, e hookauwa oe nana, a e hoopili aku ia ia, a e hooihi ma kona inoa.
- 21 Oia no kou hoolea, a oia kou Akua, ka mea i hana mai nou i keia mau mea nui, weliweli a kou mau maka i ike ai.
- 22 Hele iho kou poe kupuna ma Aigupita, he kanahiku lakou; ano hoi, ua hoolilo mai o Iehova kou Akua ia oe, a like me na hoku o ka lani ka lehulehu.

11

- 1 NO ia mea, e aloha aku oe ia Iehova kou Akua, a e malama i kana mea i kauohaia, a me kona mau kanawai, a me kana mau olelo kupaa, a me kana mau kauoha i na la a pau.
- 2 E ike pono oukou i keia la; no ka mea, aole au e olelo aka i na keiki a oukou, ka poe naauao ole, a ike ole hoi i ka paipai ana a Iehova ko oukou Akua, i kona nui, i kona lima ikaika, a me kona lima kakauha;
- 3 A me kana mau hana mana, a me na mea ana i hana'i iwaena o Aigupita ia Parao ke alii o Aigupita, a me kona aina a pau;
- 4 I ka mea hoi ana i hana ai i ka poe kua o Aigupita, i ko lakou mau lio, a me ko lakou mau halekaa; i kona hoopopoi ana i ka wai o ke Kaiula maluna o lakou i ko lakou hahai

- ana mai ia oukou, a luku mai o Iehova ia lakou a hiki i keia la:
- ⁵ I ka mea hoi ana i hana mai ai no oukou ma ka waonahele a hiki aku ma keia wahi;
- ⁶ A i ka mea ana i hana mai ai ia Datana, a me Abirama i na keiki a Eliaba, ke keiki a Reubena, i hamama ai ka honua i kona waha, a ale iho la ia lakou, a me ko lakou ohua, a me ko lakou mau halelewa, a me ko lakou waiwai a pau me lakou iwaena o ka Iseraela a pau:
- ⁷ Aka, ua ike ko oukou maka i na hana nui a pau a Iehova i hana'i.
- ⁸ E malama no oukou i na kauoha a pau a'u e kauoha aku nei ia oukou i keia la, i ikaika ai oukou, a i hele oukou a komo i ka aina, kahi a oukou e hele ai e noho;
- ⁹ A i loihi ai ko oukou mau la ma ka aina a Iehova i hoohiki ai i ko oukou mau kupuna e haawi no lakou, a me ka lakou poe mamo, he aina e kahe ana o ka waiu a me ka meli.
- ¹⁰ No ka mea, aole like ka aina a oukou e hele aku nei e noho ai, me ka aina o Aigupita, kahi a oukou i hele mai nei, kahi a oukou i lulu ai i ka oukou hua, a hookahe i ka wai me ko oukou wawae, e like me ke kihapai mea kanu:
- ¹¹ Aka, o ka aina a oukou e hele aku nei e noho, he aina puu, a me na awawa, e inu ana i ka wai ua o ka lani;
- ¹² He aina a Iehova kou Akua i malama ai; e mau ana na maka o Iehova kou Akua maluna ona, mai ka mua o ka makahiki, a i ka hope o ka makahiki.

- 13 Ina paha oukou e hoolohe pono i ka'u mau kauoha a'u e kauoha aku nei ia oukou i keia la, e aloha aku ia Iehova ko oukou Akua, a e malama ia ia me ko oukou naau a pau, a me ko oukou uhane a pau;
- 14 Alaila e haawi iho au i ka ua o ko oukou aina i kona manawa pono, i ka ua mua, a i ka ua hope, i ohi ai oe i kau palaoa a me kau waina a me kau aila.
- 15 A e haawi au i ka weuweu ma ke kula na na holoholona au, i ai iho oe a maona.
- 16 E malama oukou ia oukou iho, o hoowalewaleia ko oukou naau, a huli ae oukou, a malama aku i na akua e, a e hoomana aku ia lakou.
- 17 A e hoaaia ka inaina o Iehova ia oukou, a e hoopaa aku ia i ka lani, i ua ole ai, a i hua ole ai ka aina i kona hua; a e lukuia aku oukou mai ka aina maikai aku a Iehova i haawi mai ai no oukou.
- 18 No ia mea, e waiho oukou i keia mau olelo a'u maloko o ko oukou naau, a me ko oukou uhane, a e nakii oukou ia mau mea i hoailona ma ko oukou mau lima, a i mea e hoomanao ai iwaena o ko oukou mau maka.
- 19 A e ao aku oukou ia mau mea i ka oukou kamalii, e olelo ana ma ia mau mea i kou noho ana ma kou hale, a i kou hele ana ma ke ala, a i kou moe ana ilalo, a me kou ala ana iluna.
- 20 A e kakau oe ia mau mea ma na lapauila o kou puka hale, a ma na puka pa ou.
- 21 I hoonuiia'i ko oukou mau la, a me na la o ka oukou poe keiki, ma ka aina o Iehova i hoohiki ai i ko oukou mau kupuna e haawi

no lakou, e like me na la o ka lani maluna o ka honua.

- 22 No ka mea, ina paha e malama pono oukou i keia mau kauoha a pau a'u e kauoha aku nei ia oukou e hana ia mea, e aloha aku ia Iehova i ko oukou Akua, a o hele ma kona aoao a pau, a e hoopili aku ia ia;
- 23 Alaila e hookuke aku o Iehova i keia mau lahuikanaka a pau mai ko oukou alo aku, a e lilo no oukou na lahuikanaka nui aku, a ikaika aku i ko oukou.
- 24 No oukou na wahi a pau a ko oukou kapuwai e hehi iho ai: mai ka waonahale a hiki i Lebanona, a mai ka muliwai, ka muliwai o Euperate, a hiki i ke kai ma ke komohana, oia ko oukou palena aina.
- 25 Aole e hiki i kekahi kanaka ke kupaa imua o oukou, na Iehova ko oukou Akua e kau mai ka makau a me ka weliweli ia oukou maluna o ka aina a pau a oukou e hehi iho ai, e like me kana i olelo mai ai ia oukou.
- 26 Eia hoi ke waiho nei au imua o ko oukou alo i keia la i ka pomaikai, a me ka poino:
- 27 I ka pomaikai, ke hoolohe oukou i na kauoha a Iehova ko oukou Akua, a'u e kauoha aku nei ia oukou i keia la;
- 28 I ka poino, ke hoolohe ole oukou i na Kauoha a Iehova ko oukou Akua; a huli ae oukou mai ka aoao aku, a'u e kauoha aku nei ia oukou i keia la, a hele mamuli o na akua e, a oukou i ike ole ai.
- 29 Aia hookomo aku o Iehova kou Akua ia oe i ka aina au e hele aku nei a noho ilaila, e kau

aku oe i ka pomaikai ma ka puu o Gerizima,
a i ka poino ma ka puu o Ebala.

- ³⁰ Aole anei oia mau mea ma kela kapa o Ioredane
ma ka aoao e napoo ana o ka la, i ka aina
o ka Kanaana, e noho ana ma ka papu e ku
pono ana i Gilegala, e pili ana i na papu o
More?
- ³¹ No ka mea, e hele ana oukou ma kela kapa o
Ioredane e komo iloko o ka aina a Iehova
ko oukou Akua e haawi mai ai no oukou, a
e komo no oukou, a e noho oukou malaila.
- ³² A e malama pono oukou i na kanawai a pau a
me na olelo kupaa a'u e waiho nei imua o
oukou i keia la.

12

- ¹ EIA na kanawai a me na olelo kupaa a oukou
e malama pono ai ma ka aina a Iehova ke
Akua o ko oukou mau kupuna e haawi mai
ia oukou e noho, i na la a pau o ko oukou ola
ana maluna o ka honua.
- ² E luku loa aku oukou i na wahi a pau, kahi
a na lahuikanaka i hooliloia no oukou, i
malama'i i ko lakou mau akua, maluna o na
mauna kiekie, a me na puu, a malalo o na
laau uliuli.
- ³ E hookahuli oukou i ko lakou mau kuahu, a e
wawahi i ko lakou kii, a e puhi i ko lakou
mau kii o Asetarota i ke ahi, a e kua ilalo i na
kii kalaiia o ko lakou mau akua, a e hokai i
ko lakou inoa mai keia wahi aku.
- ⁴ Mai hana oukou pela ia Iehova ko oukou Akua.
- ⁵ Aka, ma kahi a Iehova ko oukou Akua e wae ai
noloko mai o ko oukou mau ohana, a waiho

i kona inoa malaila, ma kona hale, malaila oukou e imi ai, a malaila e hele ai.

- ⁶ A malaila oukou e lawe aku ai i ka oukou mau mohaikuni, a me ka oukou alana, a me na hapaumi o ko oukou waiwai, a me na mohaihoali a ko oukou lima, a me ko oukou hoohiki ana, a me ka oukou mohaihaloha, a me na hanau mua o ka oukou bipi a me ka oukou hipa.
- ⁷ A malaila oukou e ai ai imua o Iehova ko oukou Akua; a e olioli oukou ma na mea a pau a ko oukou lima i lawe ai, o oukou, a me ko oukou poe ohua, no ka mea, ua hoopomaikai o Iehova kou Akua ia oe.
- ⁸ Mai hana oukou e like me na mea a pau o kakou i keia la, o kela kanaka keia kanaka ma ka mea pono i kona maka iho.
- ⁹ No ka mea, aole oukou i hiki aku i keia manawa ma kahi e maha'i, a ma ka noho ana a Iehova ko oukou Akua e haawi mai ia oukou.
- ¹⁰ Aia hele oukou ma kela kapa o Ioredane, a noho oukou ma ka aina a Iehova ko oukou Akua e hoolilo mai ai no oukou, a haawi mai ia i ka maha no oukou i ko oukou poe enemy a puni, a noho oukou me ka maluhia;
- ¹¹ Alaila ma kahi a Iehova ko oukou Akua e wae ai i wahi e hoopaa ai i kona inoa, malaila oukou e lawe aku ai i na mea a pau a'u e kauoha aku nei ia oukou: i ka oukou mohaikuni, a me ka oukou alana, a me ka hapaumi o ko oukou waiwai, a me ka mohaihoali o ko oukou lima, a me ka mea maikai o ko oukou hoohiki ana a oukou i hoohiki ai ia Iehova.

- 12 A e olioli oukou imua o Iehova ko oukou Akua, o oukou, a me ka oukou mau keikikane, a me ka oukou mau kaikamahine, a me na kauwakane a oukou, a me ka oukou mau kauwawahine, a me ka Levi e noho pu ana me oukou; no ka mea, aohe ona kuleana, aohe ona aina hooili me oukou.
- 13 E malama ia oe iho, o kaumaha aku auanei oe i kau mau mohaikuni ma na wahi a pau au e ike ai;
- 14 Aka, ma kahi a Iehova e wae ai iloko o kekahi o kou mau ohana, malaila oe e kaumaha aku ai i kau mau mohaikuni, a malaila oe e hana aku ai i na mea a pau a'u e kauoha aku nei ia oe.
- 15 Aka, o ka mea a pau a kou naau e makemake ai, he pono e kalua oe a e ai hoi i ka io ma kou mau ipuka a pau, e like me ka pomaikai a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe: o ke kanaka haumia, a me ke kanaka maemae e ai no oia ia mea, e like me ka ke gazela, a me ka ka dea.
- 16 Aole nae oukou e ai i ke koko, e ninini oukou ia mea ma ka lepo e like me ka wai.
- 17 Mai ai oe ma kou mau ipuka i ka hapaumi o kau palaoa, a me kau waina, a me kau aila, a me ka hanau mua a kau poe bipi a me kau poe hipa, aole hoi i kekahi o na mea a pau au i hoohiki ai, a me kau mohaiialoha, a me ka mohaihoali a kou lima.
- 18 Aka, e ai oe ia mau mea imua o Iehova kou Akua, ma kahi a Iehova kou Akua i wae ai, o oe, a me kau keikikane, a me kau

- kaikamahine, a me kau kauwakane, a me kau kauwawahine, a me ka mamō a Levi ma kou mau ipuka: a e olioli oe imua o Iehova kou Akua i na mea a pau a kou lima e lawe ai.
- 19 E malama ia oe iho, o hoowahawaha auanei oe i ka Levi i na la a pau o kou ola ana ma ka honua.
- 20 Aia hooakea mai o Iehova kou Akua i kou mokuna, e like me kana i olelo mai ai ia oe; a e i iho oe, E ai au i ka io, no ka mea, ke ake nei kou naau e ai i ka io; e ai no oe i ka io, i ka mea a pau a kou naau i makemake ai.
- 21 Ina paha loihi ia oe ka wahi a Iehova kou Akua i wae ai e hoopaa i kona inoa malaila; alaila e kalua oe i ka mea o kau poe bipi a me kau poe hipa a Iehova i haawi mai ai ia oe, e like me ka'u i kauoha ai ia oe, a e ai oe ma kou mau ipuka i ka mea a pau a kou naau i makemake ai.
- 22 E like me ke gazela a me ka dea i aiia, pela oe e ai ai ia mea: o ke kanaka haumia, a me ke kanaka maemae, e ai no ia mau mea.
- 23 Aole loa oe e ai i ke koko: no ka mea, o ke koko, oia ke ola, mai ai oe i ke ola me ka io.
- 24 Mai ai oe ia mea: e ninini iho oe ia mea ma ka lepo, me he wai la.
- 25 Mai ai oe ia mea; i pomaikai oe, a me kau mau keiki mahope ou, i kau hana ana i ka pono imua o Iehova.
- 26 O kau mau mea i hoolaaia wale no, a me na mea au i hoohiki ai, oia kau e lawe, a hele ma kahi a Iehova i wae ai.

- 27 A e kaumaha aku oe i kau mau mohaikuni, i ka io a me ke koko maluna o ke kuahu o Iehova kou Akua: a o ke koko o kau mau mohai e nininiia maluna o ke kuahu o Iehova kou Akua, a e ai iho oe i ka io.
- 28 E malama, e hoolohe hoi i neia mau olelo a pau a'u e kauoha nei ia oe, i pomaikai ai oe a me kau mau keiki mahope ou i ka manawa a pau, i kau hana ana i ka maikai a me ka pono imua o Iehova kou Akua.
- 29 Aia hooki aku o Iehova kou Akua i na lahuikanaka mai kou alo aku, kahi au e hele e hooliloia'i lakou nou, a lilo lakou nou, a noho iho oe ma ko lakou aina:
- 30 E malama oe ia oe iho, i hihia ole ai oe mamuli o lakou, mahope o ko lakou lukuia, mai kou alo aku; a i ninau ole ai oe no ko lakou mau akua, i ka i ana ae, Pehea la keia mau lahuikanaka i malama'i i ko lakou mau akua? a pela hoi wau e hana'i.
- 31 Mai hana aku oe ia Iehova kou Akua pela: ua hana lakou no ko lakou akua i na mea ino a pau a Iehova i inaina ai; no ka mea, ua puhi lakou i ka lakou keikikane, a me ka lakou kaikamahine i ke ahi no ko lakou mau akua.
- 32 O ka mea a pau a'u e kauoha aku nei ia oukou, o ka oukou ia e malama pono ai; mai hooi aku, aole hoi e hoemi iho ia mea.

13

- 1 A I KU mai iwaena o oukou ke kaula, a he mea moe uhane paha, a hoike mai ia oukou i

hoailona, i mea kupanaha paha;

- ² A ko io ka hoailona, a ka mea kupanaha paha, ana i olelo e mai ai ia oe, i ka i ana mai, E hele kakou mamuli o na akua e, i na mea au i ike ole ai, a e malama kakou ia lakou:
- ³ Mai hoolohe oe i ka olelo a ua kaula la, a me ua mea moe uhane la; no ka mea, ke hoao mai nei o Iehova ko oukou Akua ia oukou, i ike ai ia i ko oukou aloha ana ia Iehova ko oukou Akua, me ko oukou naau a pau, a me ko oukou uhane a pau.
- ⁴ E hele oukou mamuli o Iehova ko oukou Akua, e makau ia ia, a e malama i kana mau kauoha, e hoolohe i kona leo, e hookauwa aku oukou nana, a e hoopili aku ia ia.
- ⁵ A o ua kaula la, a o ua mea moe uhane la paha, e pepehiia oia; no ka mea, ua olelo hookipi oia ia Iehova ko oukou Akua, nana oukou i lawe mai, mai ka aina o Aigupita mai, a hoopakele mai ia oukou mailoko mai o ka hale hooluhi, i mea e hooauwana ai ia oe mai ke ala aku a Iehova kou Akua i kauoha mai ai ia oe e hele. Pela oe e hoolei aku ai i ka mea hewa mai ou aku la.
- ⁶ A o kou hoahanau kane, ke keiki a kou makuwahine, a o kau keiki iho paha, a o kau kaikamahine paha, a o ka wahine o kou poli, a o kau mea aloha paha e like me kou uhane iho, ke hoowalewale malu mai ia oe, i ka i ana mai, E hele kaua e malama i na akua e, i na mea au i ike ole ai, aole hoi kou mau kupuna;
- ⁷ I na akua o na kanaka e noho ana a puni o oukou, o na mea kokoke mai ia oe, a me na mea

- mamao aku, mai kekahi aoao o ka honua,
a hiki i kekahi aoao o ka honua;
- ⁸ Mai ae aku oe ia ia, aole hoi e hoolohe ia ia, aole
e aloha kou maka ia ia, aole oe e aua ia ia,
aole no hoi oe e huna ia ia;
- ⁹ Aka, e oiaio, nau no ia e pepehi, e kau mua ia kou
lima maluna ona e make ia, a mahope iho
ka lima o kanaka a pau.
- ¹⁰ A e hailuku aku oe ia ia i ka pohaku e make ia;
no ka mea, ua imi mai ia e hoohuli ia oe mai
o Iehova kou Akua aku, nana oe i lawe mai
nei mai ka aina o Aigupita mai, a mailoko
mai hoi o ka hale hooluhi.
- ¹¹ A e hoolohe mai ka Iseraela a pau, a e makau hoi,
aole hoi e hana hewa hou i kekahi hewa e
like me ia iwaena o oukou.
- ¹² Ina paha e lohe oe ma kekahi kulanakauhale ou,
kahi a Iehova kou Akua i haawi mai ia oe e
noho ai, i ka i ana mai,
- ¹³ Ua hele na kanaka, he poe hewa mai ou aku la,
a ua koi aku lakou i na kanaka o ko lakou
kulanakauhale, e i aku ana, Ina kakou e
hele, a e malama aku i na akua e a oukou
i ike ole ai:
- ¹⁴ Alaila e ninau aku oe, a e imi aku, a e
ninau pono; aia hoi, ina he oiaio no, a
ua maopopo, ua hanaia no keia mea ino
iwaena o oukou;
- ¹⁵ E oiaio no, e pepehi aku oe i na kanaka o ia
kulanakauhale me ka maka o ka pahikaua,
e luku loa aku ia wahi, a me ko laila mea a
pau, a me ko laila holoholona, me ka maka
o ka pahikaua.

- ¹⁶ A e hoiliili oe i ko laila waiwai pio a pau iwaena konu o kona alanui, a e puhi aku i ke kulanakauhale i ke ahi, a me kona waiwai pio a pau loa, no Iehova kou Akua; a e lilo ia i puu mau loa, aole e kukulu hou ia.
- ¹⁷ Aole e pipili mai kekahi o ia mea laa i kou lima: i huli aku ai o Iehova mai kona inaina nui aku, a e haawi mai ia i ke aloha ia oe, a me ka lokomaikai ia oe, a e hoonui mai oia ia oe, e like me kana i hoohiki ai i kou mau kupuna.
- ¹⁸ Aia e hoolohe oe i ka leo o Iehova kou Akua i ka malama ana i kana mau kauoha a pau a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, a e hana i ka mea i pono i na maka o Iehova kou Akua.

14

- ¹ HE poe keiki oukou na Iehova ko oukou Akua: mai okioki oukou ia oukou iho, aole hoi oukou e ako i ke oho mawaena o na maka o oukou no ka mea i make.
- ² No ka mea, he poe oukou i hoolaaia no Iehova no ko oukou Akua, a na Iehova oukou i wae mai i kanaka pono nona, mamua o na lahuikanaka a pau maluna o ka honua.
- ³ Mai ai oe i kekahi mea i hoowahawahaiia.
- ⁴ Eia na holoholona a oukou e ai ai: o ka bipi, o ka hipa a me ke kao,
- ⁵ O ka dea hihui, o ka dea, o ka dea ulaula, o ke kao hihui, o ka disona, o ka bipi hihui, a me ke kao o ka waonahele.
- ⁶ A o na holoholona maiuu mahele, elua manamana o ka mahele ana, a hoolualuai a nau

hou i ka ai mawaena o na holoholona; oia ka oukou e ai ai.

⁷ Aka, aole oukou e ai i keia mau mea o na holoholona hoolualuai a nau hou i ka ai, a o ka mea maiuu mahele: o ke kamelo, o ka hare, a me ke kone; no ka mea, ua hoolualuai lakou, a nau hou i ka ai aole nae i mahele i ka maiuu; ua haumia lakou ia oukou.

⁸ A o ka puua, no ka mea, ua mahele ia i ka maiuu, aole nae ia i hoolualuai a nau hou i ka ai, ua haumia oia ia oukou: mai ai oukou i ko lakou io, mai hoopa aku oukou i ko lakou kino i make.

⁹ O keia ka oukou e ai ai, o na mea a pau iloko o na wai: o na mea halo a me na mea unahi a pau, o ka oukou ia e ai.

¹⁰ A o na mea halo ole a pau, a me na mea unahi ole, aole oukou e ai ia mea; ua haumia ia ia oukou.

¹¹ O na manu maemae a pau, o ka oukou ia e ai ai.

¹² Eia na mea aole oukou e ai: o ka aeto, o ka osiferaga, o ka osepera;

¹³ O ke korenisa, o ka aeselona, o ka vuletura eleele, a me ka mea like;

¹⁴ O na koraka a pau a me kona mea like;

¹⁵ O ka ulula, o ke tama, o ka laru, o ka nisu a me kona mea like;

¹⁶ O ka bubo, o ka pueo, o ka noketura;

¹⁷ O ka pelikana, o ka vuletura keokeo, o ke katarakete;

¹⁸ O ke kiconia, o ka aredea e like me kona ano iho, o ka upupa, a me ka opeapea.

- 19 O na mea kolo a pau e lele ana, ua haumia ia ia oukou; mai ai oukou ia mau mea.
- 20 O na manu maemae a pau, o ka oukou ia e ai ai.
- 21 Mai ai oukou i kekahi mea make wale: e haawi aku na ke kanaka e iloko o kou mau ipuka, i ai iho ai oia ia mea; a e kuai aku paha ia mea i ka malihini: no ka mea, he poe kanaka oukou i hoolaaia no Iehova kou Akua. Mai hoolapalapa oe i ke keikikao iloko o ka waiu o kona makuwahine.
- 22 E hookupu oe i ka hapaumi o kau hua a pau a ka mahinaai i hua mai ai i kela makahiki i keia makahiki.
- 23 A e ai oe imua o Iehova kou Akua, ma kahi ana i wae ai e hoopaa i kona inoa malaila, i ka hapaumi o kau palaoa, a me kou waina, a me kou aila, a me na hanau mua o kau poe bipi, a me kau poe hipa, i ao iho ai oe e makau ia Iehova kou Akua i na la a pau.
- 24 Ina paha loihi ke ala ia oe, aole e hiki ia oe ke lawe aku ia mea malaila; a i mamao aku paha ia oe ka wahi a Iehova kou Akua i wae ai e hoopaa i kona inoa malaila; no ka mea, ua hoopomaikai o Iehova kou Akua ia oe;
- 25 Alaila e hoolilo aku oe ia i mea kala, a e hoopaa iho i ke kala ma kou lima, a hele aku ma kahi a Iehova kou Akua i wae ai:
- 26 A e hoolilo aku oe i ua kala la no ua mea a pau a kou naau i makemake ai, no ka bipi paha, a no ka hipa, a no ka waina paha, a no ka mea inu awaawa paha, a no ka mea a pau a kou naau e imi ai; a e ai iho oe malaila imua

- o Iehova kou Akua, a e olioli oe a me kou ohua.
- 27 A o ka Levi ma kou ipuka, mai hoopoina oe ia ia: no ka mea, aohe ona kuleana, aohe ona aina hooili me oe.
- 28 I ka hope o na makahiki ekolu, e lawe mai oe i ka hapaumi a pau o kau mea i loa a i ua makahiki la, a e waiho ia mea iloko o kou mau ipuka.
- 29 A o ka Levi, (no ka mea, aohe ona kuleana, aohe ona aina hooili me oe,) a o ka malihini, a o ka mea makua ole, a me ka wahinekanemake iloko o kou mau ipuka, o lakou ke hele mai, a e ai a maona; i hoopomaikai ai o Iehova kou Akua ia oe ma na hana a pau a kou lima e lawe ai.

15

- 1 I KA pau ana o na makahiki pahiku e kala aku oe i na mea.
- 2 Penei ke ano o ke kala ana'ku: o ka mea nona ka aie, nana e haawi aie i kona hoalauna, oia ke kala aku; mai kii hou aku oia ia mea i kona hoalauna, aole hoi i kona hoahanau; no ka mea, ua oleloia mai, o ko ke Akua kala ana ia.
- 3 He pono e kii hou aku oe i ke kanaka e, aka, o kau mea me kou hoahanau, na kou lima ia e kala aku;
- 4 I mea e ilihune ole ai kekahi mea o oukou; no ka mea, na Iehova oe e hoopomaikai nui mai ma ka aina a Iehova kou Akua e haawi mai ai ia oe i wahi e noho ai nou:

- ⁵ I kou manawa wale no e hoolohe pono ai i ka leo o Iehova kou Akua, i ka malama pono i neia mau kauoha a pau a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la.
- ⁶ No ka mea, ke hoopomaikai nei o Iehova kou Akua ia oe, e like me kana olelo ana mai ia oe: e haawi lilo ole aku oe i na lahuikanaka he nui, aole oe e noi wale aku; e noho alii oe maluna o na lahuikanaka he nui, aole hoi lakou e noho alii maluna on.
- ⁷ Ina iwaena o oukou kekahi hoahanau ilihune ou maloko o kekahi o kou mau ipuka ma ka aina a Iehova kou Akua e haawi mai ai ia oe, mai hoopaaikiki oe i kou naau, aole hoi e aua kou lima no kou hoahanau ilihune:
- ⁸ Aka, e wehe loa oe i kou lima ia ia, a e haawi io aku ia ia i ka mea e pono ai kona nele, ana i hemahema ai.
- ⁹ E ao, o kupu mai ka manao iloko o kou naau ino, e i iho ana, Ua kokoke mai nei ka hiku o ka makahiki, ka makahiki e hookala aku ai; a nana ino aku kou maka i kou hoahanau ilihune, a haawi ole aku oe nana; a e kahea aku oia ia Iehova nou, a e lilo ia i hewa nou.
- ¹⁰ E oiaio no, e haawi aku oe nana, aole e minamina kou naau i kou haawi ana'ku nana: no ka mea, oia ka mea e hoopomaikai mai ai o Iehova kou Akua ia oe ma kau hana ana a pau, a ma na mea a pau a kou lima e lawe ai.
- ¹¹ No ka mea, aole e pau ka poe ilihune ma ka honua; nolaila, ke kauoha aku nei au ia oe, i ka i ana'ku, E wehe loa oe i kou lima i kou hoahanau, i kou poe ilihune, a me kou poe nele ma kou aina.

- 12 Ina paha e kuaiia mai nou kou hoahanau, he kanaka Hebera. he wahine Hebera paha, a e hookauwa mai oia nau i na makahiki eono; a o ka hiku o ka makahiki e hookuu aku oe ia ia mai ou aku la.
- 13 A i hookuu aku oe ia ia mai ou aku la, mai hookuu wale aku oe ia ia.
- 14 E hoolako oe ia ia i kekahi o kau poe hipa, a me kau palaoa, a me kau waina: i ka mea a Iehova kou Akua, i hoopomaikai ai ia oe, e haawi aku ia ia.
- 15 A e hoomanao hoi oe, he kauwa no oe ma ka aina o Aigupita, a na Iehova na kou Akua oe i hoopakele: nolaila e kauoha aku nei au ia oe ia mea i keia la.
- 16 Ina paha e olelo oia ia oe, Aole au makemake e hele mai ou aku la, no kona aloha ia oe a me kou ohua, a no kona pomaikai ia oe;
- 17 Alaila e lalau oe i ke kui, a hou aku i kona pepeiao a ma ka puka, a e lilo ia i kauwa mau nau: a pela oe e hana aku ai i kau kauwawahine.
- 18 Mai minamina oe i kou hookuu aku ia ia mai ou aku la; no ka mea, ua oi aku kona pono ia oe, i ko na kauwa hoolimalima elua, i kona malama ana ia oe i na makahiki eono: a e hoopomaikai o Iehova kou Akua ia oe i na mea a pau au e hana'i.
- 19 O na hanau mua a pau o kau poe bipi, a me kau poe hipa e hoolaa oe no Iehova kou Akua; mai hoohana oe i ka hanau mua o kau bipi, aole hoi e ako i ka hulu o kau hipa hanau mua.

- 20 Imua o Iehova kou Akua e ai ai oe ia mea ma kahi a Iehova e wae ai, o oe a me kou ohua.
- 21 Ina paha he wahi kina o ia mea, he oopa paha, he makapo paha, a he wahi mea kina iki, mai kaumaha aku oe ia mea ia Iehova kou Akua.
- 22 E ai oe ia mea iloko o kou mau ipuka: o ke kanaka haumia, a me ke kanaka maemae e ai no, e like me ke gazela, a me ka dea hihii.
- 23 Aole nae oe e ai i ke koko o ia mea; e ninini oe ia mea ma ka honua e like me ka wai.

16

- 1 E HOOMANAO oe i ka malama o Abiba, a e malama oe i ka moliaola na Iehova kou Akua: no ka mea, o Abiba ka malama a Iehova kou Akua i lawe mai ai ia oe mailoko mai o Aigupita i ka po.
- 2 E kalua oe i ka moliaola na Iehova kou Akua, no ka poe hipa a me ka bipi ma kahi a Iehova e wae ai e hoopaa i kona inoa malaila.
- 3 Mai ai pu oe me ia i ka berena hu: i na la ehiku e ai oe i ka berena hu ole me ia, i ka berena o ka poino; no ka mea, ua hele mai oe mai ka aina o Aigupita mai me ka lalalale, i hoomanao oe i ka la au i hele mai ai mailoko mai o ka aina o Aigupita i na la a pau o kou ola ana.
- 4 I na la ehiku aole e ikeia ka berena hu me oe ma kou mau wahi a pau; aole e waiho oe a ao ka po i kekahi io o ka mea au i kalua ai i ka la mua i ke ahiahi.
- 5 Mai pepehi oe i ka moliaola ma kou mau ipuka a pau a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe:

- ⁶ Aka, ma kahi a Iehova kou Akua i wae ai e hoopaa i kona inoa, malaila oe e pepehi ai i ka moliaola i ke ahiahi, i ka napoo ana o ka la, i ka manawa au i puka ae mai Aigupita mai.
- ⁷ A e hoolapalapa oe ia mea, a e ai iho ma kahi a Iehova kou Akua e wae ai: a kakahiaka e huli ae oe a hoi i kou mau halelewa.
- ⁸ I na la eono oe e ai ai i ka berena hu ole; a i ka hiku o ka la, he halawai no Iehova kou Akua; mai hana oe i ka hana.
- ⁹ E helu oe i na hebedoma ehiku nou; mai ka manawa e hoomaka'i e oki i ka palaoa, e hoomaka'i oe e helu i na hebedoma ehiku.
- ¹⁰ A e malama oe i ka ahaaina o na hebedoma na Iehova kou Akua me ka makanaaloha ma kou lima au e haawi wale aku, e like me ka Iehova kou Akua i hoopomaikai ai ia oe.
- ¹¹ A e olioli oe imua o Iehova kou Akua, o oe, a me kau keikikane, a me kau kaikamahine, a me kau kauwakane a me kau kauwawahine, a me ka Levi iloko o kou mau ipuka, a me ka malihini, a me ka mea makua ole, a me ka wahinekanemake me oe, ma kahi a Iehova kou Akua i wae ai e hoopaa i kona inoa malaila.
- ¹² A e hoomanao hoi oe, he kauwa luhi no oe ma Aigupita; a e malama, e hana hoi i keia mau kanawai.
- ¹³ E malama oe i ka ahaaina kauhalelewa i na la ehiku, mahope o kau ohi ana i kau palaoa a me kau waina.
- ¹⁴ A e olioli oe i kau ahaaina, o oe, a me kau keikikane, me kau kaikamahine, a me kau kauwakane, a me kau kauwawahine, a me

ka Levi, a me ka malihini, a o ka mea makua ole, a me ka wahinekanemake iloko o kou mau ipuka.

- 15 I na la ehiku oe e ahaaina ai na Iehova kou Akua, ma kahi a Iehova i wae ai; no ka mea, e hoomaikai o Iehova kou Akua ia oe, ma kau loa ana a pau, a ma na hana a pau a kou lima; a e olioli nui no oe.
- 16 Ekolu manawa i ka makahiki hookahi e hoikeia na kane a pau ou imua o Iehova kou Akua, ma kahi ana i wae ai: i ka ahaaina berena hu ole, i ka ahaaina o na hebedoma, a me ka ahaaina kauhalelewa: aole e hoike wale ia o lakou imua o Iehova;
- 17 O kela kanaka keia kanaka me ka makana a kona lima, e like me ka pomaikai a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe.
- 18 A e hoonoho oe i na lunakanawai a me na ilamuku ma kou mau ipuka a pau a Iehova kou Akua i haawi mai ai nou ma kou mau ohana, a e hoopono pono lakou i na kanaka me ka hoopono pololei.
- 19 Mai pale ae oe i ka pono, aole hoi e nana aku i na maka, aole hoi oe o lawe i ke kipe; no ka mea, ke hoomakapo ke kipe i na maka o ka poe naauao, a ke hoololi ae i na mea o ka poe pono.
- 20 O ka pono io kau e hahai ai, i ola'i oe, a i hooliloia'i nou ka aina a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe.
- 21 Mai kanu oe i ululaau o kela laau o keia laau nou e kokoke ana i ke kuahu o Iehova kou Akua au e hana'i nou.

22 Mai kukulu hoi oe i kii nou, ka mea ia a Iehova kou Akua e inaina ai.

17

- 1 MAI kaumaha aku oe ia Iehova kou Akua i ka bipikane a i ka hipa paha, ina he wahi mea kina iki kona, a he wahi mea ino paha: no ka mea, he mea hoowahawahaia 2 Iehova kou Akua.
- 2 Ina paha i loa iwaena o oukou ma kou mau ipuka a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe, he kanaka, he wahine paha, i hana hewa imua o Iehova kou Akua i ka pale aku i kana berita,
- 3 A ua hele aku ia, a ua malama aku i na akua e, a ua hoomana aku ia lakou, i ka la paha, i ka mahina paha, a i kekahi paha o ko ka lani mau mea, a'u i kauoha ole aku ai:
- 4 A ua haiia ia oe, a ua lohe, a ua ninau pono oe, aia hoi, he oiaio no ia, ua hanaia keia mea ino iloko o ka Iseraela:
- 5 Alaila e lawe mai oe i kela kanaka, a i kela wahine paha, i ka mea nana i hana keia mea hewa, ma kou mau ipuka, i ke kanaka, i ka wahine paha, a e hailuku ia lakou i ka pohaku a make lakou.
- 6 Ma ka waha o na mea hoike elua, ekolu paha mea hoike, e pepehiia'ku ai ka mea pono no ka make; aole e pepehiia oia a make ma ka waha o ka mea hoike hookahi.
- 7 O na lima o na mea hoike ke kau mua maluna ona e pepehi ia ia, a o na lima o na kanaka a pau

mahope aku; a pela oe e, hookaawale aku ai i ka hewa mai ou aku la.

- ⁸ Ina paha he mea hihia pohihihi ia oe ke hoo-ponopono iwaena o kahi koko a me kahi koko, iwaena o kahi pono a me kekahi pono, iwaena o kahi hahau ana a me kekahi hahau ana, he mea hookolokolo ma kou mau ipuka; alaila e ku oe a pii aku ma kahi a Iehova i wae ai,
- ⁹ A hele aku i na kahuna, i ka Levi, a i ka lunakanawai e noho ana o ia mau la, a e ninau aku; a e hai mai lakou ia oe i ka olelo o ka hooponopono ana.
- ¹⁰ A e hana aku oe e like me ka olelo a lakou e hai mai ai ia oe ma kela wahi a Iehova i wae ai; a e malama e hana aku e like me ka lakou i hai mai ai ia oe;
- ¹¹ E like me ka olelo o ke kanawai a lakou e hoike mai ai ia oe, a e like me ka hooponopono ana a lakou e olelo mai ai ia oe, pela oe e hana'i: mai huli ae oe mai ka olelo aku a lakou e hoike mai ai ia oe, ma ka akau, aole hoi ma ka hema.
- ¹² A o ke kanaka e hana aku me ke kiekie, aole e hoolohe i ke kahuna e ku ana e lawelawe na Iehova kou Akua malaila, aole hoi i ka lunakanawai, e make ua kanaka la; a e lawe aku oe i ka hewa mai ka Iseraela aku.
- ¹³ A e hoolohe na kanaka a pau, e makau, aole e hana hookiekie hou aku.
- ¹⁴ A hiki aku oe ma ka aina a Iehova kou Akua e haawi mai ai ia oe, a lilo ia nou, a noho oe ilaila, a e olelo iho oe, E hoonoho au i alii

maluna o'u, e like me na lahuikanaka a puni o'u:

- 15 He oiaio, e hoonoho oe maluna ou i ke alii a Iehova kou Akua e wae ai; o kekahi mai waena mai o kou poe hoahanau kau e hoonoho ai i alii maluna ou: mai hoonoho oe i ke kanaka e maluna ou, i ka mea aole o kou hoahanau.
- 16 Aka, mai hoomahuahua oia i na lio nona, aole hoi ia e hoihoi i na kanaka i Aigupita, i mea e hoomahuahua ai ia i na lio: no ka mea, ua olelo mai o Iehova ia oukou, Mai hoi hou aku oukou ilaila.
- 17 Mai hoomahuahua hoi oia i na wahine nana, o huli ae kona naau; aole hoi ia e hoomahuahua loa ae i ke kala a me ke gula nona.
- 18 A i kona manawa e noho ai maluna o ka nohoalii o kona aupuni, e kakau iho ia nana i kope o keia kanawai, e like me ka buke imua o ka poe kahuna, na mamo a Levi.
- 19 Me ia no ia e waiho ai, a e heluhelu no oia ia mea i na la a pau o kona oia ana; i aoia'i oia i ka makau ia Iehova kona Akua, e malama i na huaolelo a pau o keia kanawai, a me keia mau kauoha, e hana aku ia mau mea:
- 20 I hookiekie ole ai ia i kona naau maluna o kona poe hoahanau, i huli ole aku ia mai ke kauoha ae, ma ka akau, aole hoi ma ka hema; i mea e nui ai na la o kona aupuni, oia a me kana mau keiki iwaena o ka Iseraela.

18

- ¹ O NA kahuna, na Levi, o na ohana a pau a Levi,

aohe o lakou kuleana, aohe aina hooili me ka Iseraela; e ai no lakou i na mohai no Iehova i puhi i ke ahi, a me ka mea e ili mai ana nonā.

² No ia mea, aole o lakou aina hooili iwaena o ko lakou poe hoahanau; o Iehova oia ko lakou hooilina e like me kana i olelo mai ai ia lakou.

³ Eia ka ke kahuna wahi na na kanaka mai, na ka poe e kaumaha aku i ka mohai, i ka bipikane paha, i ka hipa paha: a e haawi aku lakou i ka uha mua a me na papalina elua, a me ka opu na ke kahuna.

⁴ O ka hua mua o kau palaoa, o kou waina, a me kou aila, a o ka hulu ako mua o kau poe hipa, o kau ia e haawi aku ai nana.

⁵ No ka mea, ua wae mai o Iehova ia ia mailoko mai o kou mau ohana a pau, e ku e lawelawe ma ka inoa o Iehova, oia a me kana mau keiki i na la a pau loa.

⁶ Ina paha e hele mai kekahi o ka Levi mailoko mai o kekahi o kou mau ipuka o ka Iseraela a pau ana i noho malihini ai; a e hele mai ia me ka makemake a pau o kona naau ma kahi a Iehova e wae ai;

⁷ Alaila e lawelawe no ia ma ka inoa o Iehova kona Akua, e like me kona poe hoahanau a pau, o ka Levi e ku ana malaila imua o Iehova.

⁸ E hoohalikeia ka lakou mea e ai ai, a o kona waiwai hoi i kuaiia na na makua mai.

⁹ A hiki aku oe ma ka aina a Iehova kou Akua e haawi mai ai ia oe, mai ao iho oe e

hana e like me na mea haumia o ua mau lahuikanaka la.

- 10 Aole e ikeia iwaena o oukou ka mea nana e kuu aku i kana keikikane a i kana kaikamahine paha e hele mawaena o ke ahi; aole hoi he kahuna anaana, aole he mea nana i ke ao, aole hoi he mea nana moo, aole ka mea kilo;
- 11 Aole hoi he mea hoowalewale i na nahesa, aole hoi he mea ninau i na uhane ino, aole hoi he kupua, aole he mea ninau i ka poe make.
- 12 No ka mea, o ka poe a pau e hana ana ia mea, ua haumia lakou imua o Iehova: no keia mau mea hoohaumia, na Iehova kou Akua e kipaku aku ana ia lakou mai kou alo aku.
- 13 E hemolele oe imua o Iehova kou Akua.
- 14 No ka mea, o keia mau lahuikanaka e lilo ana nou, ua hoolohe lakou i na mea nana i ke ao, a me na kahuna anaana: aka o oe, aole o Iehova kou Akua i ae mai ia oe e hana pela.
- 15 E hooku mai auanei o Iehova kou Akua mai waena mai ou i Kaula nou, i kekahi hoahanau on e like me au, e hoolohe oukou ia ia;
- 16 E like me ka mea a pau na i noi aku ai ia Iehova kou Akua ma Horeba, i ka la i houluulu ai, i ka i ana'ku, Aole au e lohe hou i ka leo o Iehova ko'u Akua, aole hoi au e ike hou i keia ahi nui, o make au.
- 17 I mai la o Iehova ia'u, He pono ka lakou i olelo mai ai.
- 18 E hooku auanei au i Kaula no lakou no waena mai o ko lakou poe hoahanau, e like me oe, a e waiho ana au i ka'u mau olelo maloko o

kona waha; a nana e olelo aku ia lakou ka mea a pau a'u e kauoha aku ai ia ia.

¹⁹ A o ke kanaka hoolohe ole i ka'u mau olelo, ana e olelo aku ai ma ko'u inoa, na'u no ia e hoopai aku.

²⁰ A o ke kaula e aa ana e olelo aku i kekahi olelo ma ko'u inoa i ka mea a'u i kauoha ole aku ai ia ia e olelo, a e olelo aku paha ia ma ka inoa o na akua e, e make ua kaula la.

²¹ Ina e i iho oe iloko o kou naau, Pehea la makou e ike ai i ka olelo a Iehova i olelo ole mai ai?

²² A i olelo aku kekahi kaula ma ka inoa o Iehova, a hiki ole mai ia mea, aole hoi ia e ko, oia ka mea a Iehova i olelo ole mai ai; ua olelo aku ua kaula la me ka hookiekie; mai makou aku oe ia ia.

19

¹ A IA hoopau o Iehova kou Akua i na lahuikanaka, no lakou ka aina a Iehova kou Akua e haawi mai ai nou, a lilo ko lakou wahi nou, a e noho iho oe ma ko lakou kulanakauhale, a maloko hoi o ko lakou mau hale;

² Alaila e hookaawale oe i na kulanakauhale ekolu nou iwaena o kou aina a Iehova kou Akua e haawi lilo mai ai nou.

³ E hoomakaukau i alanui nou, a o kou aina a Iehova kou Akua i hoolilo mai ai nou, o kau ia e mahele i na mokuna ekolu, i holo ai na pepehi kanaka a pau ilaila.

⁴ Eia ke ano o ka pepehi kanaka e holo ai ilaila i ola ia: o ka mea pepehi i kona hoalauna me ka ike ole, aole ia i inaina aku ia ia mamua;

- 5 A o ka mea e hele aku i ka ululaau me kona hoalauna e kua laau, a hahau iho kona lima me ke koilipi e oki i ka laau, a hemo aku la ke koilipi mai ke au aku, a pa i kona hoalauna a make ia, e holo aku ia i kekahi o ia mau kulanakauhale, a ola;
- 6 O hahai auanei ka hoopai koko mahope o ka pepehi kanaka i kona wa e ukiuki ai kona naau, no ka mea, ua loihi ke ala, a pepehi ia ia; aole nae ona hewa e make ai, no ka mea, aole ia i inaina aku ia ia mamua.
- 7 No ia mea, ke kauoha aku nei au ia oe, i ka i ana'ku, E hookaawale nou i na kulanakauhale ekolu.
- 8 Ina e hoopalahalaha o Iehova kou Akua i kou mokuna e like me kana i hoohiki ai i kou mau kupuna, a haawi ia oe i ka aina a pau ana i olelo ni e haawi i kou mau kupuna:
- 9 Ina paha oe e malama i keia mau kauoha a pau e hana aku ia mea a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, e aloha aku in Iehova kou Akua, a e hele ma kona aoao i na la a pau, alaila e hookaawale oe nou i na kulanakauhale hou ekolu me kela mau mea ekolu:
- 10 I ole e hookaheia ke koko hala ole iloko o kou aina a Iehova kou Akua i hoolilo mai ai nou, a maluna ou ke koko.
- 11 Aka, ina e inaina aku kekahi kanaka i kona hoalauna, a halua ia ia, a popoi ia ia, a hahau ia ia a make ia, a holo aku ia iloko o kekahi o keia mau kulanakauhale:
- 12 Alaila e hoouna aku na lunakahiko o kona kulanakauhale, a e lawe ia ia mai laila mai. a haawi aku ia ia iloko o ka lima o ka mea hoopai koko, i make ai oia.

- 13 Mai minamina kou maka ia ia; aka, e huikala aku oe i ke koko hala ole mai ka Iseraela aku, i pomaikai ai oe.
- 14 Mai hoonee aku oe i ka palena aina o kou hoalauna a ka poe kahiko i hoonoho ai ma kou aina, au i loa ai ma ka aina a Iehova kou Akua e hoolilo mai ai nou.
- 15 Mai ku mai ka mea hoike hookahi i ke kanaka, no kekahi hala, a no kekahi hewa i na hewa a pau ana i hana hewa ai: ma ka waha o na mea hoike elua, a o na mea hoike ekolu paha, e hookupaaia'i ia mea.
- 16 Ina paha e ku mai ka mea hoike hewa i kekahi kanaka, a hoike wahahee ia ia;
- 17 Alaila, o laua, na mea hoopaapaa, e ku imua o Iehova, imua o na kahuna a me na lunakanawai e noho ana ia manawa;
- 18 A e imi pono na lunakanawai: aia hoi, he wahahee ka mea nana i hoike, a ua hoike wahahee i kona hoahanau:
- 19 Alaila e hana aku oukou ia ia e like me kana i manao ai e hana aku i kona hoahanau: a e lawe aku oe i ka hewa mai ou aku la.
- 20 A e hoolohe ka poe i koe, a makau hoi, aole e hana hou lakou e like me keia hewa iwaena o oukou.
- 21 Mai minamina kou maka; he ola no ke ola; he maka no ka maka; he niho no ka niho; he lima no ka lima; he wawae no ka wawae.

20

- 1 A IA hele oe e kua aku i kou poe enemi, a ike aku i na lio a me na halekaa, a i na kanaka he nui aku i kou, mai makau ia lakou: no ka mea, me oe no o Iehova o kou Akua, nana oe i lawe mai nei mai ka aina o Aigupita mai.
- 2 A kokoke oukou e hoouka, alaila e hookokoke mai ke kahuna, a e olelo aku i na kanaka,
- 3 E i aku ia lakou, E hoolohe, e ka Iseraela, Ke hookokoke oukou i keia la e kua aku i ko oukou poe enemi: mai hoonawaliwaliia ko oukou naau, mai makau, mai pihoihoi, mai weliweli ia lakou:
- 4 No ka mea, o Iehova ko oukou Akua, oia ke hele me oukou e kua aku no oukou i ko oukou poe enemi, a e hoopakele ia oukou.
- 5 Ae olelo aku na luna i na kanaka, i ka i ana'ku, Owai ke kanaka i kukulu i hale hou, aole nae i hoolilo aku? e hele ia a hoi aku i kona hale, o make auanei ia i ke kana, a o ke kanaka e ke hoolilo aku ia.
- 6 Owai la ke kanaka i kana i ka malawaina, aole nae i ohi i ka hua? e hele ia, a hoi aku i kona hale, o make auanei ia i ke kua, a e ohi ke kanaka e i ka hua.
- 7 Owai ke kanaka i hoopalau i ka wahine, aole nae i lawe ia ia? e hele no ia, a hoi aku i kona hale, o make auanei ia i ke kana, a e lawe ke kanaka e ia ia.
- 8 A e olelo hou na luna i na kanaka, a e i aku, Owai la ke kanaka makau a nawaliwali ma ka naau? e hele no ia, a e hoi aku i kona hale, o hee auanei ka naau o kona poe hoahanau e like me kona naau.

- 9 A pau ka olelo a na luna i na kanaka, alaila e hoonoho lakou i na luna o ke kaua i alakai no na kanaka.
- 10 Aia hookokoke aku oe i ke kulanakauhale e kaua aku ia ia, e hai aku oe i ka mea e malu ai ia.
- 11 A ina i ae mai ia i ka mea e malu ai, a wehe mai ia nou, alaila e lilo na kanaka a pau i loa malaila i mea hookupu nau, a e hookauwa mai lakou nau.
- 12 A i ole ia e ae mai i ka mea e malu ai me oe, aka, e hana mai ia i ke kaua me oe, alaila oe e hoopuni aku ai ia ia.
- 13 Aia hoolilo mai o Iehova kou Akua ia ia iloko o kou lima, alaila e luku oe i na kane a pau o ia wahi me ka maka o ka pahikaua.
- 14 Aka, o na wahine a me na kamalii, a me na holoholona, a me na mea a pau iloko o ke kulanakauhale, a me kona waiwai pio a pau, e lawe pio oe ia mau mea nau; a e ai iho oe i ka waiwai pio o kou poe enemi a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe.
- 15 Pela oe e hana aku ai i na kulanakauhale a pau i mamao loa aku ia oe, aole no na kulanakauhale o keia mau lahuikanaka.
- 16 Aka, o na kulanakauhale o keia poe kanaka a Iehova kou Akua i haawi mai ai nou, mai hoola oe i kekahi mea e hanu ana.
- 17 E luku loa aku ia lakou: i ka Heta, i ka Amora, i ka Kanaana, i ka Periza, i ka Heva, a me ka Iebusa, e like me ka Iehova kou Akua i kauoha mai ai ia oe:
- 18 O ao mai auanei lakou ia oukou e hana aku e like me ka lakou mea haumia i hana aku ai lakou i ko lakou mau akua; a e hana hewa oukou ia Iehova i ko oukou Akua.

- 19 Ina e loihi kou hoopilikia ana i kekahi kulanakauhale i ke kaua ana aku e hoopio ia ia, mai luku wale oe i kona laau i ka hahau ana ia mea i ke koilipi; no ka mea, e ai paha oe i kona, mai kua ilalo oe ia mea, i mea e pono ai ke kaua ana; no ka mea, no ke kanaka ka laau o ke kula.
- 20 O ka laau au i ike ai aole he laau ai, oia wale no kau e luku aku, a e kua ilalo, a kukulu iho me ia i pakaua no ke kulanakauhale i kaua mai ai ia oe, a hiolo ia.

21

- 1 I NA ma ka aina a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe, a lilo ia nou, i loa ka mea i pepehiia e waiho ana ma ke kula, aole i ikeia ka mea nana i pepehi:
- 2 Alaila e hele mai kou poe lunakahiko a me kou poe lunakanawai, a e ana aku lakou a hiki i na kulanakauhale e puni ana i ka mea i pepehiia.
- 3 A o ke kulanakauhale kokoke i ka mea i pepehiia, o na lunakahiko o ia kulanakauhale e lawe lakou i ka bipiwahine hou i hoohana ole ia, aole hoi i kauo iloko o ka auamo;
- 4 A o na lunakahiko o ia kulanakauhale e alakai aku i ka bipiwahine hou ma ke kahawai e kahe mau ana, ma kahi mahi ole ia, aole hoi i luluia, a malaila lakou e oki ai i ke poo o ua bipiwahine la ma ke kahawai:
- 5 A o na kahuna, na mamo a Levi e hookokoke mai; no ka mea, ua wae mai o Iehova kou Akua ia lakou e lawelawe nana, a e hoomaikai aku

- ma ka inoa o Iehova, aia no ia lakou ka olelo no na hakaka a me na hahau ana a pau.
- ⁶ A o na lunakahiko a pau o ke kulanakauhale e kokoke ana i ka mea i pepehiia, e holoi i ko lakou lima maluna o ka bipiwahine i okiia o kona poo ma ke kahawai:
- ⁷ A e olelo mai lakou, e i mai, Aole ko makou lima i hookahe i keia koko, aole hoi i ike ko makou maka.
- ⁸ E Iehova, e kala mai i kou poe kanaka, i ka Iseraela au i hoola ai, a mai hoopai i ke koko hala ole maluna o kou poe kanaka o ka Iseraela: a e kalaia ke koko no lakou.
- ⁹ A pela e huikala aku ai oe i ke koko hala ole mai ou aku la, no ka mea, ua hana oe i ka pono imua o Iehova.
- ¹⁰ Aia hele aku oe e kaula aku i kou poe enemi, a e hoolilo mai o Iehova kou Akua ia lakou iloko o kou lima, a e lawe pio aku oe ia lakou,
- ¹¹ A ike aku oe i wahine maikai iwaena o ka poe pio, a makemake oe e lawe ia ia i wahine nau;
- ¹² Alaila e lawe oe ia ia ma kou hale; a e ako iho oia i kona poo, a e oki hoi i kona maiuu;
- ¹³ A e waiho aku ia i ka aahu pio mai ona aku la, a e noho ia ma kou hale, a e uwe iho ia i kona makuakane, a me kona makuwahine i hookahi malama; a mahope aku e komo aku oe iloko io na la e lilo i kane nana, a e lilo ia i wahine nau.
- ¹⁴ A ina aole oe e makemake ia ia, e kuu aku oe ia ia e hele i kona wahi e makemake ai; mai kuai aku oe ia ia no ke kala, aole hoi oe e hoolilo

ia ia i waiwai nau, no ka mea, ua hoohaahaa
oe ia ia.

- 15 Ina elua wahine a kekahi kanaka, ua alohaia
kekahi, na aloha ole ia kekahi, a o ka mea
alohaia, a me ka mea aloha ole ia i hanau
keiki nana: a ina na ka wahine aloha ole ia
ka makahiapo;
- 16 Alaila, i ka manawa e hooili ai oia i kona waiwai
i kana mau keikikane, aole ia e haawi i ka
ka hanau mua na ke keiki a ka mea alohaia
mamua o ke keiki a ka mea aloha ole ia, oia
ka hiapo maoli:
- 17 Aka, e hoolilo ia i ke keikikane a ka mea aloha
ole ia i hiapo, a e haawi papalua ia ia o kona
loaa a pau; no ka mea, oia ka mua o kona
ikaika, a nona ka pono o ka hanau mua.
- 18 A o ke kanaka ia ia ke keiki hewa, paakiki, aole e
hoolohe i ka leo o kona makuakane, a me ka
leo o kona makuwahine, a ia laua i ao aku ai
ia ia, aole ia i maliu mai ia laua;
- 19 Alaila e lalau aku kona makuakane a me kona
makuwahine ia ia, a e lawe aku ia ia i na
lunakahiko o kona kulanakauhale, a i ka
ipuka o kona wahi:
- 20 A e olelo aku i na lunakahiko o kona ku-
lanakauhale, Ua hewa, a ua paakiki keia
keiki a maua, aole ia i hoolohe i ko maua leo,
ua pakela ai, a ua ona.
- 21 A o na kanaka a pau o kona kulanakauhale e
hailuku ia ia i ka pohaku e make ia; a e lawe
aku oe i ka hewa mai ou aku la; a e hoolohe
ka Iseraela a pau a e makau hoi.

- 22 Ina e hana hewa kekahi kanaka e pono ai ke make, a e pepehiia oia, a e kau aku oe ia ia maluna o ka laau;
- 23 Aole e waiho i kona kino a ao ka po maluna o ka laau, aka, e kanu no ia ia ia la, (no ka mea, ua hoinoia e ke Akua ka mea i kaulia,) i haumia ole ai kou aina a Iehova kou Akua i haawi lilo mai ai i wahi e noho ai nou.

22

- 1 A IKE aku oe i ka bipi a kou hoahanau, a i kana hipa paha e auwana ana, mai haalele oe ia lakou; nau no lakou e hoihoi mai i kou hoahanau.
- 2 Ina aole kokoke mai kou hoahanau ia oe, a ua ike ole paha oe ia ia, alaila oe e lawe mai ia mea i kou hale iho, a e noho pu ia me oe, a hiki i ka manawa e imi mai ai kou hoahanau ia ia, alaila e hoihoi aku oe ia mea ia ia.
- 3 Pela kau e hana aku ai i kona hoki, a pela hoi kau e hana aku ai i kona kapa; a me na mea a pau a kou hoahanau i haule, a i nalowale ia ia, a i loa ia oe, pela hoi oe e hana aku ai; aole oe e haalele aku.
- 4 Ina e ike oe i ka hoki, a i ka bipi paha a kou hoahanau i haule iho ma ke ala, mai haalele aku oe ia lakou, nau no ia e kokua aku e hoala hou ae.
- 5 Aole e komo ka wahine i ke kapa o ke kane, aole hoi e komo ke kane i ke kapa o ka wahine:

no ka mea, o na mea a pau e hana ana pela,
ua haumia lakou ia Iehova kou Akua.

⁶ A i ikea ka punana manu imua ou ma ke ala,
ma kekahi laau, a ma ka honua paha, a he
ohana paha, a he hua paha, a e hoomoe ana
ka makua maluna o na ohana, a o na hua
paha, mai lawe pu oe i ka makua me na
keiki.

⁷ E kuu aku no oe i ka makua, a e lawe i na keiki
nau: i pomaikai oe, i loihi ai hoi kou mau la.

⁸ A i kukulu oe i hale hou, e hana ae i pa a puni
maluna iho, i hooili ole mai ai oe i ke koko
maluna o kou hale, ke haule iho kekahi mai
laila mai.

⁹ Mai kanu oe ma kou malawaina i na hua ku e na
ano, o laa auanei ka hua o kau mea i kanu,
a me ka hua o kou malawaina.

¹⁰ Mai kaulua oe i ka bipi a me ka hoki ma ka
oopalau.

¹¹ Mai aahu oe i ke kapa ku e na ano, o ka huluhipa
i hui pu ia me ke olona.

¹² E hana oe i pihapiha ma na aoao eha o kou aahu
au e aahu ai.

¹³ A i lawe kekahi kanaka i wahine nana, a moe me
ia, a i inaina ia ia,

¹⁴ A olelo ino ia ia, a hookaulana i kona inoa ma
ka hewa, i ka i ana'ku, Ua lawe au i keia
wahine, a i kuu hele ana io na la, aole i loa
ia'u ia he puupaa.

- 15 Alaila e lawe ka makuakane o ke kaikamahine, a me kona makuwahine, a hali aku i na hoailona puupaa o ke kaikamahine i na lunakahiko o ke kulanakauhale ma ka ipuka:
- 16 A e olelo aku ka makuakane o ke kaikamahine i na lunakahiko, Haawi aku la au i kuu kaikamahine i wahine na koia kanaka, a ua inaina mai oia ia ia;
- 17 Aia hoi, ua olelo ino mai oia ia ia, i ka i ana mai, Aole i loa ia'u kau kaikamahine, ho puupaa; aka, oia na hoailona puupaa o kuu kaikamahine: a o hohola ae la laua i ke kapa imua o na lunakahiko o ke kulanakauhale.
- 18 A e lawe na lunakahiko o ia kulanakauhale i kela kanaka a e hahau ia ia;
- 19 A e hoouku ia ia i hookahi haneri sekela kala, a e haawi aku ia no ka makuakane o ke kaikamahine; no ka mea, ua hookaulana aku ia i ka inoa o ka wahine puupaa o ka Iseraela ma ka hewa: a e lilo ia i wahine nana; aole ia e hookuke aku ia ia i kona mau la a pau.
- 20 Aka, ina he oiaio keia mea, aole i loa na hoailona puupaa no ke kaikamahine;
- 21 Alaila e lawe mai lakou i ke kaikamahine iwaho o ka puka hale o kona makuakane, a e hailuku aku na kanaka o ia kulanakauhale ia ia i ka pohaku e make ia; no ka mea, ua hana ino ia iloko o ka Iseraela, ua moe koloho iloko o ka hale o kona makuakane; a e lawe aku oe i ka hewa mai ou aku la.
- 22 A i loa ke kanaka e moe ana me ka wahine i mareia na ke kane, alaila e make laua a elua, o ke kane i moe pu me ka wahine, laua

o ka wahine. Pela oe e hemo aku ai i ka ino mai ka Iseraela aku.

- 23 O ke kaikamahine puupaa i hoopalauia na ke kane, a loaa oia i ke kanaka maloko o ke kulanakauhale, a moe pu me ia;
- 24 Alaila e kai aku oukou ia laua a elua ma ka ipuka o ke kulanakauhale, a e hailuku oukou ia laua i ka pohaku, a make laua; o ke kaikamahine no kona hoohe ole ana: a o ke kanaka no kona hoohaahaa ana i ka wahine a kona hoalauna: pela oukou e hemo aku ai i ka ino mai waena aku o oukou.
- 25 Aka, a i loaa i ke kanaka ma ke kula kekahi kaikamahine i hoopalauia, a hoopaa iho oia ia ia, a moe pu me ia; alaila, o ke kanaka wale no i moe me ia ke make:
- 26 Aka, mai mea iki aku oe i ke kaikamahine; aohe ona hewa e make ai: no ka mea, e like me ke kanaka i ku e i kona hoalauna, a pepehi iho ia ia, pela hoi keia mea.
- 27 No ka mea, ua loaa oia ia ia ma ke kula, a ua hoohe aku la ua kaikamahine la i hoopalauia, aole nae he mea nana ia o hoopakele.
- 28 A i loaa i ke kanaka ke kaikamahine puupaa i hoopalau ole ia, a lalau aku ia ia ia, a moe me ia, a ua loaa pono laua;
- 29 Alaila e uku aku ko kanaka i moe me ia i kanalima sekela na ka makuakane o ua kaikamahine la, a o lilo ia i wahine nana; no kona hoohaahaa ana ia ia, aole ia e hookuke aku ia ia a pau na la ona.

- 30 Mai lawe ke kanaka i ka wahine a kona makuakane, aole hoi e wehe i ke kapa o kona makuakane.

23

- ¹ A OLE e komo iloko o ke anainakanaka o Iehova ke kanaka i paopaoia a i okiia kona mea huna.
- ² Aole e komo iloko o ke anainakanaka o Iehova ka mea poo ole, a hiki i ka umi o kona hanauna aole e komo iloko o ke anainakanaka o Iehova.
- ³ Aole e komo iloko o ke anainakanaka o Iehova ka Amora, a me ka Moaba, a hiki i ka umi o ko lakou hanauna, aole loa e komo iloko o ke anainakanaka o Iehova:
- ⁴ No ka mea, aole lakou i hele mai io oukou la me ka berena a me ka wai ma ke ala i ko oukou hele ana, mai Aigupita mai; a no ka lakou uku ana'ku ia Balaama, ke keiki a Beora o Petora ma Mesopotamia e ku o ia oukou, a e hoino aku ia oukou.
- ⁵ Aole nae o Iehova kou Akua i hoolohe ia Balaama; aka, ua hoohuli ae o Iehova kou Akua i ka hoino i hoomaikai nou; no ka mea, ua aloha o Iehova kou Akua ia oe.
- ⁶ Mai imi oe i ko lakou malu, aole hoi i ko lakou pono i kou mau la a pau.
- ⁷ Mai hoowahawaha oe i ka Edoma, no ka mea, oia kou hoahanau: mai hoowahawaha i ko Aigupita, no ka mea, ua malihini oe ma kona aina.
- ⁸ O na keiki i hanau na lakou i ka hanauna ekolu, e komo lakou iloko o ke anainakanaka o Iehova.

- 9 A hele aku ka poe kaua e ku e i kou poe enemi, e malama ia oe iho i na mea ino a pau.
- 10 Ina paha mawaena ou kekahi kanaka maemae ole no ka haumia i hiki mai ia ia i ka po, e hele ia iwaho o kahi e hoomoana'i, aole ia e hele mai iloko o kahi e hoomoaua'i:
- 11 Aia i ka manawa e hiki mai ana ke ahiahi, e holoia ia iho i ka wai; a i ka napo ana o ka la, e hele mai ia iloko o kahi e hoomoana'i.
- 12 A e hookaawale oe i kauwahi nou mawaho o kahi hoomoana, i hele aku ai oe malaila:
- 13 A i wahi oo nou kekahi mea kaua, a i kou hoomaha ana mawaho, e koho iho oe me ia, a e huli hou no e kanu oe i ka mea e puka aku ana mailoko ou.
- 14 No ka mea, e hele ana o Iehova kou Akua iwaena o kou wahi o hoomoana'i e hoopakele ia oe, a e hoolilo i kou poe enemi imua ou: nolaila, i maemae kou wahi e hoomoana'i, o ike mai auanei ia i ka mea ino iloko ou, a huli ae ia mai ou aku la.
- 15 O ke kauwa i mahuka mai kona haku a i ou la, mai hoihoi aku oe ia ia i kona haku:
- 16 E noho no ia me oe, mawaena ou, ma kahi ana e wae ai, ma kekahi o kou mau ipuka ana e makemake ai: mai hookaumaha oe ia ia.
- 17 Aole e noho kekahi o na kaikamahine o ka Iseraela i ka moe kolohe, Aole e noho hoi kekahi o na keikikane o ka Iseraela i ka moe kolohe.

- 18 Mai lawe oe iloko o ka hale o Iehova kou Akua i ka uku no ka wahine moe kolohe, aole hoi i ke kumukuai no ka ilio, no kekahi hoohiki ana; no ka mea, ua hoowahawahaia ia mau mea elua e Iehova kou Akua.
- 19 Mai haawi aie aku na kou hoahanau, no ka uku kualala hou ia mai, i uku kualala no ke kala, a i ukn kualala no ka ai, a i uku kualala no kekahi mea i haawi aie ia'ku no ka ukn hou ia mai.
- 20 E pono e haawi aie aku i ke kanaka e i uku hoopanee mai; aka, mai haawi aie i kou hoahanau, i uku nui mai; i hoopomaikai mai ai o Iehova o kou Akua ia oe i na mea a pau a kou lima e lawe ai ma ka aina au e hele aku nei e hooliloia nou.
- 21 Aia hoohiki oe i ka hoohiki ana ia Iehova kou Akua, mai hookaulua oe i ka hooko aku ia; no ka mea, e hoopai io mai o Iehova kou Akua ia mea maluna ou, a e lilo ia i hewa nou.
- 22 Aka, ina aole oe e hoohiki, aole e lilo ia i hewa nou.
- 23 O ka mea a kou lehelehe i olelo aku ai e malama oe, a e hana hoi e like me kau i hoohiki ai ia Iehova kou Akua, i ka mohai aloha a kou waha i olelo aku ai.
- 24 Ina paha e hele oe ma ka malawaina o kou hoalauna, e ai iho oe i na hua waina, a maona oe e like me kou makemake; aka, mai waiho i kekahi iloko o kau ipu.

25 A i komo oe iloko o ka mala palaoa a kou hoalauna e ku ana, e lalau oe i ka hua ai me kou lima; aka, mai hookomo i ka pahikakiwi iloko o ka mala palaoa a kou hoalauna e ku ana.

24

1 A IA lawe ke kanaka i kekahi wahine a mare ia ia, a loa ole i ka wahine ke alohaia mai imua o kona maka, no ka loa i ke kane kekahi kina o ka wahine; alaila e kakau kela i palapala e hemo ai ka wahine, a e haawi aku ia mea ma kona lima, a e hookuke aku ia ia iwaho o kona hale.

2 A hala kela iwaho o kona hale, e hele no ia e lilo i wahine na kekahi kane hou.

3 Ina e inain ke kane hou ia ia, a kakau nana i palapala no ka hemo ana, a e haawi aku ia mea ma kona lima, a e hookuke aku ia ia mawaho o kona hale; a i make paha ke kane hou, nana ia i lawe i wahine nana:

4 O kana kane mamua, nana ia i hookuke aku, aole e pono ia ke lawe hou ia ia i wahine nana, mahope mai o kona haumia ana; no ka mea, he mea hoopailuaia imua o Iehova: mai hana aku oe i ka mea e hewa'i ka aina a Iehova kou Akua e haawi mai ai i wahi e noho ai nou.

5 Aia lawe ke kanaka i wahine hou nana, mai hele aku ia me ka poe kaua, aole hoi e kauia maluna ona kekahi hana: e noho kaawale ia ma kona wahi i hookahi makahiki, a e hooluolu aku i kana wahine ana i lawe ai.

- ⁶ Mai laweia ka mea wili palaoa i uku panai, aole ka pohaku kaa luna; no ka mea, oia ke lawe i ko ke kanaka mea e ola'i i uku panai.
- ⁷ Ina e ikeia ke kanaka e aihue ana i kekahi hoahanau ona o na mamō a Iseraela, a hoolilo ia ia i kauwa hooluhi, a kuai lilo aku paha ia ia; alaila e make ua kanaka aihue la; a e hoolēi aku oe i ka ino mai waena aku o oukou.
- ⁸ E makaala i ka mai lepera, e malama pono, a e hana aku hoi i na mea a pau a na kahuna, a ka Levi e ao mai ai ia oukou; e like me ka'u i kauoha aku ai ia lakou, pela oukou e malama ai, a e hana'i hoi.
- ⁹ E hoomanao i ka mea a Iehova kou Akua i hana mai ai ia Miriama ma ke ala, i ko oukou hele ana mai Aigupita mai.
- ¹⁰ A i haawi lilo ole oe i kekahi mea i kou hoalauna, mai hele aku iloko o kona hale e kii i kona uku panai.
- ¹¹ Mawaho oe e ku ai, a o ke kanaka ia ia ka mea au i haawi lilo ole, nana no e lawe mai mawaho i ka uku panai ia oe.
- ¹² Ina he kanaka ilihune ia, mai hiamoe oe me kona uku panai:
- ¹³ E hoihoi no i ka uku panai ia ia i ka napoo ana o ka la; a e hiamoe ill me kone kapa, a e hoomaikai mai oia ia oe, a e lilo ia i pono nou imua o Iehova kou Akua.
- ¹⁴ Mai alunu oe i ke kanaka hoolimalima ilihune, nele, aole i kekahi o kou poe hoahanau, aole

hoi i kekahi o kou poe kanaka e ma kou aina, maloko o kou mau ipuka.

- 15 I kona manawa no, nau e haawi kona uku, aole ke kali ana a napoo ka la; no ka mea, na ilihune ia, a ua manao nui kona naau ma ia mea; malia o kahea aku oia ia Iehova nou, a e lilo ia i hewa nou.
- 16 Mai make na makua no na keiki, aole hoi e make na keiki no na makua: e make no kela kanaka keia kanaka no kona hewa iho.
- 17 Mai hookeekē oe i ka pono o ka malihini, aole hoi i ke keiki makua ole, aole hoi oe e lawe i ke kapa aahu o ka wahinekanemake i uku panai.
- 18 Aka, e hoomanao iho oe he kauwa hooluhi oe ma Aigupita, a na Iehova kou Akua oe i hoopakele ae ia wahi: nolaila, ke kauoha aku nei au ia oe e hana ia mea.
- 19 Aia oki iho oe i kau palaoa ma kau mahinaai, a hoopoina oe i kekahi pua ma ka mahinaai, mai hele hou oe e kii ia mea; na ka malihini no ia, a na ka mea makua ole, a na ka wahinekanemake; i hoopomaikai mai ai o Iehova kou Akua ia oe i na hana a pau a kou mau lima.
- 20 Aia hahau aku oe i kou laau oliva, mai huli hou oe i na lala: na ka malihini no ia, na ka mea makua ole, a na ka wahinekanemake.
- 21 Aia hoiliili oe i na hua waina o kou pawaina, mai ohi oe i ke koena mahope ou: na ka malihini no ia, na ka mea makua ole, a na ka wahinekanemake.

²² E hoomanao oe, he kauwa hooluhi oe ma ka aina o Aigupita: nolaila ke kauoha aku nei au ia oe e hana ia mea.

25

¹ I NA he mea e hakaka ai iwaena o na kanaka, a hele mai lakou ma kahi hookolokolo, i hooponopono ai na lunakanawai ia lakou; alaila e hoapono aku lakou i ka mea i pono, a e hoahewa aku i ka mea i hewa.

² Ina he pono e lilo ka mea i hewa i ka hahauia, e hoomoe ka lunakanawai ia ia malalo, a e hahauia oia imua o kona maka, e like me ke ano o kona hewa, ma ka helu ana.

³ Hookahi kanaha ia e hahau ai ia ia, aole keu aku: ina e hahau hou ia ia, a nai ka hahau ana, e lilo auanei kou hoahanau i mea hoowahawahaia i kou maka.

⁴ Mai hoopaa aku oe i ka waha o ka bipi e hehi ana i ka palaoa.

⁵ Ina e noho pu na hoahanau kane, a make kekahi o lakou, aohe ana keiki, mai mare ka wahine a ka mea i make i ka malihini mawaho: na ka hoahanau o kana kane e hele iloko io na la, a e lawe ia ia i wahine nana, a e malama aka i ka oihana o ka hoahanau o kana kane.

⁶ A o ka hanau mua ana e hanau ai, e lawe no ia i ka inoa o kona hoahanau i make, i nalowale ole ai kona inoa mai ka Iseraela aku.

⁷ Ina makemake ole ke kanaka e lawe i ka wahine a kona hoahanau, alaila e pii ka wahine

a kona hoahanau ma ka ipaka i na lunakahiko, a e i aku, Ua hoole ka hoahanau o kuu kane e hooku i ka inoa no kona hoahanau iloko o ka Iseraela, aole ia i haliu mai e malama i ka oihana o ka hoahanau o kuu kane.

⁸ Alaila e kahea aku na lunakahiko o kona kulanakauhale ia ia, a e olelo aku ia ia; a i kupaa ia, a e i mai, Aole o'u makemake e lawe ia ia;

⁹ Alaila e hele mai ka wahine a kona hoahanau ia ia imua o na lunakahiko, a e kala ae i kona kamaa mai kona wawae, a e kuha aku i kona maka, me ka olelo aku, Pela e hanaia'ku ai i ke kanaka, i ka mea kukulu ole i ka hale o kona hoahanau.

¹⁰ A e kapaia kona inoa iloko o ka Iseraela, O ka hale o ka mea i kalaia kona kamaa.

¹¹ A i hakaka pu na kanaka, kekahi kanaka a me kona hoahanau, a hookokoke mai ka wahine a kekahi e hoopakele i kana kane i ka lima o ka mea i pepehi mai ia ia, a hoopaa aku ia ia ma kona wahi hilahila:

¹² E oki ae i kona lima, mai minamina koa maka.

¹³ Mai waiho iloko o kou aa i na mea kaupouna ano lua, i ka mea nui a me ka mea uuku.

¹⁴ Aole hoi ma kou hale na ana elua, o ka mea nui, a me ka mea uuku.

¹⁵ E malama oe i ka pouna pono, a me ka pololei, a me ke ana pono a me ka pololei; i loihi ai koa mau la ma ka aina a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe.

- 16 No ka mea, ua hoowahawahaia e Iehova na mea a pau e hana ana i keia mau mea, a me ka poe a pau e hana ana i ka mea pono ole.
- 17 E hoomanao i ka mea a ka Amaleka i hana mai ai ia oe ma ke ala i ko oakoa hele ana, mai Aigupita mai.
- 18 I ko lakou halawai ana me oe ma ke ala, a pepehi mai ma kou hope i na mea nawaliwali a pau mahope ou ia oe i nawaliwali ai, a i maloeloe ai; aole lakou i makau i ke Akua.
- 19 No ia mea, aia hoomaha mai o Iehova kou Akua ia oe mai kou poe enemi a puni, ma ka aina a Iehova kou Akua i hoolilo mai ai nou, e hokai loa aku oe i ka Amaleka malalo ae o ka lani; mai hoopoina oe.

26

- 1 A IA hiki aku oe ma ka aina a Iehova kou Akua e haawi mai ai nou, a lilo ia nou, a noho iho oe malaila;
- 2 E kii oe i kekahi o na hua mua a pau o ka honua, a o kau ia e lawe no ka aina a Iehova kou Akua i haawi mai ai nou, a e waiho iloko o ka hinai, a e hele aku oe ma kahi a Iehova kou Akua i wae ai e hoopaa i kona inoa malaila.
- 3 A e hele oe i ke kahuna e noho ana ia mau la, a e i aku ia ia, Ke hooia aku nei au ia Iehova kou Akua i keia la, no ka mea, ua hiki mai nei au ma ka aina a Iehova i hoohiki ai i ko kakou mau kupana e haawi mai no kakou.
- 4 A e lawe ke kahuna i ka hinai mai kou lima ae, a e waiho ia imua o ke kuahu o Iehova kou Akua.

- ⁵ A e hai aku oe me ka olelo aku imua o Iehova kou Akua, He kanaka kuewa kou makuakane no Suria, a iho no ia i Aigupita, a noho mahihini malaila, he poe uuku, a lilo ia malaila i lahuikanaka nui, ikaika, a lehulehu.
- ⁶ A hana ino mai ko Aigupita ia kakou, a hooluhi mai ia kakou, a haawi mai ia kakou i na hana kaumaha loa.
- ⁷ A kahea aku kakou ia Iehova ke Akua o ko kakou mau kupuna, hoolohe mai no o Iehova i ko kakou leo, a nana mai ia i ko kakou luhi, a me ka kakou hana, a me ko kakou kaumaha.
- ⁸ A lawe mai o Iehova ia kakou mai Aigupita mai me ka lima ikaika, a me ka lima kakauha, a me ka mea weliweli nui, a me na hoailona, a me na mea kupanaha.
- ⁹ A ua lawe mai hoi oia ia kakou ma keia wahi, a ua haawi ia kakou i keia aina, he aina e kahe ana o ka waiu a me ka meli.
- ¹⁰ Eia hoi, ua lawe mai nei au, e Iehova, i ka hua mua o ka aina au i haawi mai ai ia'u. A e waiho oe ia mea imua o Iehova kou Akua, a e hoomana aku imua o Iehova kou Akua.
- ¹¹ A e olioli oe i na mea maikai a pau a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe, a me ko ka hale ou, o oe, a me ka Levi, a me ka malihini iwaena ou.
- ¹² Aia hoopau oe i ka hookupu ana i ka hapaumi a pau o kau mea i loa i ke kolu o ka makahiki, oia ka makahiki hookupu i ka hapaumi; a haawi aku i ka Levi a i ka malihini, a i ka mea makua ole, a me ka wahinekanemake, i ai iho ai lakou ma kou mau ipuka a maona;

- 13 Alaila e olelo aku oe imua o Iehova kou Akua, Ua lawe mai nei au i ka mea i hoolaaia mai ko'u hale mai, a ua haawi aku hoi i ka Levi, a i ka malihini, a i ka mea makua ole, a i ka wahinekanemake, e like me kau mau kauoha a pau au i kanoha mai ai ia'u; aole au i hoohala i kau mau kauoha, aole hoi au i hoopoina;
- 14 Aole au i ai i kekahi o ia mea i kuu makena ana, aole au i lawe i kekahi o ia mea no ka mea haumia, aole hoi au i haawi i kekahi o ia mea no ka mea i make; ua hoolohe no au i ka leo o Iehova ko'u Akua, a ua hana au e like me na mea a pau au i kauoha mai ai ia'u.
- 15 E nana mai oe mai kou wahi hoano, mai ka lani mai, a e hoomaikai mai i kou poe kanaka, i ka Iseraela, a me ka aina au i haawi mai ai no makou, e like me au i hoohiki ai i ko makou mau kupuna, he aina e kahe ana o ka waiu a me ka meli.
- 16 I keia la, ua kauoha mai o Iehova kou Akua ia oe e hana ma keia mau kanawai, a me ua olelo kupaa; e malama hoi oe a e hana ma ia mau mea me kou naau a pau, a me kou uhane a pau.
- 17 I keia la ua hooia aku oe ia Iehova, i Akua nou, a e hele ma kona mau aoao, a e malama i kona mau kanawai, a i kana mau kauoha, a me kana mau olelo kupaa, a e hoolohe i kona leo.
- 18 A ua hooia mai o Iehova ia oe i keia la, he poe kanaka pono nona, e like me kana i olelo mai ai ia oe, i malama ai oe i kana mau kauoha a pau:

19 A e hookiekie mai oia ia oe maluna o na lahuikanaka a pau ana i hana'i, ma ka hoolea ana, a ma ka inoa, a ma ka hoomaikai; a e lilo oe i poe kanaka hemolele no Iehova, e like me kana i olelo mai ai.

27

- 1 KAUOHA aku la o Mose, a me na lunakahiko o ka Iseraela, i na kanaka, i ka i ana'ku, E malama i na kauoha a pau a'u e kauoha aku nei ia oukou i keia la.
- 2 A i ka la a oukou e hele aku ai ma kela kapa o Ioredane, i ka aina a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe, e kukulu oe i na pohaku nui, a e hapala ia mau mea i ka puna.
- 3 A e kahakaha iho maluna o ia mau mea i na huaolelo a pau o keia kanawai, aia hiki aku oe ma kela aoao, i komo aku ai oe ma ka aina a Iehova kou. Akua i haawi mai ai ia oe, he aina e kahe ana o ka waiu a me ka meli; e like me ka Iehova ke Akua o kou mau kupaua i olelo mai ai ia oe.
- 4 Aia hiki aku oukou ma kela aoao o Ioredane, e kukulu oukou i keia mau pohaku, a'u e kauoha aku nei ia oukou i keia la, ma ka mauna o Ebala, a e hapala ia mau mea i ka puna.
- 5 A malaila oe e haua'i i kuahu no Iehova kou Akua, i kuahu pohaku: mai kau oe i ka mea hao maluna o ia mau mea.
- 6 E hana oe i ke kuahu no Iehova kou Akua me ka pohaku i kalai ole ia; a maluna ona e kaumaha aku ai oe i na mohaikuni no Iehova kou Akua.

- 7 A e kaumaha oe i na mohaiialoha, a e ai iho oe malaila, a e olioli oe imua o Iehova kou Akua.
- 8 A e kahakaha iho oe maluna o na pohaku i na huaolelo a pau o keia kanawai a akaka loa.
- 9 Olelo aku la o Mose a me na kahuna o na Levi, i ka Iseraela a pau, i aku la, E malama, o hoolohe, e ka Iseraela; ua lilo oe i keia la i poe kanaka no Iehova kou Akua.
- 10 No ia mea, e hoolohe oe i ka leo o Iehova kou Akua, a e hana i kana mau kauoha, a me kona mau kanawai, a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la.
- 11 A kauoha aku la hoi o Mose i na kanaka ia la, i ka i ana'ku,
- 12 Eia na mea e ku ma ka mauna o Gerizima e hoomaikai aku i na Kanaka, i ko oukou hiki ana'ku i kela kapa o Ioredane: o ka Simeona, o ka Levi, o ka Iuda, o ka Isakara, o ka Iosepa, a me ka Beniamina:
- 13 A eia na mea e ku ana ma ka mauna o Ebala no ka hoino ana: o ka Reubena, o ka Gada, o ka Asera, o ka Zebuluna, o ka Dana, a me ka Napetali.
- 14 A e olelo aku ka Levi, a e i aku i na kanaka a pau o ka Iseraela me ka leo nui,
- 15 E poino ke kanaka, ke hana ia i kii kalaiia a me ke kii i hooheeheeia, he mea hoopailuaia imua o Iehova, ka hana a na lima o ke kahuna hana, a ke waiho iho ia ma kahi malu: a e

pane mai na kanaka a pau, e olelo mai, Pela io no.

16 E poino ke kanaka ke hoowahawaha i kona makuakane a me kona makuwahine: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.

17 E poino ke kanaka ke hoonee aku ia i ka palena aina o kona hoalauna: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.

18 E poino ke kanaka ke hoohuli ae i ka makapo iwaho o ke alanui: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.

19 E poino ke kanaka ke hookekee i ka pono o ka malihini, a me ke keiki makua ole, a me ka wahinekanemake: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.

20 E poino ke kanaka ke moe me ka wahine a kona makuakane; no ka mea, ua wehe ae ia i ke kapa moe o kona makuakane: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.

21 E poino ke kanaka ke moe me kekahi holo-holona: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.

22 E poino ke kanaka ke moe ia me kona kaikuwahine, ke kaikamahine a kona makuakane, a ke kaikamahine a kona makuwahine: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.

- 23 E poino ke kanaka, ke moe ia me kona makua-honoaiwahine: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.
- 24 E poino ke kanaka ke pepehi malu i kona hoalauna: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.
- 25 E poino ke kanaka ke lawe i ka uku no ka pepehi i ke kanaka hala ole: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.
- 26 E poino ke kanaka ke hoopaa ole i na huaolelo a pau o keia kanawai, e malama aku ia mau mea: a o na kanaka a pau e olelo mai, Pela io no.

28

- 1 A I hoolohe pono oe i ka leo o Iehova kou Akua, e malama, a e hana i kana mau kauoha a pau a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, alaila, na Iehova na kou Akua oe e hookiekie ae maluna o na lahuikanaka a pau o ka honua:
- 2 E ili mai keia mau pomaikai ana maluna iho ou, a e loa aku oe ia lakou, ke hoolohe aku oe i ka leo o Iehova kou Akua:
- 3 E pomaikai oe ma ke kulanakauhale, e pomaikai hoi oe ma ke kula.
- 4 E pomaikai ka hua o kou kino, a me ka hua o kou aina, a me ka hua o kou holoholona, na keiki a kau mau bipi, a me kau poe hipa.
- 5 E pomaikai kou hinai, a me kou papa kawili ai.
- 6 E pomaikai oe i kou komo ana iloko, e pomaikai hoi oe i kou hele ana iwaho.

- 7 O Iehova ka mea e pepehiia'i kou poe enemi imua ou, ke ku e mai ia oe: ma ka aoao hookahi lakou e hele ku e mai ia oe, a ma na aoao ehiku e puehuia'ku ai imua ou.
- 8 Na Iehova oe e hoopomaikai ma kou mau hale papaa, a me na mea a pau a kou lima e lawe ai; a e hoopomaikai mai oia ia oe ma ka aina a Iehova kou Akua e haawi mai ai ia oe.
- 9 Na Iehova e hookupaa ia oe i poe kanaka laa nona, e like me kana i hooiki mai ai ia oe, ke malama oe i na kauoha a Iehova kou Akua, ke hele hoi ma kona aoao.
- 10 A e ike na kanaka a pau o ka honua, ua kapaia oe ma ka inoa o Iehova; a e makau mai lakou ia oe.
- 11 E hoolako mai o Iehova ia oe i ka waiwai, i ka hua o kou kino, i ka hua o kou holoholona, a me ka hua o kou aina, ma ka aina a Iehova i hooiki mai ai i ou mau kupuna e haawi mai ia oe.
- 12 A e wehe mai o Iehova nou i kona waiwai maikai, i ka lani e haawi mai i ka ua ma kou aina i kona raanawa, a e hoopomaikai i na hana a pau a kou lima: e haawi lilo ole aku oe i na lahuikanaka he nui, aole oe e noi wale aku.
- 13 A e hoolilo o Iehova ia oe i poo, aole ka huelo: maluna wale no oe e noho ai, aole hoi oe malalo; ke hoolohe aku oe i na kauoha a Iehova kou Akua a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, e malama, e hana hoi.
- 14 Mai kapae ae oe, mai kekahi huaolelo aku a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, ma ka akau, aole hoi ma ka hema, e hele mamuli o na akua e, e malama ia lakou.

- 15 Aka, i hoolohe ole oe i ka leo o Iehova kou Akua, e malama, a e hana hoi i kana mau kauoha a pan, a me kona mau kanawai a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la; alaila e ili mai ai maluna iho ou keia mau poino a pau, a loa aku oe ia lakou:
- 16 E poino oe ma ke kulanakauhale, e poino hoi oe ma ke kula.
- 17 E poino kou hinai a me kou papa kawili ai.
- 18 E poino ka hua o kou kino, a me ka hua o kou aina, na keiki a kau mau bipi a me kau poe hipa.
- 19 E poino oe i kou komo ana iloko, e poino hoi oe i kou hele ana iwaho.
- 20 Na Iehova e hooili mai maluna iho ou ka poino, ka weliweli, a me ka hoino ma na mea a pau a kou lima e lawe ai e hana, a e lukuia mai oe a make koke oe; no ka hewa o kau hana i haalele mai ai oe ia'u.
- 21 Na Iehova e hoopili mai ke ahulau ia oe, a pau loa oe i ka make ia ia ma ka aina au e hele aku nei a noho.
- 22 A e pepehi mai o Iehova ia oe i ka hokii, a me ke kuni, a me ka li nui, a me ka wela ikaika, a me ka la nui, a me ka huaai malili, a me ka punahelu, a e hahai ia mau mea ia oe a make oe.
- 23 A e lilo auanei kou lani maluna ou i keleawe, a me ka aina malalo ou i hao.
- 24 A e hoolilo o Iehova i ka na o kou aina i one a i lepo: mai ka lani e iho mai ia mea maluna ou, a lukuia oe.
- 25 A e hoolilo o Iehova ia oe i ka pepehiia imua o kou poe enemi: ma ke ala hookahi oe e hele

- ku e aku ia lakou, a ma na ala ehiku oe e hee aku ai imua o lakou, a e puehu liilii ia oe ma na aupuni a pau o ka honua.
- 26 A e lilo kou heana i mea ai na na manu o ka lewa, a me na holoholona o ka honua, aohe mea e hoomakau aku.
- 27 A e hahau mai o Iehova ia oe, i ka mai hehe o Aigupita, a me ka hikoko, a me ka pehupala, a me ke kakio, ka mea hiki ole ke hoolaiia.
- 28 A e hahau mai o Iehova ia oe i ka hehena, a me ka makapo, a me ka pihoihoi o ka naau.
- 29 A e hana aku oe i ka wa awakea e like me ka makapo i hana ai i ka pouli, aole e pomaikai oe ma kou aoao; a e hookaumaha wale ia oe, a e kaili wale ia oe i na la a pau, aohe mea nana oe e hoopakele.
- 30 A e hoopalau oe i ka wahine, a o ke kanaka e e moe ia ia, a e kukulu oe i ka hale, aole nae oe e noho iloko: a e kanu oe i mala waina, aole oe e ohi i kona hua.
- 31 A e kaluaia kau bipikane imua o kou maka, aole oe e ai ia mea: a e lawe wale ia aku kou hoki mai kou alo aku, aole e hoihoiia mai ia oe: a e haawiiia'ku kau poe hipa i kou poe enemi, aole ou mea nana e hoopakele.
- 32 A e haawiiia'ku kau mau keikikane a me kau mau kaikamahine i na kanaka e, a e hae-hae wale na maka ou i ka nana aku, a e hoopauia no lakou, a pau ka la, aohe ikaika iloko o kou lima.
- 33 O ka hua o kou aina, a me ka mea a pau au i luhi ai, e pau ia i ka aiia e ka lahuikanaka au i ike ole ai; a e lilo oe i mea hooluhi wale ia, a me ka hookaumahaia i na la a pau;

- 34 A e lilo oe i hehena no na mea i ikeia a kou maka e ike ai.
- 35 A e pepehi mai o Iehova ia oe i ka mai hehe eha ma na kuli, a ma na wawae, ka mea hiki ole ke hoolaila, mai ka poho o kou wawae a hiki i ka piko o kou poo.
- 36 A e lawe aku o Iehova ia oe a me kou alii au e hoonoho ai maluna ou i ka lahuikanaka au i ike ole ai, aole hoi o kou mau makua; a malaila oe e malama ai i na akua e, i ka laau a me ka pohaku.
- 37 A e lilo oe i mea kahahaia, a i mea hooheneheneia, a i mea kuamuamuiia mawaena o na lahuikanaka a pau a Iehova e alakai aku ai ia oe.
- 38 A e lawe aku oe i na hua he nui ma ka mahinaai. a he mea uuku kau e ohi mai: no ka mea, e pau ia i ka uhini.
- 39 A e kanu oe i na mala waina, a malama hoi; aole nae oe e inu i ka waina, aole hoi e ohi i ka hua: no ka mea, e pau ia i ka aiia e ka enuhe.
- 40 A ia oe no na laau oliva ma kou mau mokuna a pan, aka, aole oe e kahinu ia oe iho i ka aila: no ka mea, e haule ka hua oliva ou.
- 41 Nau mai no na keikikane a me na kaikamahine, aole nae nou lakou; no ka mea, e alakai pio ia'ku lakou.
- 42 E pau auanei kou mau laau a pau a me ka hua o kou aina i ka uhini.
- 43 A o ka malihini e noho pu ana me oe, e hookiekie loa ia maluna ou, a e hoohaahaa loa ia oe malalo.
- 44 A e haawi lilo ole kela ia oe, aole oe e haawi lilo ole ia ia; a lilo ia i poo, a o oe ka huelo.

- 45 A e hiki mai auanei neia mau mea poino a pau maluna ou, a e hahai mai ia oe, a loa oe, a make oe, no kou hoolohe ole i ka leo o Iehova kou Akua, e malama i kana mau kauoha a me kona mau kanawai ana i kauoha mai ai ia oe.
- 46 A maluna ou ia mau mea, i hoailona a i mea kupanaha, a maluna hoi o kau poe mamo i ka manawa pau ole.
- 47 I kou malama ole ia Iehova kou Akua me ka olioli, a me ka hauoli o ka naau, no ka nui o na mea a pau;
- 48 No ia mea, e hookauwa auanei oe na kou poe enemi a Iehova e hoouna mai ai e ku e ia oe, me ka pololi, a me ka makewai, a me ka olohelohe, a me ka nele i na mea a pau: a e kau mai ia i ka auamo hao maluna o kou a-i, a e hoopau mai ia ia oe.
- 49 E lawe mai auanei o Iehova i lahuikanaka e ku e ia oe, mai kahi loihi e mai, mai ka palena o ka honua, e like me ka aeto e lele ana; he lahuikanaka, aole oe e lohe i ka lakou olelo;
- 50 He lahuikanaka makakoa, aole e malama mai i ka elemakule, aole hoi e aloha mai i ka mea opiopio:
- 51 A e ai iho no ia i ka hua o kou holoholona, a me ka hua o kou aina, a hoopauia mai oe: aole ia e waiho nau i ka palaoa, aole i ka waina, aole hoi i ka aila, aole i na keiki o kau poe bipi, a me kau poe hipa, a e hoopau mai oia ia oe.
- 52 A e hoopilikia mai oia ia oe ma kou mau ipuka a pau, a hiolo ilalo kou mau pa pohaku kiekie a pau, kahi au i hilinai ai, ma kou aina a pau:

- a e hoopilikia mai oia ia oe ma kou mau ipuka a pau, ma kou aina a pau a Iehova kou Akua i kaawi mai ai ia oe.
- 53 A e ai auanei oe i ka hua o kou opu iho, i ka io o kau mau keikikane, a me kau mau kaikamahine a Iehova kou Akua i haawi mai ai ia oe, i ke kaua ana a me ka popilikia a kou poe enemi e hoopilikia mai ai ia oe:
- 54 O ke kanaka palupalu, a maikai ke kino, e makaino aku ia i kona hoahanau, a me ka wahine o kona poli, a me kana mau keiki i koe ana i waiho ai:
- 55 Aole ia e haawi aku i kekahi o lakou i ka io o kana mau keiki ana e ai ai; no ka mea, aole mea i koe i ke kaua, a i ka pilikia a kou poe enemi e hoopilikia mai ai ia oe ma kou mau ipuka a pau.
- 56 A o ka wahine palupalu, a maikai ke kino, ka mea pono ole ia ia ke hehi kona wawae maluna o ka honua no ka maikai, a no ka palupalu, e nana ino aku kona maka i ke kane o kona poli, a me kana keikikane, a me kana kaikamahine,
- 57 A me kona iewi i puka mai iwaena o kona mau wawae, a me na keiki ana i hanau ai: a no ka nele i na mea a pau, e ai malu no oia ia lakou, no ke kaua, a no ka pilikia a kou poe enemi e hoopilikia ai ia oe ma kou mau ipuka.
- 58 Ina paha i ole oe e malama pono i na olelo a pau o keia kanawai i kakauia maloko o keia buke, e makau ana i keia inoa nui weliweli, ia IEHOVA KOU AKUA;

- 59 Alaila e hana kupanaha mai o Iehova i kou mea ino, a me na mea ino o kou hua, i na mea ino nui e mau ana, a me na mai ino e mau ana.
- 60 A e lawe mai hoi o Iehova maluna ou i na mai a pau o Aigupita au i makau ai, a e pili mai ia mau mea ia oe.
- 61 A o na mai a pau, a me na ahulau a pau i kakau ole ia maloko o ka buke o keia kanawai, e kau mai o Iehova ia mau mea maluna ou, a make oe.
- 62 A e waihoia oukou he poe uuku; mamua ua like oukou me na hoku o ka lani ka nui; no ka mea, aole oukou i hoolohe i ka leo o Iehova kou Akua.
- 63 A e like me ka Iehova i olioli ai maluna o oukou e hoopomaikai ia oukou, a e hoonui ia oukou; pela auanei e olioli ai o Iehova maluna o oukou e luku ia oukou, a e hoolilo ia oukou i mea ole: a e laweia'ku oukou mai ka aina aku au e hele aku nei e noho.
- 64 A e hoopuehu aku o Iehova ia oe mawaena o na kanaka a pau mai kela aoao o ka honua, a hiki i keia aoao o ka honua; a malaila oe e malama ai i na akua e, i ka laau a me ka pohaku, au i ike ole ai, aole hoi kou mau makua.
- 65 A iwaena o ia mau lahuikanaka aole e loa ia oe ka oluolu, aole hoi ka maha no ke kapuwai o kou wawae; a e haawi mai o Iehova ia oe malaila i naau haalulu, a me ka mai e pau ai na maka, a me ka pilihua o ka naau.
- 66 A e kanaluaia kou ola imua ou, a e makau oe i ka po a me ke ao, aohe mea e lana'i kou manao e ola.

- 67 I kakahiaka e olelo iho oe, Ina paha i hiki mai ke ahiahi! a i ke ahiahi e olelo iho oe, Ina paha i hiki mai ke kakahiaka! no ka mea makau a kou naau e makau ai, a no ka mea ikea a kou maka e ike ai.
- 68 A e hoihoi aku o Iehova ia oe ma Aigupita iloko o na moku, ma ke ala a'u i olelo ai ia oe, Aole oe e ike hou aku ia wahi: a malaila e kuaiia'ku ai oukou no ko oukou poe enemi, i poe kauwakane, a i poe kauwawahine, aohe mea nana e kuai mai.

29

- 1 O IA na olelo o ka berita a Iehova i kauoha mai ai ia Mose e hana me na mamoa a Iseraela ma ka aina o Moaba, he okoa ka berita ana i hana mai ai me lakou ma Horeba.
- 2 Kahea aku la o Mose i ka Iseraela a pau, i aku la ia lakou, Ua ike oukou i na mea a pau a Iehova i hana'i imua o ko oukou maka ma ka aina o Aigupita ia Parao, a i kana mau kauwa a pau, a me kona aina a pau;
- 3 O na hoao nui a kou maka i ike ai, a me na hoailona, a me kela mau hana mana nui;
- 4 Aka, aole o Iehova i haawi mai ia oukou i naau noonoo, i maka ike, a i pepeiao lohe a hiki i keia la.
- 5 A ua alakai au ia oukou i na makahiki he kanaha ma ka waonahahele; aole i weluwelu ko oukou, aahu maluna o oukou, aole hoi i weluwelu na kamaa o oukou ma ko oukou wawae:

- 6 Aole oukou i ai i ka berena, aole hoi oukou i inu i ka waina, a me ka mea ona; i ike ai oukou, Owau no Iehova kou Akua.
- 7 A hiki mai oukou ma keia wahi, o Sihona ke alii o Hesebona, a me Oga ke alii o Basana, hele ku e mai la laua ia kakou i ke kaua, a pepehi aku la kakou ia laua.
- 8 A lawe kakou i ko laua aina, a haawi aku la ia i wahi e noho ai no ka Reubena, a me ka Gada a me ka ohana hapa a Manase.
- 9 E malama hoi oukou i na olelo o keia berita, a e hana aku ia mau mea, i pomaikai ai oukou i na mea a pau a oukou e hana'i.
- 10 Ko ku nei oukou a pau i keia la imua o Iehova ko oukou Akua; o ko oukou poe luna, o ko oukou mau ohana, a me ko oukou lunakahiko, a me ko oukou mau luna o na kanaka a pau o ka Iseraela,
- 11 O ka oukou kamalii, o ka oukou poe wahine, a me kou malihini ma kou wahi i hoomoana'i, mai ka mea kualaaui a hiki i ka mea hukiwai ou;
- 12 I mea e hoopaa ai oe i ka berita me Iehova kou Akua a me kona hoohiki a Iehova kou Akua e hoohiki ai me oe i keia la:
- 13 I hookupaa ai oia ia oe i keia la i kanaka nona, a i Akua ia nou, e like me ia i olelo mai ai ia oe, a e like hoi me kana i hoohiki ai i kou mau kupuna, ia Aberahama, a me Isaaka a me Iakoba.
- 14 Aole me oukou wale no ka'u e hana nei i keia berita a me keia hoohiki i keia la;

- 15 Aka, me ka poe e ku pu ana maanei me kakou i keia la imua o Iehova ko kakou Akua, a me ka poe hoi aole maanei me kakou i keia la:
- 16 (No ka mea, ua ike oukou i ko kakou noho ana ma ka aina o Aigupita, a i ko kakou hele ana mawaena o na lahuikanaka a oukou i maalo ae;
- 17 Ua ike hoi oukou i ko lakou mea i hoowahawahaia, a me ko lakou kii hoopailua, i ka laau, i ka pohaku, i ke kala, a me ke gula iwaena o lakou:)
- 18 O noho auanei iwaena o oukou, he kanaka, he wahine paha, a he ohana paha, a he hanauna paha, a huli ae kona naau i keia la mai o Iehova kou kakou Akua aku, a hele e malama i na akua o keia mau lahuikanaka, o kupu mai auanei iwaena o oukou ka laau e hua aua i ka mea make a me ka mea awaawa:
- 19 A i kona lohe ana i na olelo o keia hoino, hoomaikai oia ia ia iho ma kona naau, i ka i ana ae, E malu auanei au, ke hele au ma ka manao ana o kuu naau, e hui aku i ka ona ana me ka makewai ana:
- 20 Aole loa o Iehova e minamina mai ia ia, aka, alaila e hoaaia ka inaina o Iehova a me kona huhu i kela kanaka, a e kauia mai maluna ona na hoino a pau i kakauia maloko o keia buke, a hokae aku o Iehova i kona inoa malalo ae o ka lani.
- 21 A e hookaawale o Iehova ia ia no ka hewa mailoko ae o na hanauna a pau o ka Iseraela, e like me na hoino a pau o ka berita i kakauia maloko o ka buke o keia kanawai:

- 22 No ia mea, e olelo auanei ka hanauna mahope o ka oukou poe keiki e ku mai ana mahope o oukou, a o ka malihini hoi o hele mai ana mai kahi loihi mai, a ike lakou i na mea ino o ia aina, a me na mai a Iehova i kau mai ai maluna ona;
- 23 E lilo ka aina a pau i luaipele a me ka paakai aa, aole i luluia, aole i hua mai, aole i kupu mai kekahi mea uliuli, e like me ka luku ana ia Sodomā a me Gomora, a me Adema a me Zeboima, a Iehova i luku ai no kona inaina, a me kona
- 24 A e olelo mai na lahuikanaka a pau, No ke aha la i hana mai ai o Iehova i keia aina pela? no ke aha la hoi ka wela o keia inaina nui!
- 25 Alaila, e i mai, No ko lakou haalele ana i ka berita a Iehova ke Akua o ko lakou mau kupuna, ana i hana'i me lakou, ia ia i lawe mai ai ia lakou mai ka aina o Aigupita mai:
- 26 A hele aku la lakou, a malama aku i na akua e, a hoomana aku ia lakou, i na akua a lakou i ike ole ai, i na mea ana i hoonoho ole ai no lakou:
- 27 A ua hoaaia ka inaina o Iehova i keia aina, e lawe mai maluna ona i na hoino a pau i kakauia maloko o keia buke:
- 28 A hookuke aku la o Iehova ia lakou mai ko lakou aina aku me ka huhu, a me ka ukiuki, a me ka inaina nui, a hoolei aku la ia lakou ma ka aina e, me ia i keia la.
- 29 No Iehova ko kakou Akua na mea i hunaiā: aka, o na mea i hoakakaia mai, no kakou ia, a no ka kakou poe keiki i ka manawa pau ole,

i malama ai kakou i na olelo a pau o keia kanawai.

30

- ¹ A IA i ka manawa e hiki mai ai maluna ou keia mau mea a pau, ka pomaikai a me ka poino a'u i hoakaka aku ai imua ou, a e hoomanao oe iwaena o na lahuikanaka, kahi a Iehova kou Akua i hookuke aku ai ia oe:
- ² A hoi hou mai oe ia Iehova kou Akua, a hoolohe i kona leo e like me na mea a pau a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, o oe a me kau mau keiki, me kou naau a pau a me kou uhane a pau;
- ³ Alaila e hoohuli aku o Iehova kou Akua i kou pio ana, a e aloha mai ia oe, a e hoi hou mai ia i ou la, a e hoakoakoa mai ia oe mai na lahuikanaka a pau mai, kahi a Iehova kou Akua i hoopuehu aku ai ia oe.
- ⁴ Ina i kipakuia kekahi o kou poe ma ka palena o ka lani, e houluulu o Iehova kou Akua ia oe mai laila mai, a e lawe mai ia oe mai laila mai.
- ⁵ A e lawe mai o Iehova kou Akua ia oe maloko o ka aina a kou poe kupuna i noho ai, a e lilo ia nou; a e hana maikai mai oia ia oe, a e hoonui aku oia ia oe mamua o kou poe kupuna.
- ⁶ A na Iehova kou Akua e okipoepoe mai kou naau a me ka naau o kou hua, e aloha aku ia Iehova kou Akua me kou naau a pau a me kou uhane a pau, i ola oe.
- ⁷ A e hooili aku o Iehova kou Akua i keia mau hoino a pau maluna o kou poe enemi, a maluna o

ka poe e inaina mai ia oe, ka poe i hoomaau mai ia oe.

⁸ A e hoi hou mai oe, a e hoolohe i ka leo o Iehova, a e hana i kana mau kauoha a pau a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la.

⁹ Alaila e hoomahuahua mai o Iehova kou Akua ia oe ma na hana a pau a kou lima, a me ka hua o kou kino, a me ka hua o kau poe holoholona, a me ka hua o kou aina, i mea e maikai ai: no ka mea, e olioli hou mai o Iehova maluna on no ka maikai, e like me kona olioli maluna o kou poe kupuna:

¹⁰ Ke hoolohe oe i ka leo o Iehova kou Akua, e malama i kana mau kauoha, a me kona mau kanawai, i kakauia ma keia buke o ke kanawai, a ke huli hou ae oe ia Iehova kou Akua, mo kou naau a pau, a me kou uhane a pan.

¹¹ No ka mea, o keia kauoha a'u e kauoha aku nei ia oe i keia la, aole ia i hunai ia oe, aole hoi e loihi aku ia:

¹² Aole ia ma ka lani, i olelo ae oe, Owai ke pii i ka lani no kakou e lawe mai ia mea no kakou, i hoolohe kakou ia, a i hana hoi?

¹³ Aole hoi ia ma kela aoao o ka moana, i olelo ae oe, Owai ke holo aku ma kela aoao o ka moana no kakou, a e lawe mai ia mea no kakou, i lohe kakou ia, a i hana hoi?

¹⁴ Aka, ua kokoke loa ka olelo ia oe, ma kou waha, a ma kou naau, i hana aku ai oe ia mea.

¹⁵ E nana, ua waiho ae nei au imua ou i keia la i ke ola a me ka maikai, i ka make a me ka hewa;

- 16 I ka'u kauoha ana'ku ia oe i keia la e aloha aku ia Iehova kou Akua, e hele ma kona aoao, a e malama i kana mau kauoha, a i kona mau kanawai, a me kana mau olelo kupaa, i ola oe, a i mahuahua oe; a e hoomaikai mai o Iehova kou Akua ia oe ma ka aina au e hele aku nei e noho malaila.
- 17 A ina e huli ae kou naau, i ole oe e hoolohe, a e koiia aku oe, a hoomana aku oe i na akua e, a e malama ia lakou;
- 18 Ke hai aku nei au ia oukou i keia la, e make io no oukou, aole e hooloihi oukou i na la ma ka aina, kahi au e hele aku ma kela kapa o Ioredane, e komo a e noho malaila.
- 19 Ke kahea aku nei au i ka lani a me ka honua e hoike mai no oukou i keia la, ua waiho ae nei au imua ou i ke ola, a me ka make, i ka pomaikai a me ka poino; no ia mea, e koho mai oe i Ke ola, i ola oe a me kou hua.
- 20 I aloha aku hoi oe ia Iehova kou Akua, a i hoolohe oe i kona leo, a hoopili aku oe ia ia; no ka mea, oia kou ola a me ka loihi o kou mau la; i noho ai oe ma ka aina a Iehova i hoohiki ai i ou mau kupuna, ia Aberahama, ia Isaaka a me Iakoba e haawi no lakou.

31

- 1 HELE aku la o Mose a hai aku la i keia mau olelo i ka Iseraela a pau.
- 2 I aku la oia ia lakou, Hookahi o'u haneri makahiki a me ka iwakalua i keia la; aole e hiki hou ia'u ke hele aku iwaho, a me ka hoi mai iloko: ua olelo mai no hoi o Iehova ia'u, Aole oe e hele ma kela aoao o keia Ioredane.

- ³ O Iehova kou Akua, nana no e hele mamua ou, a e luku aku ia i kela mau lahuikanaka mai kou alo aku, a e lilo lakou nou: a o Iosua, oia ke hele mamua ou e like me ka Iehova i olelo mai ai.
- ⁴ E hana aku o Iehova ia lakou e like me kana i hana aku ai ia Sihona a me Oga, na'lii o ka Amora, a me ka aina o laua ana i luku aku ai.
- ⁵ A e hoolilo mai o Iehova ia lakou imua o ko oukou maka, a e hana aku oukou ia lakou e like me na kauoha a pau a'u i kauoha aku ai ia oukou.
- ⁶ E ikaika oukou, a e koa hoi; mai hopohopo oukou, mai makau ia lakou; no ka mea, o Iehova kou Akua, oia ke hele pu me oe; aole ia e kuu aku ia oe, aole hoi e haalele ia oe.
- ⁷ Hea aku la o Mose ia Iosua, i aku la ia ia imua o ka Iseraela a pau, E ikaika oe, e koa hoi: no ka mea, o oe ke hele pu me keia poe kanaka ma ka aina a Iehova i hoohiki ai i ko lakou mau kupuna e haawi mai no lakou nei; a nau no lakou e hoonoho malaila.
- ⁸ A o Iehova, oia ke hele imua ou: oia pu kekahi me oe, aole oia e kuu aku, aole hoi e haalele ia oe: mai makau oe, mai hopohopo.
- ⁹ A kakau iho la o Mose i keia kanawai, a haawi aku la i na kahuna i na mamua a Levi, nana i hali ka pahu berita o Iehova, a i na lunakahiko a pau o ka Iseraela.
- ¹⁰ Kauoha aku la o Mose ia lakou, i aku la, I ka pau ana o na makahiki pahiku, ma ka ahaaina

- o ka makahiki o ke kala ana aku, ma ka ahaaina kauhalelewa,
- 11 Aia hele mai ka Iseraela a pau e hoikeia imua o Iehova kou Akua, ma kahi ana e wae ai, e heluhelu oe i keia kanawai imua o ka Iseraela a pau, i lohe lakou.
- 12 E houluulu i na kanaka, na kane, na wahine, a me na kamalii, a me kou malihini ma kou mau ipuka, i lohe lakou, a i ao lakou, a i makau hoi lakou ia Iehova ko oukou Akua, a i malama a i hana hoi i na olelo a pau o keia kanawai:
- 13 A i lohe hoi ka lakou poe keiki ike ole, a i ao hoi e makau ia Iehova ko oukou Akua i na la a pau o ko oukou ola ana ma ka aina, kahi a oukou e hele aku nei ma kela kapa o Ioredane e noho.
- 14 Olelo mai la o Iehova ia Mose, Aia hoi, ua kokoke nei kou manawa e make ai: e kahea aku oe ia Iosua, a e ku mai olua ma ka halelewa o ke anaina, i kauoha aku ai au ia ia. Hele aku la o Mose laua o Iosua, a ku aku la laua ma ka halelewa o ke anaina.
- 15 Ikea mai la o Iehova ma ka halelewa maloko o ke ao; ku iho la ke kia ao maluna o ka puka o ka halelewa.
- 16 Olelo mai la o Iehova ia Mose, Aia hoi, e hiamoe iho oe me ou poe kupuna; a e ku ae auanei keia poe kanaka iluna, a e moe kolohe lakou mamuli o na akua o na kanaka e ma ka aina a lakou e hele aku nei a noho iwaena o lakou, a e haalele mai lakou ia'u, a e uhai i ka'u berita a'u i kauoha aku ai ia lakou.

- 17 Alaila e hoaaia'ku ko'u inaina ia lakou ia la, a e haalele aku au ia lakou, e huna au i ko'u maka mai o lakou aku, a e pau lakou i ka lukuia, a e loohia lakou e na ino a me na pilikia he nui loa; nolaila, e olelo mai ai lakou ia la, Aole anei i hiki mai keia mau mea ino iluna o kakou, no ka noho ole mai o ko kakou Akua iwaena o kakou?
- 18 He oiaio no, e huna au i ko'u maka ia la, no na ino a pau a lakou e hana mai ai, i ko lakou huliia'na i na akua e.
- 19 No ia hoi, e kakau oukou i keia mele no oukou, a e ao aku ia i na mamoa a Iseraela: e haawi aku ia mea i ko lakou waha, i lilo ai keia mele i mea hoike no'u e ku e i na mamoa a Iseraela.
- 20 A i ka manawa e lawe aku ai au ia lakou ma ka aina, a'u i hoohiki ai i ko lakou mau kupuna, e kahe ana o ka waiu a me ka meli; a ai iho lakou a maona, a momona; alaila e huli ae lakou i na akua e, a e malama ia lakou, a e hoowahawaha mai ia'u, a e uhai i kuu berita.
- 21 Aia loa ia lakou na mea ino he nui loa, a me na mea pilikia, alaila lilo keia mele i mea hoike imua o lakou; aole e hoopoinaia ma ka waha o ka lakou mamoa: no ka mea, ua ike no au ano i ko lakou manao a lakou e hana aku ai mamua o kuu lawe ana'ku ia lakou ma ka aina a'u i hoohiki ai.
- 22 Kakau iho o Mose i keia mele ia la, a ao aku la ia i na mamoa a Iseraela.
- 23 A kauoha aku la oia ia Iosua i ke keiki a Nuna, i aku la, E ikaika oe, e koa hoi; no ka mea, nau

no e hookomo na mamō a Iseraela iloko o ka aina a'u i hoohiki ai ia lakou; a owau pu kekahi me oe.

24 A pau ae la ka Mose kakau ana i na olelo o keia kanawai iloko o ka buke, a hooki ae la;

25 Kauoha aku la o Mose i ka poe Levi, nana i hali ka pahuberita o Iehova, i aku la,

26 E lawe i ka buke o keia kanawai, a e waiho oukou ia maloko o ka pahu berita o Iehova ko oukou Akua, i mea hoike ia oe malaila.

27 No ka mea, ua ike au i kou kipi ana, a me kou a-i oolea: aia hoi, i ko'u ola pu ana me oukou i keia la, ua kipi oukou ia Iehova; a e oiaio hoi mahope o kuu make ana.

28 E hoakoakoa mai oukou io'u nei i na lunakahiko o ko oukou mau hanauna, a me na luna o oukou, i olelo aku ai au iloko o ko lakou pepeiao i keia mau olelo; a kahea aku au i ka lani a me ka honua e hoike mai ia lakou.

29 No ka mea, ua ike no au, aia mahope o kuu make ana, e hoohaumia loa oukou ia oukou iho, a e huli ae oukou mai ka aoao aku a'u i kauoha aku ai ia oukou; a e hiki mai ka hewa ia oukou i na la mahope; no ka mea, e hana hewa auanei oukou imua o Iehova, e hoonaukiuki aku ia ia ma ka hana a ko oukou lima.

30 A olelo aku o Mose maloko o na pepeiao o ke anainakanaka a pau o ka Iseraela i na huaolelo o keia mele a pau loa.

32

- 1 E HALIU i ka pepeiao, e na lani, na'u e na lani, na'u e oleo aku; E hoolohe mai, e ka honua, i na olelo a kuu waha.
- 2 E haule iho kuu ao ana e like me ka ua, E helelei iho ka'u olelo e like me ka hau; Me ka ua liilii hoi maluna o ka launahēle hou, A me ka ua nui maluna o ka weuweu;
- 3 No ka mea, e hai aku au i ka inoa o Iehova, E hoomana aku oukou i ko kakou Akua.
- 4 Oia ka Pohaku, ua hemolele kana hana ana; He pono hoi kona mau aoao a pau: He Akua olelo oiaio, aole ona hewa, He pono, he pololei hoi ia.
- 5 Ua hana ino lakou, aole noho i keiki nana, Oia ko lakou kina: He hanauna ino lakou, a me ka lanwili.
- 6 Pela anei oukou e hoihoi aku ai ia Iehova, E ka poe kanaka hawawa, a me ka naaupo? Aole anei ia o kou Makua, nana oe i kuai? Aole anei ia i hana mai ia oe, a i hookupaa ia oe?
- 7 E hoomanao i na manawa kahiko, E noonoo i na makahiki o na hanauna a pau: E ninau aku i kou makuakane, nana e hoike mai ia oe; I na lunakahiko ou, na lakou e hai mai ia oe.
- 8 I ka manawa a ka Mea kiekie i puunaue ai ka aina no na lahuikanaka, I ka manawa ana i hookaawale ai na keiki a Adamu, Hoike mai ia i na palena no na kanaka, E like me ka nui o na mamō a Iseraela.
- 9 O ke kuleana o Iehova, kona poe kanaka ia; O Iakoba hoi kona hooilina.
- 10 Loa oia ia ia ma ka aina nahelehele, A ma ka waonahēle neoneo e uwo ana; Alakai aku

- la ia ia mai o a o, ao mai oia ia ia, Malama mai oia ia ia e like me ke kii onohi o kona maka.
- 11 Me he aeto la e hoala ana i ko ka punana, A hoolalahalahai maluna o na keiki ana, Hohlola i kona mau eheu, a lawe ae la ia lakou, A kaikai aku maluna o kona mau eheu;
- 12 Na Iehova wale no oia i alakai aku, Aole hoi he akua e me ia.
- 13 Hooloholo ae la oia ia ia maluna o na wahi kiekie o ka honua, I ai iho ia i ka hua o na mahinaai, Hanai mai oia ia ia i ka meli mailoko mai o ka pohaku, I ka aila hoi mailoko mai o ka pohaku paa:
- 14 Me ka bata o ka bipi, a me ka waiu hipa, A me na keikihipa momona, A me na hipakane no Basana, a me na kaokane, A me ka palaoa maikai loa; Inu iho la oe i ke kokohuawaina, i ka waina maikai.
- 15 Aka, a momona o Iesuruna, keehi mai la ia: Ua momona oe, ua puipui, ua puni oe i ka momona: Alaila haalele ia i ke Akua, nana ia i hana, Hoowahawaha hoi i ka Pohaku o kona ola.
- 16 Hoolili aku lakou ia ia ma na akua e, Hoonauki-lakou ia ia i na mea haumia.
- 17 Mohai aku lakou na na daimonio, na mea akua ole; Na akua ike ole ia e lakou, Na mea hou, he hou ka puka ana mai, Na mea makau ole ia e na makua o oukou.
- 18 Manao ole iho la oe i ka Pohaku, nana oe i hoohanau, A hoopoina i ke Akua nana oe i hana.

- 19 A ike mai la o Iehova, inaina mai ia, No ka hoonaukiuki mai o na keikikane, a me na kaikamahine ana.
- 20 I iho la ia, E huna au i ko'u maka mai o lakou aku, E ike auanei au i ke ano o ko lakou hope: No ka mea, he hanauna ino lakou, He poe keiki aole he oiaio iloko o lakou.
- 21 Hoolili mai lakou ia'u ma ka mea, aole he Akua, Hoonaukiuki mai lakou ia'u ma ko lakou mau mea lapuwale; A na'u hoi lakou e hoolili aku ma ka mea kanaka ole, E hoonaukiuki aku hoi au ia lakou ma ka lahuikanaka naaupo.
- 22 No ka mea, ua hoaaia ke ahi e kuu inaina, A e enaena ia a hiki ilalo lilo i ka po, A e hoopau ia i ka honua a me kona hua iho, A e puhi ia i ke ahi i na kumu mauna.
- 23 E hoilili au i na ino maluna iho o lakou: E pana aku au i ka'u mau pua ia lakou.
- 24 E pau auanei lakou i ka pololi, E aia hoi lakou i ke ahi wela, a me ka make awaawa: O ka niho o na mea hihui ka'u e hoouna aku ai maluna o lakou, A me na mea make o na nahesa o ka honua.
- 25 O ka pahikaua mawaho, a me ka makau maloko, E luku i ke keikikane, a me ke kaikamahine, I ke keiki waiu, a me ke kanaka poohina.
- 26 I iho la au, E hooauhee aku au ia lakou i na pilikia, E hokai hoi au i ko lakou lono iwaena o kanaka;
- 27 Ina aole au i makau i ka inaina o ka poe enemi, O hana ku e mai ko lakou poe enemi, O olelo mai lakou, Na ko makou lima kiekie, Aole na Iehova i hana keia mau mea a pau,

- 28 No ka mea, he lahuikanaka nele i ka naauao,
Aole hoi he ike maloko o lakou.
- 29 Ina, i naauao lakou a i ike lakou i keia, A i manao
lakou i ko lakou hope!
- 30 Pehea la e alualu ai kekahi i ke tausani hookahi,
A o na mea elua e hoopuehu ai i na tausani
he umi, Ke ole i kuai aku ko lakou Pohaku
ia lakou, Ke ole hoi i hoolilo aku o Iehova ia
lakou?
- 31 O ko lakou pohaku, aole like ia me ko kakou
Pohaku, Ma ka hooiaio ana mai o ko kakou
poe enemi.
- 32 No ka mea, o ko lakou kumuwaina, he ku-
muwaina no Sodoma, A no na mala hoi
o Gomora: O ka lakou huawaina, he
huawaina make, A o na huhuiwaina a
lakou, he awaawa ia:
- 33 O ka lakou waina, he mea make o na moolele, A
me ka mea make ino o na moonihoawa.
- 34 Aole anei i hunai keia mea me au, A i hoopaaia
iwaena pu me o'u waiwai?
- 35 Ia'u no ka hoopai aku, a me ka hoouku: E hoopaa-
hee auanei ko lakou wawae: No ka mea,
ua kokoke mai ka la e pino ai lakou, Ua
lalelale mai na mea e hiki mai ana maluna
o lakou.
- 36 No ka mea, e hoopai auanei o Iehova i kona
poe kanaka, A e minamina no ia i kana poe
kauwa, Ke ike ia, ua nawaliwali ka lima,
Aohe mea i paa, aohe mea i paa ole.
- 37 A e olelo mai ia, Auhea ae nei ko lakou mau
akua, Ka pohaku a lakou i hilinai ai,
- 38 Ka mea i ai i ka momona o ka lakou mohai, Ka
mea i inu i ka waina o ka lakou mohaiinu?

- E ku mai lakou e kokua mai ia oukou, A e hoomalu mai ia oukou.
- 39 E nana oukou ano, Owau, Owau no ia, Aohe akua e ae, Owau wale no: Owau ke pepehi, Owau ke hoola; Owau ke hooeha, Owau ke hoola; Aohe mea nana e hoopakele ae mai kuu lima aku.
- 40 No ka mea, ke kaikai nei au i kuu lima ma ka lani, Me ka i iho, He ola mau loa ko'u.
- 41 Ina e hookala au i kuu pahikaua huali, A e lawe kuu lima i ka hooponopono; E hoopai aku au i kuu poe enemi, E hoouku aku au i ka poe e inaina mai ia'u.
- 42 E hooinu au i na pua a u i ke koko a ona, E ai iho kuu pahikaua i ka io; Me ke koko o ka mea i pepehiia, a me ko ka mea i pio, I ke poo hoi o na'lii o ka poe enemi.
- 43 E olioli oukou, e na aina, me kona poe kanaka; No ka mea, e uku auanei no ia i ke koko o kona poe kauwa, A hoopai no ia i kona poe enemi, A e hoola no ia i ka aina o kona poe kanaka.
- 44 Hele mai o Mose a hai aku i na pepeiao o kanaka i na huaolelo a pau o keia mele, oia a me Iosua, ke keiki a Nuna.
- 45 A hoopau ae la o Mose i ka olelo ana aku i keia mau olelo a pau i ka Iseraela a pau.
- 46 I aku la ia ia lakou, E noonoo pono ko oukou naau i na olelo a pau a'u e hoike aku nei ia oukou i keia la; oia ka oukou e kauoha aku ai i na keiki a oukou e malama, e hana hoi i na olelo a pau o keia kanawai.

- 47 Aole keia he mea lapuwale no oukou, no ka mea, o ko oukou ola keia; a ma keia mea e hooloihi ai oukou i na la ma ka aina, kahi a oukou e hele aku nei i kela kapa o Ioredane e noho.
- 48 Olelo mai la o Iehova ia Mose ia la no, i mai la.
- 49 E pii aku oe i keia kuahiwi, i Abarima, ma ka puu o Nebo, ma ka aina o Moaba, e ku pono ana i Ieriko, a e nana i ka aina o Kanaana, a'u e haawi aku nei i wahi e noho ai no na mamoa Iseraela;
- 50 A e make oe ma ke kuahiwi, kahi au e pii aku ai, a e hui pu ia oe me kou poe kanaka, e like me ka make ana o Aaronaka kou kaikuaana, a hui pu ia oia me kona poe kanaka.
- 51 No ka mea, ua hana hewa olua ia'u iwaena o na mamoa Iseraela ma ka wai o Meriba, ma Kadesa, i ka waonahale o Zina; i ko olua hoano ole mai ia'u mawaena o na mamoa Iseraela.
- 52 E ike no nae oe i ka aina, aka, aole oe e hele aku ilaila, i ka aina a'u e haawi aku nei i na mamoa Iseraela.

33

- 1 EIA ka hoomaikai a Mose, ke kanaka o ke Akua, i hoomaikai aku ai i na mamoa Iseraela mamua o kona make ana.
- 2 I aku la, Mai Sinai mai, i hele mai ai o Iehova, A mai Seira mai ia i puka mai ai maluna o lakou. Mai ka mauna o Paraua ia i hoomalamalama mai, Mawaena mai o na umi tausani haipule oia i hele mai ai;
- Mai kona lima akau aku ke kanawai ahi no lakou.

³ I aloha hoi ia i na kanaka:
Ma kou lima kona poe haipule a pau:
Ma kou wawae lakou i noho ai;
E loa ia lakou kau mau olelo.

⁴ I kauoha mai o Mose ia kakou i ke kanawai,
Oia ka mea i ili mai ai no ka ahakanaka o Iakoba.

⁵ He alii oia iloko o Iesuruna,
I ka wa i hoakoakoa pu ai na luna o kanaka,
A i houluulu ai na ohana o ka Iseraela.

⁶ E ola no o Reubena, aole ia e make;
Aole hoi e uuku kona poe kanaka.

⁷ Eia ka Iuda; i aku la ia,
E hoolohe, e Iehova, i ka leo o Iuda,
A e alakai ia ia i kona poe kanaka; E pono no ia ma
kona lima iho,
A e kokua mai oe ia ia i kona poe enemi.

⁸ I aku la ia no Levi, O kou Tumima a me kou Urima
no
kou mea haipule,
Ka mea au i hoao ai ma Masa,
Ka mea au i hakaka ai ma ka wai o Meriba;

⁹ Ka mea i olelo ai i kona makuakane, a me kona
makuwahine,

Aole au i ike ia ia;
Aole ia i ike i kona mau hoahanau;
Aole hoi ia i ike i kana mau keiki;
No ka mea, ua malama lakou i kau olelo;
Ua malama hoi lakou i kau berita,

¹⁰ E ao aku lakou i kau olelo kupaa i ka Iakoba,
A i kou kanawai i ka Iseraela:
E kau lakou i ka mea ala imua ou,
A me ka mohai pono maluna o kou kuahu.

¹¹ E hoomaikai oe, e Iehova, i kona waiwai,

E oluolu oe i ka hana a kona lima;
E hahau oe i na puhaka o ka poe ku e mai ia ia,
A me ka poe e inaina ia ia, i ku hou ole mai ai lakou.

¹² I aku la ia no Beniamina, Ka hiwahiwa na
Iehova, e noho
maluhia me ia;
E hoouhi mai oia ia ia i na la a pau,
E noho no hoi ia iwaena o kona poohiwi.

¹³ I aku la ia no Iosepa, E hoomaikaiia kona aina e
Iehova,

No na mea maikai o ka lani, no ka hau,
A no na mea e waiho ana malalo i ka honua,

¹⁴ No na mea maikai a ka la i hookupu ai,
No na mea maikai a na mahina i houlu ai.

¹⁵ No na mea maikai o na mauna kahiko,
No na mea maikai o na puu pau ole,

¹⁶ No na mea maikai o ka honua, a me kona mea i
piha ai,

No ka lokomaikai o ka mea i noho ai ma ka laau;
E hiki mai ia maluna o ke poo o Iosepa,

A maluna hoi o ka piko poo o ka mea i
hookaawaleia e kona
poe hoahanau.

¹⁷ Me ka hanau mua o kona poe bipi, pela kona
nani,

O na kiwi o ka bipi hihui, oia kona mau kiwi;
Me ia mea e o aku ia i na kanaka ma kahi hookahi,
a i na

mokuna o ka honua:

Oia na umi tausani o Eperaima, a oia na tausani o
Manase.

18 Olelo aku la ia no Zebuluna, E olioli oe, e Zebuluna, i

kou hele ana iwaho:

O oe hoi, e Isakara, ma kou mau halelewa.

19 E kahea aku lakou i na kanaka o ka mauna;

Malaila e kaumaha aku ai i mohai o ka pono:

No ka mea, e omo lakou i ka waiwai nui o na moana,

A me na waiwai i hunaiia ma ke one.

20 Olelo aku ia no Gada, Pomaikai ka mea e hoomahuahua ana

ia Gada;

Like me ka liona kona noho ana,

A e weluwelu ia ia ka lima a me ke poo.

21 Wae iho la ia i ke kuleana maikai nona,

No ka mea, malaila no ke kuleana o ke alakai i waiho ai;

A hele aku la ia me na luna o kanaka,

Hana aku la ia i ka pono o Iehova,

A i kana olelo kupaa me ka Iseraela.

22 Olelo aku la ia no Dana, o Dana, he keiki liona ia, E lele mai ia mai Basana mai.

23 Olelo aku la ia no Napetali, E hoonuiia oe i ka lokomaikai,

E hoopihaiia oe i ka pomaikai o Iehova,

E hooliloia nou ke komohana, a me ke kuku-luhema.

24 Olelo aku la ia no Asera, E hoopomaikaiia o Asera i na

keiki,

A e oluolu ia i kona poe hoahanau,

A e kupenu iho ia i kona wawae i ka aila.

²⁵ O ka hao, a me ke keleawe, kou mau kamaa;
E like me kou mau la, pela kou malu.

²⁶ Aohe mea like me ke Akua o Iesuruna,
E holo ana no ia maluna o ka lani e kokua ia oe,
A maluna o ke ao me kona nani nui.

²⁷ O ke Akua mau loa kou puuhonua,
A malalo iho na lima mau loa:
E hookuke aku ia i na enemi imua ou;
A e i mai, E luku aku ia lakou.

²⁸ A e noho maluhia wale no o ka Iseraela:
O ka luawai o Iakoba ma ka aina palaoa a me ka
waina;

A e hoohelele iho kona lani i ka hau:

²⁹ Pomaikai oe, e ka Iseraela:
Owai la kou mea like, e na kanaka, i hoolaila e
Iehova,

Oia ka paku nana oe e kokua mai,

Oia ka pahikaua o kou nani.

E malimali mai kou poe enemi imua ou,

A e hele auanei oe maluna o ko lakou wahi kiekie.

34

¹ PII aku la o Mose mai na papu aku o Moaba ma
ka puu o Nebo, maluna pono o Pisega, e ku
pono ana i Ieriko; a hoike mai la o Iehova ia
ia i ka aina a pau o Gileada a hiki i Dana,

² Me ka aina a pau o ka Napetali, a me ka aina o
ka Eperaima, a me ko ka Manase, a me ka
aina a pau o ka Iuda, a hiki aku i ke kai ma
ke komohana,

³ A me ke kukuluhema, a me ka papu o ke awawa o
Ieriko, ke kulanakauhale laau pama, a hiki
i Zoara.

- 4 Olelo mai la o Iehova ia ia, Eia ka aina a'u i hoohiki aku ai ia Aberahama, ia Isaaka, a me Iakoba, i ka i ana aku, Na'u no ia e haawi aku i kau poe mamo: ua hoike aku au ia i kou mau maka, aka, aole oe e hele aku ilaila.
- 5 A make iho la o Mose ke kauwa a Iehova ilaila, i ka aina o Moaba, e like me ka olelo ana mai a Iehova.
- 6 Nana no ia i kanu ma kekahi awawa ma ka aina o Moaba, e ku pono ana i Betepeora: aka, aohe kanaka i ike i kona wahi i kanuia'i a hiki i keia manawa.
- 7 Hookahi haneri a me ka iwakalua o ko Mose mau makahiki i kona manawa i make ai; aole i powehiwewhi kona maka, aole hoi i emi kona ikaika.
- 8 Auwe iho la na mamo a Iseraela ia Mose ma na papu o Moaba i na la he kanakolu; a pau iho la na la o ka uwe ana a me ke kanikau ana ia Mose.
- 9 A o Iosua ke keiki a Nuna, ua piha ia i ka Uhane e naauao ai; no ka mea, ua kau aku o Mose i kona mau lima maluna iho ona: a hoolohe aku la na mamo a Iseraela ia ia, a hana aku la e like me ka Iehova i kauoha mai ai ia Mose.
- 10 Aole i ku mai ke kaula ma ia hope mai iloko o ka Iseraela e like me Mose, ka mea a Iehova i ike mai ai, he maka no he maka;
- 11 I na hoailona, a me na mea kupanaha a Iehova i hoouna mai ai ia ia e hana ma ka aina o

Aigupita, ia Parao, i kana mau kauwa a pau,
a i kona aina a pau,

¹² I ka lima ikaika loa, a me ka mea makau nui loa
a Mose i hoike aku ai imua o na maka o ka
Iseraela a pau.

Baibala Hemolele
The Holy Bible in the Hawaiian language of the United
States, 1868 revision

Public Domain

Language: 'Olelo Hawai'i (Hawaiian)

Translation by: na na misionari i pai

2015-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

4fde4536-9f74-574b-8404-d9ec34a30cbb